

ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

สุนิสา นันทชลกรกิจ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชายุทธศาสตร์และความมั่นคง

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

425332226
BUU iThesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

63920223_425332226

ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

สุนิสา นันทชลกรกิจ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชายุทธศาสตร์และความมั่นคง

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

425332226

BUU iThesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

AN UNDERSTANDING OF THE PERFORMANCE OF DUTIES OF MEMBERS OF THE
SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION COUNCILS IN CHONBURI PROVINCE

SUNISA NANTACHALAKORNKIT

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF POLITICAL SCIENCE
IN STRATEGY AND SECURITY

FACULTY OF POLITICAL SCIENCE AND LAWS

BURAPHA UNIVERSITY

2023

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

425332226

BUU iThesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางาน
นิพนธ์ของ สุนิสา นันทชลกรกิจ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์และความมั่นคง ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ดร.ธีระพงษ์ ฐิริปาณิก)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.จีระ ประทีป)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนรรตน์ อนันทนาธร)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยณรงค์ เครือนวน)

กรรมการ

(ดร.ธีระพงษ์ ฐิริปาณิก)

ผู้รักษาการแทนคณบดีคณะรัฐศาสตร์และ
นิติศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิเชียร ตันศิริคงคล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์และความมั่นคง ของมหาวิทยาลัย
บูรพา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ่มเอียด)

วันที่ 7 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2566

63920223: สาขาวิชา: ยุทธศาสตร์และความมั่นคง; ร.ม. (ยุทธศาสตร์และความมั่นคง)
 คำสำคัญ: ความรู้ความเข้าใจ, การปฏิบัติหน้าที่, สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล, ชลบุรี
 สุนิสา นันทชลกรกิจ : ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี. (AN UNDERSTANDING OF THE PERFORMANCE OF DUTIES OF MEMBERS OF THE SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION COUNCILS IN CHONBURI PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ชีระพงษ์ ภูริปาณิก, ประ.ด. ปี พ.ศ. 2566.

การวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี และเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล โดยศึกษาจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 404 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบวัดความรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งพบว่า 1. ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำเวทีประชาคมท้องถิ่น 2. ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติ อบต. ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และ 3. ด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนี้ ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า 1. เพศชาย มีความรู้ความเข้าใจมากกว่าเพศหญิง 2. สมาชิกสภาฯ ที่มีอายุ 35 – 44 ปี มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 3. สมาชิกสภาฯ ที่มีสถานภาพสมรส มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 4. สมาชิกสภาฯ ที่มีการศึกษาสูงสุดในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 5. สมาชิกสภาฯ ที่มีอาชีพหลักเป็นข้าราชการบำนาญ มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 6. สมาชิกสภาฯ ที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 7. สมาชิกสภาฯ ที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา อบต. สมัยที่ 2 มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 8. สมาชิกสภาฯ ที่เคยได้รับการฝึกอบรมมากกว่า 3 ครั้ง มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด และ 9. สมาชิกสภาฯ ที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบันใน อบต. เป็นประธานสภา มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด

425332226

63920223: MAJOR: STRATEGY AND SECURITY; M.Pol.Sc. (STRATEGY AND SECURITY)
 KEYWORDS: PERFORMANCE OF DUTIES, MEMBERS OF THE SUBDISTRICT
 ADMINISTRATIVE ORGANIZATION COUNCIL, CHONBURI

SUNISA NANTACHALAKORNKIT : AN UNDERSTANDING OF THE PERFORMANCE
 OF DUTIES OF MEMBERS OF THE SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION COUNCILS
 IN CHONBURI PROVINCE. ADVISORY COMMITTEE: TEERAPONG PURIPANIK, Ph.D. 2023.

The research on An understanding of the performance of duties of members of the subdistrict administrative organization councils (SAO councils) in Chonburi province aimed to study an understanding of the performance of duties and compare classified by personal data. The study consisted of 404 members of the SAO councils in Chonburi province. The tool that use is the test. The statistical to conduct the data analysis included Frequency, Percentage and Mean.

The research found that the level of an understanding was a moderate level overall (78.7%). 1. The consideration of local development plans, found that the most understanding of the preparation of local community forums (86.6%). 2. The consideration of the draft of SAO's ordinances, found that the most understanding of the consideration of the draft of SAO's ordinances about annual budget (87.4%). 3. The controlling the work of the SAO executive, found that the most understanding of the reporting on performance the policy of the Chief executive of the SAO (78.7%). In addition, the comparison of an understanding classified by personal data found that 1. Males understanding higher than females. 2. The members who have age 35 – 44 years old have the most understanding. 3. The members who have marriage status have the most understanding. 4. The members who have the highest education at the postgraduate level have the most understanding. 5. The members who have main occupation is a pensioner had the most understanding. 6. The members who have earn per month 20,001 – 30,000 baht have the most understanding. 7. The members who were the members of the SAO councils in 2 terms had the most understanding. 8. The members who had received more than 3 training had the most understanding. 9. The members who have currently position are the chairman of SAO councils have the most understanding.

425332226

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์และความมั่นคง ซึ่งได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยได้รับความกรุณาและเมตตาจากหลายท่านที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษา อันดับแรกต้องขอขอบพระคุณ ดร.ธีระพงษ์ ภูริปาณิก อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำในการศึกษา แก่ไขปรับปรุงงานนิพนธ์ รวมไปถึงชี้แนะแนวทางในการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.อนุรัตน์ อนันทนาธร ประธานหลักสูตรยุทธศาสตร์และความมั่นคง รศ.ดร.จิระ ประทีป อาจารย์ผู้ซึ่งเป็นประธานการสอบงานนิพนธ์ ดร.เอกลักษณ์ ณ์ฤทธิ อาจารย์ผู้ซึ่งเป็นคณะกรรมการสอบเค้าโครงงานนิพนธ์ รศ.ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต ผศ.ดร.ชัยณรงค์ เครือนวน และ ดร.เสริมสิทธิ์ สร้อยสอดศรี ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือในการวิจัย ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบและให้คำแนะนำ รวมไปถึงบุคลากรของคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่คอยประสานงานและให้ความช่วยเหลือในเรื่องการจัดเตรียมเอกสาร และให้คำแนะนำในกระบวนการต่าง ๆ ที่สำคัญ

ขอขอบพระคุณ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีทุก ๆ ท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบวัดความรู้ของงานนิพนธ์ในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณ ผอ.พิมมนต์ อรัญพล ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบ และเรื่องร้องทุกข์ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี ที่ได้ให้คำแนะนำ และให้ข้อคิดเห็นในการวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ต้องขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ น้องชาย ญาติพี่น้อง ครอบครัว ที่ให้โอกาสและให้กำลังใจตลอดมา รวมไปถึง พี่ น้อง และเพื่อนนิสิตระดับปริญญาโทร่วมหลักสูตรยุทธศาสตร์และความมั่นคง ปี 2563 ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือ จนทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณประโยชน์จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอน้อมกราบบูชาพระคุณบุพการี บุรพจารย์ และบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอน และมีส่วนช่วยให้งานนิพนธ์ในครั้งนี้ประสบความสำเร็จ และผ่านไปด้วยดี

สุนิสา นันทขาลกรกิจ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1	1
บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
ขอบเขตการศึกษา	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2	8
การสำรวจองค์ความรู้.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ	9
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่	16
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	20
แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลและสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	28
แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างและความสัมพันธ์ของฝ่ายบริหารและฝ่ายสภาท้องถิ่น.....	39
เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
กรอบแนวคิดการวิจัย	47

425332226

BUU-1Thesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

สมมติฐานการวิจัย	48
นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	48
บทที่ 3	51
วิธีดำเนินการวิจัย	51
ประชากร	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
บทที่ 4	58
ผลการศึกษา	58
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบวัดความรู้	58
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี	63
ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน	74
บทที่ 5	85
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	85
สรุปผลการวิจัย	85
อภิปรายผลการวิจัย	89
ข้อเสนอแนะ	91
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	97
ภาคผนวก ก	98
ภาคผนวก ข	111

425332226

ภาคผนวก ค	119
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	128

425332226

BUU iThesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรจำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบล	51
ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามเพศ.....	58
ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามอายุ.....	59
ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามสถานภาพ	59
ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด	60
ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามอาชีพหลัก.....	60
ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน	61
ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามประสบการณ์การดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา อบต.	61
ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามการฝึกอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการปกครอง ท้องถิ่นหรือสภาท้องถิ่น.....	62
ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบันใน อบต.....	62
ตารางที่ 11 ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด ชลบุรี จำแนกเป็นรายจำนวนข้อที่ตอบถูก ตั้งแต่น้อยที่สุดถึงมากที่สุด.....	63
ตารางที่ 12 ระดับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี.....	64
ตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละและระดับของการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น จำแนกเป็นราย ข้อ	65
ตารางที่ 14 จำนวน ร้อยละและระดับของการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกเป็นรายข้อ	68

425332226

BUU 1Thesis 63920223 independent study / rev: 15062566 10:46:36 / seq: 44

ตารางที่ 15 จำนวน ร้อยละและระดับของการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร จำแนกเป็นรายชื่อ	71
ตารางที่ 16 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด ชลบุรีที่มีเพศต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน.....	74
ตารางที่ 17 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด ชลบุรีที่มีอายุต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน	75
ตารางที่ 18 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด ชลบุรีที่มีสถานภาพต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน.....	76
ตารางที่ 19 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน.....	77
ตารางที่ 20 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่มีอาชีพหลักต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน	78
ตารางที่ 21 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด ชลบุรีที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือนต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติ หน้าที่แตกต่างกัน	80
ตารางที่ 22 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 7 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่มีประสบการณ์การดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา อบต. ต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติ หน้าที่แตกต่างกัน	81
ตารางที่ 23 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 8 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่มีการฝึกอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นหรือสภาท้องถิ่นต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน.....	82
ตารางที่ 24 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 9 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่มีตำแหน่งปัจจุบันใน อบต. ต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน.....	83

425332226

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	47

425332226

BUU iThesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 รูปแบบ กล่าวคือ ระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค และระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังที่บัญญัติไว้ตามนัยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยการจัดระเบียบในการบริหารประเทศดังกล่าวนั้น เป็นการจัดโครงสร้างหน่วยงานราชการและองค์กรของรัฐ รวมถึงเป็นการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้หน่วยงานสามารถบริหารราชการให้เป็นไปตามเป้าหมายได้ ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมีเป้าหมายหรือหัวใจสำคัญหลักคือ ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน รวมถึงลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น มีการกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น มีการกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และรวมถึงการตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ การบริหารราชการส่วนกลางจะแบ่งออกเป็น กระทรวง ทบวง และกรม ซึ่งจะใช้หลักการรวมอำนาจ (Centralization) ราชการส่วนภูมิภาคจะแบ่งออกเป็น จังหวัด และอำเภอ ใช้หลักการแบ่งอำนาจ (Deconcentration) และสำหรับราชการส่วนท้องถิ่น จะแบ่งเป็นรูปแบบทั่วไป คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ โดยใช้หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2553) ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนทั้งสิ้น 7,850 แห่ง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2564)

การปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Government) เป็นการปกครองรูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเมืองการปกครองของประเทศ และถือได้ว่าเป็นพื้นฐานอันสำคัญยิ่งสำหรับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยหากพูดถึงการปกครองส่วนท้องถิ่น หลายคนจะนึกถึงแนวคิดหรือหลักการที่ว่า “การกระจายอำนาจ” (Decentralization) ซึ่งเปรียบเสมือนกรอบใหญ่ของการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสาระสำคัญคือ การที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจการปกครองในบางส่วนให้แก่หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นที่ไม่ใช่หน่วยการบริหารราชการส่วนกลาง โดยให้มีอิสระในการจัดทำบริการสาธารณะได้ตามสมควร และไม่ต้องขึ้นอยู่กับการบังคับบัญชาของส่วนกลางเท่านั้น อีกทั้งลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจจะทำให้หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารงบประมาณ และทรัพย์สินเป็นของตนเอง ส่วนกลางมีหน้าที่เพียงแค่ควบคุมดูแลให้เป็นไป

425332226

BUU 1Thesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

ตามกฎหมาย ทั้งยังสามารถตั้งงบประมาณของตนเองได้ โดยมีรายได้มาจากการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ตลอดจนมีเงินอุดหนุน เพื่อนำมาใช้จ่ายในการทำกิจการต่าง ๆ นอกจากนี้ ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งคือ มีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างใกล้ชิด ซึ่งการเลือกตั้งดังกล่าวนี้ถือได้ว่าเป็นการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539, หน้า 22 - 23)

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุด โดยยกฐานะมาจากสภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 150,000 บาท หรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยที่กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศกำหนดไว้ รวมถึงจะต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น ๆ ด้วย สำหรับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล จะมีหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวที่ปัจจุบันได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ตามนัยมาตรา 67 องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคือ (1) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก (1/1) รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลการจราจร และส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว (2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล (3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ (4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (5) จัดการ ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และการฝึกอบรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็กตามแนวทางที่เสนอแนะจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ (7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และ (9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร ซึ่งเป้าหมายในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (สถาบันพระปกเกล้า, ม.ป.ป.)

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ยังได้กำหนดโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลว่าจะต้องประกอบไปด้วย 2 ฝ่าย คือ (1) นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหาร มาจากการเลือกตั้งของประชาชน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่า 2 วาระไม่ได้ และ (2) สภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนเขตเลือกตั้งละ 1 คน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นจากราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หากองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเขตเลือกตั้งไม่ถึง 6 เขตเลือกตั้ง ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 6 คน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง ซึ่งทั้ง 2 ฝ่ายดังกล่าวต่างมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันในการขับเคลื่อนและบริหารกิจการในองค์การบริหารส่วนตำบลให้บรรลุถึงเป้าหมายที่สำคัญคือเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน (อรรถัย กักพล และธนัชฐา สุขะวิณะ, 2551, หน้า 22)

สำหรับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญและมีผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ ดังนี้ (1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล (2) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และ (3) ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ โดยในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลมีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลถือเป็นส่วนที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เป็นผู้ที่มีความตั้งใจที่จะเข้ามาพัฒนาท้องถิ่นของตน มีบทบาทหน้าที่ที่จะช่วยให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่นได้ ดังเช่น การเป็นกระบอกเสียงในการรับฟังปัญหาความเดือดร้อน และข้อเสนอแนะในเรื่องต่าง ๆ ของประชาชนในพื้นที่ จัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของปัญหา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงการนำเสนอโครงการเพื่อนำมาของบประมาณในการดำเนินการต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนติดตามผลของโครงการดังกล่าว ซึ่งถือเป็นตัวกลางในการเชื่อมข้อมูลข่าวสารระหว่างประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2562) อย่างไรก็ตาม บทบาทการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้งดังกล่าว ถือเป็นปัจจัยหรือองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะเอื้อต่อการพัฒนาการปกครองท้องถิ่นในระบอบประชาธิปไตย รวมถึงส่งผลต่อการพัฒนาองค์การบริหาร

ส่วนตำบลให้บรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จได้ เนื่องจากหากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองแล้วนั้น ก็อาจจะทำให้การทำงานเป็นไปโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ถูกร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ และประสบกับปัญหาต่าง ๆ ได้

นับตั้งแต่ที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้มีประกาศฉบับที่ 85/2557 เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ 10 กรกฎาคม 2557 ทำให้การจัดการให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่ครบวาระหรือพ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจนกว่าจะมีประกาศเปลี่ยนแปลงโดยประกาศ คสช. ฉบับดังกล่าวทำให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นจากวิธีการสรรหาเนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองในขณะนั้นไม่อาจที่จะจัดการเลือกตั้งในรูปแบบปกติได้ (คณะรักษาความสงบแห่งชาติ, 2557) ซึ่งต่อมาภายหลังจากที่สถานการณ์ดังกล่าวเริ่มคลี่คลายลง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ได้กำหนดกรอบกติกาโดยได้มีพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 รวมถึงระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จนนำไปสู่การประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น โดยเริ่มจากการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2563 การเลือกตั้งของเทศบาล เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2564 และการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2564 ทั้งนี้ สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ผ่านมา คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศผลการเลือกตั้งดังกล่าวอย่างเป็นทางการแล้วในทุกจังหวัดของประเทศไทย ซึ่งหลังจากนี้นายอำเภอในฐานะผู้กำกับดูแลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรกภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว เพื่อให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2564)

จังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ในภาคตะวันออกของประเทศไทย โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประกอบไปด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 49 แห่ง กระจายอยู่ตามพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ได้แก่ อำเภอเมืองชลบุรี จำนวน 4 แห่ง อำเภอศรีราชา จำนวน 4 แห่ง อำเภอบางละมุง จำนวน 1 แห่ง อำเภอบ้านบึง จำนวน 5 แห่ง อำเภอพานทอง จำนวน 8 แห่ง อำเภอบ่อทอง จำนวน 4 แห่ง อำเภอหนองใหญ่ จำนวน 4 แห่ง อำเภอกะจันทร์ จำนวน 1 แห่ง อำเภอสัตหีบ จำนวน 2 แห่ง และอำเภอพนัสนิคม จำนวน 16 แห่ง ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งก็จะมีจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน

ตำบลที่แตกต่างกันไปตามจำนวนของเขตเลือกตั้ง โดยในปัจจุบันจังหวัดชลบุรีมีจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนทั้งสิ้น 406 คน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2565)

ทั้งนี้ ปัจจุบันผู้วิจัยรับราชการในตำแหน่งนักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ระดับปฏิบัติการสังกัดกลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบ และเรื่องร้องทุกข์ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวมาแล้วประมาณ 4 ปี ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานกิจการสภาท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในการกำกับดูแลของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ รวมถึงงานเรื่องร้องเรียนและร้องทุกข์ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี ซึ่งจากประสบการณ์การทำงานของผู้วิจัยได้รับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในหลายเรื่อง อาทิเช่น พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ขอให้ตรวจสอบคุณสมบัติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นที่มาของการศึกษาความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี เนื่องจากผู้วิจัยต้องการทราบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ในระดับใด รวมถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีหรือไม่ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นองค์ความรู้ที่นำไปใช้ในการแก้ปัญหา และเป็นแนวทางในพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ขอบเขตการศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตในด้านช่วงเวลาของการศึกษา

การวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จะเริ่มศึกษาตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2565 ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2566

2. ขอบเขตในด้านพื้นที่ของการศึกษา

ศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 49 แห่ง ประกอบด้วย อำเภอเมืองชลบุรี จำนวน 4 แห่ง อำเภอสัตหีบ จำนวน 4 แห่ง อำเภอบางละมุง จำนวน 1 แห่ง อำเภอบ้านบึง จำนวน 5 แห่ง อำเภอนันทบึง จำนวน 8 แห่ง อำเภอเมือง จำนวน 4 แห่ง อำเภอหนองใหญ่ จำนวน 4 แห่ง อำเภอกะเปอร์ จำนวน 1 แห่ง อำเภอสัตหีบ จำนวน 2 แห่ง และอำเภอนันทบึง จำนวน 16 แห่ง

3. ขอบเขตในด้านเนื้อหาของการศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบวัดความรู้เป็นปัจจัย ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพหลัก รายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง การฝึกอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น หรือสภาท้องถิ่น และตำแหน่งปัจจุบันใน อบต.

ตัวแปรตาม ได้แก่ อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น
2. ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล
3. ด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร
4. ขอบเขตในด้านประชากรของการศึกษา

ศึกษาในกลุ่มสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาที่ได้จากการศึกษาความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จะใช้เป็นแนวทางในการศึกษาความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อื่น รวมถึงยังสามารถช่วยในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านการวิจัยให้แก่ผู้ที่สนใจนำไปเพิ่มพูนความรู้ และต่อยอดองค์ความรู้ได้ต่อไป

2. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จะสามารถนำผลการศึกษาครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองต่อไป

3. สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จะสามารถนำผลการศึกษาครั้งนี้ไปวิเคราะห์และหาแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีต่อไป

425332226

บทที่ 2

การสำรวจองค์ความรู้

การสำรวจองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้สำรวจองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย สรุปเป็นหัวข้อต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ
 - 1.1 ความหมายของความรู้ ความเข้าใจ
 - 1.2 ระดับของความรู้
 - 1.3 องค์ประกอบของความรู้
 - 1.4 การวัดความรู้
2. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่
 - 2.1 ความหมายของบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่
 - 2.2 ความหมายของอำนาจหน้าที่
 - 2.3 องค์ประกอบของบทบาท
3. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
 - 3.1 ความหมายของการปกครองท้องถิ่น
 - 3.2 ลักษณะการปกครองท้องถิ่น
 - 3.3 วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น
 - 3.4 องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น
 - 3.5 ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น
 - 3.6 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
4. แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลและสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
 - 4.1 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - 4.2 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล
5. แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างและความสัมพันธ์ของฝ่ายบริหารและฝ่ายสภาท้องถิ่น
6. เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดการวิจัย
8. สมมติฐานการวิจัย
9. นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

425332226

BUU-1Thesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ

1. ความหมายของความรู้ ความเข้าใจ

1.1 ความหมายของความรู้

ก.พ.ร. และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2548, หน้า 8 อ้างถึงใน พรณชญาณ์ ศิลประเสริฐ, 2560, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของความรู้ว่า เป็นสารสนเทศที่ผ่านกระบวนการคิด เปรียบเทียบ เชื่อมโยงกับความรู้อื่น จนเกิดเป็นความเข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ในการสรุปและตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยไม่จำกัดช่วงเวลา

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 อ้างถึงใน พรณชญาณ์ ศิลประเสริฐ, 2560, หน้า 9) ได้ให้ความหมายว่า ความรู้ความเข้าใจ คือสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจ หรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติ

บุญธรรม กิจปริดาภิรุต (2535, หน้า 7 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า หมายถึง การระลึกถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคยมีประสบการณ์มาแล้ว รวมถึงการจำเนื้อเรื่องต่าง ๆ ทั้งที่ปรากฏอยู่ในแต่ละเนื้อหาวิชา และวิชาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชานั้นด้วย

ศุภกนิทย์ พลไพรินทร์ (2540, หน้า 24 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 7 - 8) ได้กล่าวถึงการวัดความรู้ว่า การวัดความรู้เป็นการวัดระดับความจำ ความสามารถในการคิด เข้าใจ กับข้อเท็จจริงที่ได้รับการศึกษา และประสบการณ์เดิม โดยผ่านการทดสอบคุณภาพแล้ว จะแยกคนที่มีความรู้กับไม่มีความรู้ออกจากกันได้ระดับหนึ่ง

เกษม วัฒนชัย (2544, หน้า 39 - 40 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของความรู้ว่า หมายถึง การรวบรวมความคิดของมนุษย์ จัดให้เป็นหมวดหมู่และประมวลสาระที่สอดคล้องกัน โดยนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์

จิตรา วสุวานิช (2528, หน้า 6 อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภากาล, 2544, หน้า 13) ให้ความหมายของความรู้ว่า หมายถึง การจำข้อเท็จจริง เรื่องราวรายละเอียดต่าง ๆ ที่ปรากฏในตำรา หรือสิ่งที่ได้รับจากการบอกกล่าว

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520, หน้า 10 - 11 อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภากาล, 2544, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของความรู้ ว่าเป็นพฤติกรรมขั้นต้นที่ผู้เรียนเพียงแต่จำแนกได้ อาจจะเป็นโดยการฝึกหรือโดยการมองเห็น และการได้ยินจำได้ความรู้ขั้นนี้ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับความหมาย คำจำกัดความ ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้างและวิธีการแก้ไขปัญหา เป็นต้น

ทิตยา สุวรรณะชญ (2537, หน้า 1 อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภาคาล, 2544, หน้า 13 - 14) ได้ให้ความหมาย ความรู้ ในความหมายที่กว้างว่า คือ บรรดาข่าวสารต่าง ๆ แนวคิดต่าง ๆ รวมตลอดจนกระทั่งวิธีการต่าง ๆ ในอันที่จะได้มาซึ่งข่าวสารและความคิดนั้น นอกจากนั้น ยังหมายความว่า ความคิด ความเชื่อของชาวบ้านอีกด้วย ความรู้จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่มนุษย์ได้ค้นพบ และสร้างขึ้นมาเป็นเครื่องมือประกอบการดำรงชีพ และกำหนดวิถีชีวิต

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2538, หน้า 2-5 อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภาคาล, 2544, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของความรู้ในทางสังคมศาสตร์ไว้ว่า จากปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่มนุษย์ต้องประสบทั้งทางธรรมชาติและสังคมมนุษย์จะต้องพึงพาสิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและสังคม ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ มนุษย์จึงต้องเข้าใจสิ่งแวดล้อมและสังคม และรู้จักการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งที่มาจากสิ่งแวดล้อมและสังคม กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ มนุษย์จะต้องหาความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจสาเหตุและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ต่อปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและสังคม ซึ่งความรู้ของมนุษย์ได้มีการพัฒนามากมายและมีหลายระดับของความรู้ตามความสามารถและพื้นฐานของมนุษย์ กล่าวคือ

1. ความรู้ในทัศนะของบุคคลทั่วไป จะมีลักษณะที่แตกต่างกันไปตามพื้นฐานและความสามารถของแต่ละบุคคล โดยบุคคลทั่วไป หมายถึง ประชาชนทั่วไปที่ประกอบอาชีพที่ไม่ได้เกี่ยวกับการเรียนการสอน ดังเช่น ชาวนา ชาวไร่ พ่อค้า นักธุรกิจ ชาวบ้านทั่วไป และอื่น ๆ บุคคลทั่วไปนี้มีทัศนะต่อความหมายของความรู้ที่เกิดจากความรู้และความเข้าใจ การถ่ายทอดสืบต่อมาจากประเพณี แต่จะไม่รู้ถึงความหมายที่แท้จริง ซึ่งเป็นความรู้เกี่ยวกับประสบการณ์ทางธรรมชาติและทางสังคมของบุคคล ไม่สามารถที่จะเรียบเรียงเป็นความคิดรวบยอดได้

2. ความรู้ในทัศนะของนักวิชาการ มีลักษณะเป็นวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะมีเหตุมีผลและความคิดรวบยอด ส่วนมากจะมีลักษณะเป็นนามธรรม ความรู้ของนักวิชาการจะต้องเป็นวิทยาศาสตร์ มีเหตุและผลที่สามารถพิสูจน์ได้ มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ นักวิชาการมักจะมี ความสนใจที่จะค้นคว้าหาความรู้ว่ามีระบบตามแขนงวิชาของตน เพื่อนำความรู้นั้นมาสร้างเป็นหลักทฤษฎีของตนต่อไป

3. ความรู้ในทัศนะของนักปฏิบัติ จะเกี่ยวข้องกับความเข้าใจในเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทั้งในทางธรรมชาติและทางสังคมที่อธิบายได้ในลักษณะที่สามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า นักปฏิบัติเป็นบุคคลที่เชื่อมโยงระหว่างความรู้ของนักวิชาการและบุคคลทั่วไป เพื่อนำความรู้นั้นไปทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม โดยระดับความนึกคิด ความลึกซึ้งของความรู้จะอยู่ระหว่างนามธรรมและรูปธรรมตามความเข้าใจของทัศนะบุคคลทั่วไป

แสงจันทร์ โสภาคาล (2544, หน้า 15) ได้ให้ความหมายของความรู้ ว่าหมายถึง ข้อเท็จจริง ข้อมูล รายละเอียดและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับจากการจำ การศึกษา การเรียนรู้ที่สะสมรวบรวมไว้และแสดงออกมาในเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดและสังเกตได้

ดังนั้น ความรู้ จึงหมายถึง ข้อเท็จจริง ประสบการณ์ ข้อมูล หรือรายละเอียดต่าง ๆ ที่แต่ละบุคคลได้มาจากการค้นคว้า การศึกษา หรือสังเกตการณ์จากสภาพแวดล้อมรอบตัว ซึ่งอาจเกิดจากการมองเห็น การได้ฟัง รวมถึงการสัมผัสและการลงมือปฏิบัติ

1.2 ความหมายของความเข้าใจ

สุชนา สมัครการ (2550, หน้า 13 - 14) อธิบายความหมายของความเข้าใจว่า ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นความสามารถในการแปลความ ตีความหมาย และขยายความในเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยแยกไว้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การแปลความ เป็นการจับใจความให้ถูกต้อง เกี่ยวกับสิ่งที่สื่อความหมายหรือจากภาษาหนึ่งของการสื่อสารไปสู่อีกรูปแบบหนึ่ง
2. การตีความหมาย เป็นการอธิบายความหมายหรือสรุปเรื่องราวโดยการจัดระเบียบใหม่ รวบรวมเรียบเรียงเนื้อหาใหม่
3. การขยายความ เป็นการขยายเนื้อหาที่เหนือไปกว่าขอบเขตที่รู้ เป็นการขยายขีดการอ้างอิงหรือแนวโน้มที่เกินเลยจากข้อมูล

ทิตยา สุวรรณะชญ (2517, หน้า 1 – 2 อ้างถึงใน สุชนา สมัครการ, 2550, หน้า 14) ได้กล่าวถึงความหมายอย่างกว้างของความเข้าใจว่า เป็นขั้นตอนที่ถัดมาจากการเกิดความรู้ โดยรวมถึงความหมายในระดับของการทำความเข้าใจจึงเกี่ยวข้องกับการตีความ การแปลความหมาย และการคาดคะเนด้วย โดยขั้นตอนนี้จะมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกันมาก ทำให้พฤติกรรมของความรู้และความเข้าใจเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันได้ยาก เพราะมักจะเกิดควบคู่กันไป ดังนั้น ความรู้เป็นขั้นตอนของพฤติกรรมที่เน้นความจำ โดยเป็นขั้นแรกของการเรียนรู้และการรับรู้ที่อาศัยการอ่าน การฟัง การจดจำ รวมถึงการระลึกได้ ซึ่งขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยากนัก ส่วนความเข้าใจเป็นขั้นตอนถัดมาจากรู้ โดยเมื่อมีความรู้แล้ว จะมีการตีความ แปลความและการสรุปความ ซึ่งโดยปกติแล้วความรู้และความเข้าใจ จะเป็นพฤติกรรมที่ต่อเนื่องกัน และเป็นขั้นตอนแรกของการเกิดทัศนคตินั่นเอง

อุทุมพร ทองอุไทย (2523, หน้า 68 อ้างถึงใน สุชนา สมัครการ, 2550, หน้า 14) อธิบายไว้ว่า ความเข้าใจ หมายถึง ขั้นตอนสำคัญของการสื่อความหมาย โดยอาศัยความสามารถทางสมองและทักษะ ซึ่งอาจจะทำได้โดยใช้ปากเปล่า ข้อเขียน ภาษา หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจ ซึ่งจะประกอบไปด้วยการแปล ตีความหมาย และการสรุปอ้างอิง

ไพศาล หวังพานิช (2526, หน้า 16 อ้างถึงใน สุชนา สมัครการ, 2550, หน้า 14) อธิบายว่า ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ ความจำ ไปดัดแปลง ปรับปรุง เพื่อให้สามารถจับใจความ อธิบายหรือเปรียบเทียบ ย่นย่อเรื่องราว ความคิด และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ได้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520, หน้า 16 อ้างถึงใน สุขญา สมักรการ, 2550, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของความเข้าใจว่า เป็นขั้นต่อมาจากความรู้ ขั้นตอนนี้จะต้องใช้ความสามารถทางสมอง และทักษะที่สูงขึ้นจนถึงระดับของการสื่อความหมาย ซึ่งมักจะเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้รับทราบ ข่าวสารต่าง ๆ แล้วความเข้าใจนี้อาจจะแสดงออกในรูปแบบของทักษะหรือความสามารถ ดังต่อไปนี้

ก. การแปล (Translation) หมายความว่า ความสามารถเขียน บรรยายเกี่ยวกับข่าวสาร นั้น ๆ โดยใช้คำพูดของตนเอง ซึ่งออกมาในรูปแบบที่แตกต่างจากเดิม หรือออกมาในภาษาอื่น แต่ความหมายยังเหมือนเดิม

ข. การให้ความหมาย (Interpretation) การให้ความหมายต่อสิ่งต่าง ๆ หรือข่าวสาร ต่าง ๆ ซึ่งออกมาในรูปแบบของความคิดเห็น ข้อสรุปตามที่บุคคลนั้นเข้าใจ

ดังนั้น ความเข้าใจ จึงหมายถึง การนำเอาความรู้ ข้อเท็จจริง ประสบการณ์ ข้อมูล หรือ รายละเอียดต่าง ๆ ที่แต่ละบุคคลได้มาจากการค้นคว้า การศึกษา หรือสังเกตการณ์จากสภาพแวดล้อม รอบตัว มาถ่ายทอดหรือสื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้ หรือรับทราบ และสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

2. ระดับของความรู้

มนตรี จุฬาวัฒนทล (2537 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 8) ได้กล่าวถึง การจัดระดับความรู้ โดยสามารถแบ่งได้ 4 ระดับ ได้แก่

ระดับแรก ความรู้เกี่ยวกับสิ่งรอบตัวเรา ซึ่งสามารถรับรู้ได้โดยประสาทสัมผัส มองเห็น ได้ยิน ดมกลิ่น และลิ้มรสได้ เช่น ความร้อน - เย็น ความสว่าง - มืด เสียง ดัง - เบา กลิ่นหอม -เหม็น และรสเค็ม - หวาน เป็นต้น ความรู้ระดับต้นนี้อาจเรียกว่า ความรู้สีก

ระดับที่สอง ความรู้ด้านภาษา ซึ่งจะให้อ่านและเขียนหนังสือได้ ฟังเข้าใจ ฟังวิทยุและดู ทีวีรู้เรื่อง ตลอดจนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้สะสมและตกทอดกันมา

ระดับที่สาม ความรู้ด้านวิชาการ ซึ่งได้จากการศึกษาเล่าเรียน ทำให้คิดเลขเป็น คำนวณ ดอกเบี้ยได้ ออกแบบอาคารได้ เขียนบทละครได้ ใช้คอมพิวเตอร์เป็น รู้กฎหมายบ้านเมือง รู้จัก กฎเกณฑ์ ทางฟิสิกส์ ดาราศาสตร์ เคมี และชีววิทยา วินิจฉัยโรคและรู้วิธีการรักษาโรค เป็นต้น โดยความรู้ เหล่านี้มักจะต้องเรียนรู้จากครู อาจารย์ เอกสาร ตำราทางวิชาการหรือผู้ที่รู้เรื่องนั้นมาก่อน

ระดับที่สี่ ความรู้ใหม่ เป็นความรู้ที่ไม่เคยมีอยู่ก่อน ได้มาโดยการค้นคว้าวิจัย การคิดค้น กระบวนการใหม่ และควรจะหาแนวทางในการนำความรู้ใหม่ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้เกิดการพัฒนา

บรูม และคณะ (Bloom et al., 1983 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 8 - 9) ได้ทำการศึกษาและจำแนกพฤติกรรมด้านความรู้ออกเป็น 6 ระดับ โดยเรียงตามลำดับชั้น ความสามารถจากต่ำไปสูง ดังนี้

1. ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการจำหรือรู้สึกได้ แต่ไม่ใช่การใช้ความเข้าใจ ไปตีความหมายในเรื่องนั้น ๆ แบ่งออกเป็น ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องซึ่งเป็นข้อเท็จจริง วิธีดำเนินงาน แนวคิด ทฤษฎี โครงสร้าง และหลักการ

2. ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องราวต่าง ๆ ได้ ทั้งในด้าน ภาษา รหัส สัญลักษณ์ ทั้งรูปธรรมและนามธรรม แบ่งเป็นการแปลความ การตีความ การขยายความ

3. การนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถนำเอาสิ่งที่ได้ประสบมา เช่น แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ไป ใช้ให้เป็นประโยชน์ หรือนำไปใช้แก้ปัญหาตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

4. การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราว ออกเป็นส่วนประกอบย่อย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบส่วนย่อย และหลักการ หรือทฤษฎี เพื่อให้เข้าใจ เรื่องราวต่าง ๆ

5. การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการนำเอาเรื่องราว หรือส่วนประกอบย่อยมา เป็นเรื่องราวเดียวกัน โดยมีการดัดแปลง ริเริ่ม สร้างสรรค์ ปรับปรุงของเก่าให้มีคุณค่าขึ้น

6. การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการพิจารณา ตัดสินคุณค่าของความคิดอย่าง มีหลักเกณฑ์ เป็นการตัดสินว่าอะไรดีหรือไม่ดีอย่างไร ใช้หลักเกณฑ์เชื่อถือได้โดยอาศัยข้อเท็จจริงภายใน และภายนอก

ดังนั้น ระดับของความรู้ จึงหมายถึง ระดับของความสามารถในการจำ การเรียนรู้ การตีความ การลงมือทำ หรือจากประสบการณ์ เพื่อนำมาจัดลำดับขั้นของความรู้ว่ามีอยู่มากน้อยเพียงใด

3. องค์ประกอบของความรู้

พิศวง ธรรมพันธา (2523, หน้า 3 อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภากาล, 2544, หน้า 16) ได้กล่าวถึงลักษณะหรือองค์ประกอบของความรู้ไว้ว่า ประกอบด้วย

1. การทดลองได้ (Empirical) การทดลองอยู่บนพื้นฐานของสังเกต การพิสูจน์ ตรวจสอบ และการใช้กระบวนการเหตุผล

2. การตรวจสอบได้ (Vrifiable evidence) ซึ่งเราสามารถสังเกตได้จากการเห็น การชั่ง น้ำหนัก การวัด การนับ และการตรวจสอบ

3. มีความเป็นทฤษฎี (Theoretical) ซึ่งสามารถสรุปสิ่งที่สังเกตตามหลักตรรกวิทยา มาเป็นทฤษฎีหรือเนื้อหาวิชา

4. มีการผสมผสาน (Cumulative) เนื่องจากทฤษฎีหรือความรู้เดิมนั้นเป็นพื้นฐานของการ สร้างทฤษฎีใหม่

5. ไม่เป็นจริยศาสตร์ (Non-ethical) เนื้อหาสาระจะไม่เพ่งเล็งในด้านดีหรือด้านเลว แต่จะมุ่งทำความเข้าใจและอธิบายสิ่งที่เป็นไป

4. การวัดความรู้

ไพศาล ธาราโกชน (2526, หน้า 96 – 104 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 9) กล่าวว่า การวัดความรู้ เป็นการวัดความสามารถในการระลึกถึงเรื่องราว ข้อเท็จจริง หรือประสบการณ์ต่าง ๆ หรืออาจเป็นการวัดการระลึกถึงประสบการณ์เดิมที่บุคคลได้รับคำสอน การบอกกล่าว การฝึกฝนของผู้สอน รวมทั้งจากตำราจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ด้วยคำถามวัดความรู้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ชนิด ดังนี้

1. ถามความรู้ในเนื้อเรื่อง ซึ่งเป็นการถามรายละเอียดของเนื้อหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ ของเรื่องราวทั้งหลาย โดยประกอบด้วยคำถามประเภทต่าง ๆ ดังเช่น ศัพท์ นิยาม กฎ ความจริง หรือรายละเอียดของเนื้อหาต่าง ๆ

2. ถามความรู้ในวิธีการดำเนินการ เป็นการถามวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ ตามแบบแผนประเพณี ขั้นตอนของการปฏิบัติงานทั้งหลาย ดังเช่น ถามระเบียบแบบแผน ลำดับขั้น แนวโน้ม การจัดประเภทและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ

3. ถามความรู้รวบยอด เป็นการถามความสามารถในการจดจำข้อสรุป หรือหลักการของเรื่องที่เกิดจากการผสมผสานลักษณะร่วม เพื่อรวบรวมและย่อลงมาเป็นหลัก หรือหัวใจของเนื้อหานั้น

อัญชลี มีบุญ (2549, หน้า 8 อ้างถึงใน สิทธิโชค อริยะกุล, 2553, หน้า 10 - 11) ได้กล่าวถึงการวัดความรู้ว่า เป็นการวัดสมรรถภาพสมองด้านการระลึกของความรู้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเรียกว่าเป็นการวัดเกี่ยวกับเรื่องราวที่เคยมีประสบการณ์ หรือเคยรู้เคยเห็นและที่ทำมาก่อนแล้วทั้งสิ้น ซึ่งผู้ที่ทำการวัดสามารถสร้างเครื่องมือที่มีลักษณะเป็นคำถามได้ ลักษณะคำถามอาจจะแตกต่างกันไปตามชนิดของความรู้หรือความจำแต่ก็มีลักษณะที่ร่วมกันอยู่ประการหนึ่ง คือ เป็นคำถามที่ให้ระลึกถึงเรื่องราว และประสบการณ์ที่ผ่านมาที่จำได้ไว้มาก่อนแล้วไม่ว่าจะอยู่ในรูปของคำศัพท์ นิยาม ทฤษฎี ระเบียบ แบบแผนหรือหลักการต่าง ๆ

บุญธรรม กิจปริดาภิรุต (2531, หน้า 21 - 25 อ้างถึงใน สิทธิโชค อริยะกุล, 2553, หน้า 10 - 11) เครื่องมือในการวัดความรู้มีหลายชนิด แต่ละชนิดก็มีความเหมาะสมกับการวัดความรู้ตามคุณลักษณะซึ่งแตกต่างกันออกไป ในที่นี้จะกล่าวถึงเครื่องมือที่วัดความรู้ที่นิยมใช้กันมาก คือ แบบสอบถาม ถือว่าเป็นสิ่งเร้าเพื่อนำไปเร้าให้ผู้สอบให้แสดงอาการตอบสนองออกมาด้วยพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การพูด การเขียน ท่าทาง ฯลฯ เพื่อให้สามารถสังเกตเห็นหรือสามารถนับจำนวนได้เพื่อนำไปแทนอันดับหรือคุณลักษณะของบุคคลนั้น รูปแบบของข้อสอบหรือแบบทดสอบมี 3 ลักษณะดังนี้

1. ข้อสอบปากเปล่า เป็นการสอบโดยใช้การตอบโต้ด้วยวาจาหรือคำพูดระหว่างผู้ทำการสอบกับผู้ถูกสอบโดยตรง หรือบางครั้งเรียกว่า “การสัมภาษณ์”

2. ข้อสอบข้อเขียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

2.1 แบบความเรียง เป็นแบบที่ต้องการให้ผู้ตอบอธิบายเรื่อง บรรยายเรื่องราวประพันธ์ หรือวิพากษ์วิจารณ์เรื่องราวเกี่ยวกับความรู้

2.2 แบบจำกัดความ เป็นข้อสอบที่ผู้ตอบพิจารณาเปรียบเทียบตัดสินข้อความหรือ รายละเอียดต่าง ๆ มี 4 แบบ คือ แบบถูกผิด แบบเติมคำ แบบจับคู่ และแบบเลือกตอบ

3. ข้อสอบภาคปฏิบัติ เป็นข้อสอบที่ไม่ต้องการให้ผู้ถูกสอบตอบสนองออกมาด้วยคำพูด หรือการเขียนเครื่องหมายใด แต่มุ่งให้แสดงพฤติกรรมด้วยการกระทำจริง มักเป็นข้อสอบใน เนื้อหาวิชาที่ต้องการให้ปฏิบัติจริง

ธิดารัตน์ ธนารักษ์ (2546, หน้า 9 - 10 อ้างถึงใน วิลาวรรณ ช่วงทิพย์, 2553, หน้า 22 - 23) ได้อธิบาย การวัดความรู้เป็นการวัดความสามารถในการจดจำจากประสบการณ์ต่าง ๆ และระลึก เรื่องราวต่าง ๆ ออกมาได้ถูกต้องแม่นยำ ในการวัดความรู้ นั้น เครื่องมือที่ใช้วัด ได้แก่ แบบทดสอบ หรือข้อสอบ หมายถึง ชุดของข้อคำถาม หรือข้อปัญหา ที่ออกแบบสร้างขึ้นอย่างมีระบบและ กระบวนการ เพื่อค้นหาตัวอย่างของพฤติกรรมของผู้ที่สอบ ภายใต้เงื่อนไขเฉพาะอย่าง เช่น แบบทดสอบ ปรนัยและแบบทดสอบอัตนัย ส่วนจะใช้แบบทดสอบชนิดใดต้องให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการวัด และแต่ละข้อแต่ละชนิดต้องให้มีความเป็นปรนัย (Objectivity) หมายถึง ข้อสอบที่คนอ่านแล้วรู้ว่า ถามอะไร ไม่ว่าใครจะตรวจให้คะแนน ค่าของคะแนนจะเท่ากัน และการแปลความหมายของคะแนน ในแต่ละข้อจะตรงกัน แบบทดสอบที่นิยมใช้อยู่ ได้แก่ ข้อสอบแบบถูกผิด ข้อสอบแบบจับคู่ ข้อสอบ แบบเติมคำ ข้อสอบแบบเลือกตอบ และข้อสอบอัตนัย

1. ข้อสอบแบบถูกผิด แบบทดสอบนี้วัดความสามารถในการพิจารณาข้อความที่กำหนดให้ว่า ถูกหรือผิด ใช่หรือไม่ใช่ จากความสามารถที่เรียนรู้มาแล้วโดยจะเป็นการวัดความจำและความคิด ใน การออกแบบทดสอบควรต้องพิจารณาถึง ข้อความจะต้องชัดเจน ถูกหรือผิดเพียง เรื่องเดียว สั้นกะทัดรัดได้ใจความ และไม่ควรรใช้คำปฏิเสธซ้อน

2. ข้อสอบแบบจับคู่ แบบทดสอบนี้เป็นลักษณะการหาข้อเท็จจริง เงื่อนไข ค่า ตัวเลข หรือ สัญลักษณ์ไว้ 2 ด้าน ขนานกันเป็นแถวตั้ง 2 แถว แล้วให้อ่านดูข้อเท็จจริงในแถวตั้งด้านหนึ่งว่า มีความเกี่ยวข้อง จับคู่ได้พอดีกับข้อเท็จจริงในอีกแถวตั้งหนึ่ง โดยทั่วไปจะกำหนดให้ตัวเลือกในแถวตั้ง ด้านหนึ่งน้อยกว่าอีกด้านหนึ่ง เพื่อให้ได้ใช้ความสามารถในการจับคู่มากขึ้น

3. ข้อสอบแบบเติมคำ แบบทดสอบนี้เป็นการวัดความสามารถในการหาคำ หรือข้อความมา เติมลงในช่องว่างของประโยคที่ให้ไว้เท่านั้น และจะเว้นที่ให้เติม 1 หรือ 2 แต่ถ้ากำหนดข้อความยาวเป็น สถานการณ์สามารถเว้นให้เติมได้หลายแห่ง

4. ข้อสอบแบบเลือกตอบ ข้อสอบแบบนี้เป็นข้อสอบที่นิยมใช้กันอยู่ในปัจจุบันเนื่องจาก สามารถวัดได้ครอบคลุมจุดประสงค์และตรวจให้คะแนนได้แน่นอน ลักษณะของข้อสอบ ประกอบด้วย ส่วนข้อคำถาม และตัวเลือก โดยตัวเลือกจะมีตัวเลือกที่เป็นตัวถูก และเลือกที่จะเป็นตัวลวง ผู้เขียน

425332226

BUU 1Thesis 63920223 independent study / rev: 15062566 10:46:36 / seq: 44

ข้อสอบต้องมีความรู้ในวิชานั้นอย่างลึกซึ้งและรู้วิธีการเขียนข้อสอบ โดยมีข้อควรพิจารณา คือ ในส่วนข้อคำถามต้องชัดเจนเพียงหนึ่งเรื่อง ภาษาที่ใช้กะทัดรัดเหมาะสมกับระดับของผู้ตอบ ไม่ใช่คำปฏิเสธหรือปฏิเสธซ้อนกัน และไม่ควรถามคำถามแบบท่องจำ และในส่วนตัวเลือกควรมีคำตอบถูกเพียงคำตอบเดียวกันเรียงตามลำดับตามปริมาณหรือตัวเลข ตัวลวงต้องมีความเป็นไปได้และกำหนดจำนวนตัวเลือก 4 หรือ 5 ตัวเลือก

5. ข้อสอบอัตนัย แบบทดสอบนี้มีจุดประสงค์วัดความสามารถในการบรรยาย อธิบายและแสดงผลในการอธิบายด้วย การพิจารณาตรวจให้คะแนนจะต้องสร้างเกณฑ์เพื่อไม่ให้เกิดความลำเอียง (Bias) และมีแนวการตรวจตรงกัน การสร้างข้อสอบควรพิจารณาจุดประสงค์และเวลาของการสอบ ควรใช้คำถามที่ชัดเจนเพียงเรื่องเดียว และคำถามทุกคำถามผู้สอบควรทำเฉลยพร้อมวางแผนการให้คะแนนในแต่ละส่วนไว้

ดังนั้น การวัดความรู้ จึงหมายถึง การทดสอบถึงระดับความสามารถของบุคคลจากความรู้ที่บุคคลนั้นมีอยู่ ซึ่งจะอาศัยเครื่องมือและวิธีการที่มีความแตกต่างกันออกไป อาทิเช่น การทำแบบทดสอบ การทำข้อสอบ การโต้ตอบระหว่างผู้ถามและผู้ตอบ การพูดคุยซักถาม หรือการให้ลงมือปฏิบัติ เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่

1. ความหมายของบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่

ภิญโญ สาร (2516, หน้า 61 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 10) ได้อธิบายเกี่ยวกับบทบาทว่าหมายถึง สิ่งที่บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง ซึ่งเป็นที่รับรู้กัน โดยทั่วไปถูกคนอื่นลงความเห็นว่าเขาต้องทำ ซึ่งเรียกว่า บทบาทหน้าที่ โดยจะกำหนดไว้ควบคู่กับตำแหน่งที่บุคคลผู้นั้นได้รับบทบาทหน้าที่หมายรวมถึง หน้าที่หรือเงื่อนไขที่ต้องกระทำ และบรรดาสีทธิต่าง ๆ ที่ได้มาพร้อมกับตำแหน่ง สิทธิและหน้าที่ประจำตำแหน่งแต่ละตำแหน่ง เกี่ยวพันกับสิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งอื่นที่เกี่ยวข้องกันภายในระบบสังคมเดียวกัน บทบาทตามหน้าที่ในตำแหน่งมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ ความรู้สึกนึกคิด และการวางตนของบุคคลากร ขณะเดียวกันบุคลิกภาพ ความรู้สึกนึกคิด และการวางตนของบุคคลากรก็มีอิทธิพลต่อการแสดงบทบาทตามหน้าที่ในตำแหน่งของบุคคลากรนั้น ๆ ด้วยความมุ่งหวังจากบุคคลภายนอกที่อยากเห็นบุคคลากรวางตนหรือประพฤติตนอย่างใดอย่างหนึ่งหรือแสดงบทบาทตามหน้าที่ในทำนองใดทำนองหนึ่ง มีอิทธิพลต่อความต้องการส่วนตัวของบุคคลากร

ไพฑูรย์ เครือแก้ว ณ ลำพูน (2518, หน้า 50 – 51 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 10) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การกระทำหรือพฤติกรรมที่บุคคลนั้น ๆ แสดงออกตามสิทธิและหน้าที่

สำคัญได้มอบให้แก่เขาตามฐานะที่เขาได้อยู่ จึงเห็นว่าบทบาทกับฐานะของบุคคลในสังคมเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออก ถ้าไม่มีฐานะแล้วบุคคลก็ย่อมไม่มีบทบาทเช่นเดียวกัน ถ้าบุคคลไม่มีบทบาทแล้วเขาก็ไม่มีฐานะในสังคม ฐานะและบทบาทของบุคคลในสังคมจึงต้องสัมพันธ์และขึ้นอยู่กับฐานะและบทบาทของคนอื่นตลอดเวลา

สุชา จันทรเฒ และสุรางค์ จันทรเฒ (2520, หน้า 46 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของบทบาทว่า บทบาทมีความหมายใกล้เคียงกับสถานภาพมาก บทบาทเป็นสิ่งที่บุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ พึงกระทำ นั่นคือเมื่อสังคมกำหนดสิทธิและหน้าที่ให้สถานภาพใดแล้ว บุคคลในสถานภาพนั้น ๆ จะต้องประพฤติหรือปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้

โสภา ชูพิกุลชัย (2522, หน้า 45 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 10) ได้อธิบายว่า บทบาท หมายถึง การแสดงออกหรือการทำหน้าที่ของบุคคลซึ่งสมาชิกคนอื่นของสังคมมุ่งหวังให้เขากระทำภายใต้สถานการณ์ทางสังคมอย่างหนึ่ง โดยถือเอาฐานะทางสังคมของบุคคลนั้นเป็นมูลฐาน

อุทัย หิรัญโต (2526, หน้า 197 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 10 - 11) ได้อธิบายว่า บทบาทหรือหน้าที่หรือพฤติกรรมอันพึงคาดหวังของบุคคลแต่ละคนในกลุ่มหรือในสังคมหนึ่ง ๆ หน้าที่หรือพฤติกรรมดังกล่าว โดยปกติเป็นสิ่งที่กลุ่มหรือสังคม หรือวัฒนธรรมของกลุ่มหรือสังคมนั้นกำหนดขึ้น ฉะนั้น บทบาทจึงเป็นแบบแห่งความประพฤติและบุคคลในสถานะหนึ่งก็พึงมีต่อบุคคลอื่นในสถานะอีกอย่างหนึ่งในสังคมเดียวกัน

พัทยา สายหู (2538, อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 11) ได้อธิบายว่า บทบาทหน้าที่คือ สิ่งที่ทำให้เกิดความเป็น “บุคคล” และเปรียบได้เสมือน “บท” ของตัวละครที่กำหนดให้ผู้แสดงในละครเรื่องนั้น ๆ เป็น (ตัวละคร) อะไร มีบทบาทที่จะต้องแสดงอย่างไร ถ้าแสดงผิดบทก็อาจถูกเปลี่ยนตัว ไม่ให้แสดงไปเลย ในความหมายเช่นนี้ “บทบาท” ก็คือการกระทำต่าง ๆ ที่ “บท” กำหนดไว้ให้ผู้แสดงต้องทำตราบไต่ที่ยังอยู่ใน “บท” นั้น

สุพัตรา สุภาพ (2528 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 11) ได้กล่าวถึงสถานภาพและบทบาท (Status and role) ว่าการที่เรากำหนดเรียกบุคคลหนึ่งว่าเป็นข้าราชการหรือตำแหน่งใด ๆ นั้น เป็นการเรียกตามสถานภาพ (Status) ของผู้นั้น สถานภาพจะเป็นตำแหน่งที่ได้จากการเป็นสมาชิกกลุ่ม เป็นสิทธิและหน้าที่ทั้งหมดที่บุคคลมีอยู่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นและสังคมส่วนรวม สถานภาพจะกำหนดว่าบุคคลนั้นมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างไร มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไร ในสังคม สถานภาพเป็นสิ่งเฉพาะบุคคล ทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากผู้อื่น และมีอะไรเป็นเครื่องหมายของตนเอง

ลีเบอร์แมน (Lieberman, 1998 อ้างถึงใน ปรีชา สมหมาย 2542, หน้า 14) ได้ศึกษาไว้ในทฤษฎีบทบาท (Role theories) ถือว่าพฤติกรรมถูกอธิบายโดยการอ้างอิงถึงบทบาทและความคาดหวังของบทบาทของบุคคลที่มีส่วนร่วมในปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยได้ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของ

คนงานที่มีต่อ สหภาพแรงงานและนโยบายการบริหารงาน พบว่าทัศนคติของคนงานเปลี่ยนไปตาม บทบาทใหม่ที่ได้รับคนงานที่ได้เลื่อนเป็นหัวหน้าคนงานได้แสดงทัศนคติทางบวกต่อผู้บริหารมากขึ้น

บรูม และเซลนิค (Broom & Selnick, 1977, pp. 34 – 35 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 11) ได้อธิบายถึงคำว่า “บทบาท” ไว้ ดังนี้

1. บทบาทที่กำหนดไว้หรือบทบาทตามอุดมคติ (Socially prescribed or ideal role) เป็นบทบาทตามอุดมคติที่กำหนดสิทธิและหน้าที่ของตำแหน่ง

2. บทบาทที่ควรกระทำ (Perceived role) เป็นบทบาทที่แต่ละบุคคลเชื่อว่า ควรจะกระทำหน้าที่ของตำแหน่ง ซึ่งอาจไม่ตรงตามบทบาทในอุดมคติทุกประการ และอาจแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล

3. บทบาทที่กระทำจริง (Perfomed role) เป็นบทบาทที่แต่ละบุคคลได้กระทำไปจริงตามความเชื่อความคาดหวัง ตลอดจนความกดดันและโอกาสที่จะกระทำในแต่ละสังคมในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

เลวิสสัน (Levison, 1964, pp. 284 - 285 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของคำว่า บทบาท ไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. บทบาท หมายถึง ปทัสถาน ความมุ่งหวัง ข้อห้าม ความรับผิดชอบและอื่น ๆ ที่มีลักษณะในทำนองเดียวกัน ซึ่งผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดให้บทบาทตามความหมายนี้ คำนึงถึงตัวบุคคลน้อยที่สุด แต่มุ่งไปถึงการบ่งชี้ถึงหน้าที่อันควรกระทำ

2. บทบาท หมายถึง ความเป็นไปของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งที่คาดหวัง และกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

3. บทบาท หมายถึง การกระทำของบุคคลแต่ละคนที่กระทำโดยให้สัมพันธ์กับโครงสร้างทางสังคม หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า คือ แนวทางอันบุคคลพึงกระทำเมื่อตนเองดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

ดังนั้น บทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ จึงอาจสรุปได้ว่า การกระทำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ ตามสิทธิของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งเป็นผลผูกพันจากตำแหน่งในสังคม และสถานภาพของบุคคลนั้น

2. ความหมายของอำนาจหน้าที่

สมพงษ์ เกษมสิน (2511, หน้า 258 - 260 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 12 - 13) อธิบายว่า อำนาจหน้าที่เป็นผลที่เกิดจากความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่นั้นมีลักษณะเป็นสิทธิ (Right) ดังเช่น สิทธิในการวินิจฉัยสั่งการ สิทธิในการบังคับบัญชา และสิทธิในการบริหารงาน เป็นต้น อำนาจหน้าที่เป็นอำนาจที่มีในสถาบันทางการบริหาร โดยอาจมีรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และธรรมเนียมประเพณีนิยมระบุไว้แก่ผู้บังคับบัญชาทุกตำแหน่งที่มีการบังคับบัญชา ตามลำดับชั้นของสายการบังคับบัญชา ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Right to command” อำนาจหน้าที่

ที่มีลักษณะเป็นสิทธินั้น หมายถึง อำนาจหน้าที่บุคคลใดก็ตามที่ดำรงตำแหน่งหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ระบุไว้แล้ว ย่อมจะทรงสิทธินั้นและทัดเทียมกันทุกคนในการศึกษาวิชาการบริหาร เมื่อได้พิจารณาถึงอำนาจหน้าที่แล้วมีอำนาจอีกประการหนึ่งที่ควรทราบ คือ อำนาจในลักษณะของการใช้สิทธิ ซึ่งภาษาอังกฤษเรียกว่า “Power” อันหมายถึง ความสามารถที่จะใช้อำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามคำสั่งได้เพียงไร ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Capacity to command” อำนาจดังกล่าวนี้ย่อมเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับท่าที ความรู้ ความสามารถ ตลอดจนความสัมพันธ์ของผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การที่จะใช้อำนาจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้ได้ทั้งงานและน้ำใจนั่นเอง ในกรณีนี้จะเห็นได้ประจักษ์แจ้งยิ่งขึ้นถ้าพิจารณาถึงบุคคลที่ไปดำรงตำแหน่งเดียวกันต่างวาระกัน บุคคลเหล่านั้นอาจมีอำนาจในลักษณะของการใช้สิทธิไม่เท่าเทียมกัน ดังนี้

1. แหล่งแห่งอำนาจหน้าที่ (Source of authority) แหล่งแห่งอำนาจลักษณะนี้เป็นแหล่งที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารราชการทั่ว ๆ ไป อาจกล่าวโดยทั่วไปได้ว่ามีอยู่ 3 ประการ ได้แก่

1.1 แหล่งกำเนิดจากกฎหมาย (Legal authority) ซึ่งแสดงให้เห็นลักษณะอันสำคัญของอำนาจนี้ในการปกครองบังคับบัญชา ได้แก่ อำนาจบริหาร อันเป็นส่วนหนึ่งแห่งอำนาจอธิปไตยที่ต้องการให้การใช้อำนาจเป็นไปโดยเที่ยงธรรมและมีเหตุผล

1.2 แหล่งกำเนิดจากแบบธรรมเนียมของทางราชการ (Bureaucratic authority) อำนาจในลักษณะนี้เป็นที่มาของอำนาจควบคุมบัญชา เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณีในสังคม เช่น ผู้น้อยต้องให้ความเคารพบนอบต่อผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชา เป็นต้น

1.3 แหล่งกำเนิดจากใจ (Charismatic authority) หมายถึง อำนาจที่เกิดจากความศรัทธาความเชื่อในตัวผู้บังคับบัญชา เช่น ความรักใคร่เคารพนับถือในตัวหัวหน้างาน หรืออย่างเช่น ราษฎรเคารพรักใคร่นับถือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วพร้อมใจกันเรียกผู้ว่าราชการจังหวัดว่า “พ่อเมือง” เป็นต้น

ประธาน คงฤทธิศึกษากร (2529, หน้า 69 - 70 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 13) อำนาจหรืออำนาจหน้าที่ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Authority” และอำนาจหน้าที่มีอยู่ในลักษณะที่เป็นสิทธิที่จะสั่งการใด ๆ ได้ตามที่กฎหมายกำหนดให้อำนาจไว้ (Right to make decision) และขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้มีอำนาจนั้น ๆ ว่าจะสามารถทำให้บุคคลอื่นเชื่อฟังปฏิบัติตามคำสั่งได้เพียงใด (Capacity to command)

สุธี สุทธิสมบุรณ์ และสมาน รังสีโยกฤษฎ์ (2536, หน้า 68 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 13) อำนาจที่บุคคลได้รับอาจแยกได้เป็น 3 ชนิด คือ

1. อำนาจตามตำแหน่ง (Authority of position) หมายถึง บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์การย่อมมีอำนาจตามที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้น ฉะนั้น จึงอาศัยตำแหน่งนั้นปฏิบัติหน้าที่ให้ลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์

2. อำนาจตามกฎหมาย (Legal authority) หมายถึง อำนาจหน้าที่ที่ได้มาโดยกฎหมายให้อำนาจไว้ เช่น ตำรวจจราจร มีอำนาจที่จะจับกุมหรือเปรียบเทียบปรับผู้ขับรถผิดกฎจราจรได้ ทั้งนี้ เพราะกฎหมายให้อำนาจไว้

3. อำนาจในความรู้พิเศษ (Authority of knowledge) หมายถึง อำนาจที่คนอื่นยอมรับนับถือยอมเชื่อฟังหรือปฏิบัติตาม เนื่องจากมีความรู้ความสามารถพิเศษ เช่น พวกที่เป็นที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า อำนาจหน้าที่ หมายถึง อำนาจหน้าที่ที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งทางสังคม ซึ่งอำนาจหน้าที่นั้นอาจเกิดจากผลของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน และจะส่งผลให้งานสำเร็จไปด้วยดี

3. องค์ประกอบของบทบาท

พัชรี วรกวิน (2522, หน้า 36 อ้างถึงใน ปรีชา สมหมาย, 2542, หน้า 15) ได้จำแนกองค์ประกอบของบทบาทไว้ ดังนี้

1. ส่วนประกอบที่เป็นไปตามกฎหมาย และข้อบังคับที่ปรากฏอยู่อย่างชัดเจน ได้แก่ ส่วนของบทบาทที่กฎหมายและข้อบังคับกำหนดให้กระทำหรือปฏิบัติ ถ้าบุคคลที่สวมบทบาทตามตำแหน่งไม่ปฏิบัติตาม กฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่ปรากฏอย่างชัดเจน ก็ถือว่าบุคคลนั้นไม่ได้แสดงบทบาทในตำแหน่งนั้น ๆ

2. ส่วนประกอบที่มีผลสำคัญต่อบทบาท และขาดไม่ได้ คือ ส่วนของบทบาทที่สำคัญซึ่งหากขาดส่วนนี้ก็จะทำให้บทบาทของตำแหน่งผิดไป

3. ส่วนประกอบที่ส่งเสริมบทบาท คือ บทบาทที่แม้จะขาดหายไปหรือไม่ได้แสดงบทบาทนี้ ก็ไม่ได้ทำให้บทบาทที่ต้องการแสดงนั้นผิดไป

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า องค์ประกอบของบทบาท หมายถึง ส่วนประกอบที่เกี่ยวข้องกับบทบาท ไม่ว่าจะเป็นส่วนประกอบที่มาจากกฎหมาย ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่วนที่มีผลสำคัญของตำแหน่งหน้าที่ และส่วนที่ส่งเสริมบทบาทหน้าที่นั้น ๆ ที่จะแสดงออกมา

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

1. ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

วิท (Wit, 1967, pp. 101 – 103 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 14) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจการปกครองร่วมกันทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่นตามหลักการที่ว่า ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชน

ในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเอง อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาล มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในเขตอำนาจของตน

วิลเลียม (William, 1951, pp. 101 - 103 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 14) ได้ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่นว่า องค์กรที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีอำนาจการปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

อุทัย หิรัญโต (2523, หน้า 2 อ้างถึงใน ญัฐพงศ์ ทิมโพธิ์, 2554, หน้า 14) นิยามความหมายของการปกครองท้องถิ่นว่า การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งเพื่อจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่างเอง เพื่อตอบสนองความต้องการของตน ซึ่งการบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์กร มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน โดยมีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลกลางต้องควบคุมด้วยวิธีต่าง ๆ ตามความเหมาะสม แต่จะปราศจากการควบคุมของรัฐไม่ได้ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

ชูศักดิ์ เทียงตรง (2518, หน้า 13 อ้างถึงใน วรินทร์ ศรีแนน, 2559, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นว่า การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานทางปกครองที่เกิดขึ้น จากหลักการกระจายอำนาจ ให้มีอำนาจในการปกครองร่วมรับผิดชอบทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วนในการบริหารภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ และอาณาเขตของตนเองที่กำหนดไว้ ตามกฎหมาย

ประทาน คงฤทธิ์ศึกษากร (2526, หน้า 15 อ้างถึงใน วรินทร์ ศรีแนน, 2559, หน้า 8) นิยามการปกครองท้องถิ่นว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางปกครองของรัฐ และโดยนัยนี้จะเกิดองค์กรทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์กรนี้ถูกจัดตั้งและถูกควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง

อาษา เมฆสุวรรณค์ (2528, หน้า 21 อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภากาล, 2544, หน้า 28) ได้ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่นว่า หน่วยการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่น มีงบประมาณ มีเจ้าหน้าที่ของตนเองมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการเรื่องต่าง ๆ ได้ตามสมควร แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของท้องถิ่นแต่ละแห่ง

ไพบูลย์ ช่างเรียน (2527, หน้า 145 อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภากาล, 2544, หน้า 28) ได้ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่นว่า การปกครองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเรียนรู้และสร้างความเข้าใจการปกครองตนเองตามแนวทางระบอบประชาธิปไตย เมืองกรบริหารสวนท้องถิ่นทำหน้าที่บริหารแทนรัฐบาลกลางเพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง

ดังนั้น จากคำนิยามการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวข้างต้น จึงสามารถสรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองตนเองรูปแบบหนึ่งที่เกิดมาจากหลักการกระจายอำนาจ โดยรัฐบาลกลางจะกระจายอำนาจการปกครองหรือการตัดสินใจ รวมถึงการบริหารให้แก่องค์กรในท้องถิ่น มีอิสระในการบริหารจัดการ และยังเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาเรียนรู้ มีส่วนร่วม และสร้างความเข้าใจในการปกครองตนเอง แต่ก็ยังอยู่ภายใต้การกำกับดูแลจากรัฐบาลกลางตามความเหมาะสม

2. ลักษณะการปกครองท้องถิ่น

ปรัชญา เวสารัชช์ (2532, หน้า 426 – 428 อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภากาล, 2544, หน้า 29) ได้แบ่งลักษณะการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 4 ประการ ดังนี้

1. หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคล หมายถึง การได้รับการรับรองโดยกฎหมายของประเทศมีอำนาจก่อนนิติกรรมสัมพันธ์ทางกฎหมายได้ และมีเจ้าหน้าที่ มีงบประมาณ มีคณะผู้บริหารงานเป็นของตนเองทำหน้าที่บริหารงานตามที่กฎหมายกำหนด

2. ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองทั้งทางตรง และทางอ้อม ซึ่งเป็นหัวใจของการปกครองท้องถิ่น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น

3. อำนาจอิสระบางเรื่องในการบริหารกิจกรรมตามภารกิจที่กฎหมายกำหนด โดยไม่ต้องรอการสั่งการจากส่วนกลาง

4. มีอำนาจในการจัดหาและใช้จ่ายอย่างอิสระ หมายถึง การจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นต่อการบริหารกิจการงานขององค์กร เพื่อให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการบริหารงาน

3. วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

ประหยัด หงษ์ทองคำ (2537, หน้า 40 – 46 อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภากาล, 2544, หน้า 29 - 30) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. เพื่อให้องค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาศึกษาปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน กล่าวคือ การปกครองท้องถิ่นเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองและบริหารงานท้องถิ่น เพื่อเป็นการปลูกฝังความรู้ความเข้าใจหลักพื้นฐานการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย

2. เพื่อให้การจัดทำบริการแก่ประชาชนเป็นไปอย่างรวดเร็ว ถ้าให้รัฐบาลกลางจัดทำจะเกิดความล่าช้า และไม่สามารถสนองความต้องการแก่ประชาชนในท้องถิ่นไปได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากรัฐบาลกลางมีภารกิจบริหารประเทศกว้างขวาง มีข้อจำกัดด้านทรัพยากรการบริหารงาน จึงไม่อาจกระจายความต้องการให้แก่ประชาชนได้ทั่วถึง

3. เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง ปัจจุบันภารกิจของรัฐบาลมีปริมาณมากขึ้น ตามพัฒนาการความเจริญของสังคมโลก จำเป็นที่ต้องมีหน่วยรองรับแบ่งเบาภารกิจของรัฐบาลกลาง เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

4. เพื่อสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพตรงความต้องการของประชาชน เนื่องจากท้องถิ่นต่าง ๆ มีความแตกต่างกันตามสถานะทางภูมิศาสตร์ความต้องการปัญหา จึงแตกต่างกันด้วยหน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงสามารถรู้และแก้ไขปัญหาได้ตรงตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

โกวิท พวงงาม (2546, หน้า 24 อ้างถึงใน วรินทร์ ศรีแนน, 2559, หน้า 11) ได้สรุป วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ทั้งทางด้านการเงิน บุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ
2. สนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง
3. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษากการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ในการบริหารประเทศจะต้องอาศัยงบประมาณเป็นหลัก หากจัดให้มีการปกครองท้องถิ่น หน่วยงานท้องถิ่นนั้น ๆ สามารถมีรายได้ มีเงินงบประมาณเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้เป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

2. เพื่อสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เนื่องจากประเทศมีขนาดกว้างใหญ่ ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรกรับการบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียวย่อมไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงและล่าช้า

3. เพื่อความประหยัด ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็แตกต่างกัน การจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นโดยให้อำนาจหน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศ

4. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เป็นสถานที่ให้การศึกษากการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือฝายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบบประชาธิปไตยในระดับชาติได้เป็นอย่างดี

4. องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

ประธาน คงฤทธิศึกษากร (2526, หน้า 8 – 9 อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภากาล, 2544, หน้า 30) ได้สรุปองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่นไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลและทบวงการเมือง การจัดตั้งองค์กรกฎหมายรองรับ
2. มีสภาท้องถิ่นและผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้งตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ
3. มีอิสระในการปกครองตนเองภายในขอบเขตของกฎหมาย และกระทำกิจกรรม

ต่าง ๆ ได้ โดยไม่ต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลาง

4. มีงบประมาณและรายได้เพียงพอ กล่าวคือ งบประมาณ และรายได้มาจากการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ฯลฯ ซึ่งจะทำให้ท้องถิ่นดำเนินกิจการของตนได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

5. มีเขตการปกครองที่ชัดเจนและเหมาะสม หมายถึง การกำหนดเขตการปกครองท้องถิ่นแน่นอนชัดเจน มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น เช่น สภาพทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์

6. หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีอำนาจจัดหาเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนเองได้

7. หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่น เพื่อใช้ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายของท้องถิ่นเพื่อความสงบเรียบร้อยและเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น แต่ไม่ขัดต่อกฎหมายของรัฐ

8. การควบคุมดูแลของรัฐบาล ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรปกครองท้องถิ่นกับส่วนกลางเป็นไปในลักษณะของการควบคุม ดูแล ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และความมั่นคงของประเทศ

โกวิท พวงงาม (2546, หน้า 24 อ้างถึงใน วรินทร์ ศรีแนน, 2559, หน้า 10) ได้สรุปองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้

1. เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และทบวงการเมือง
2. มีสภาและผู้บริหารระดับท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้ง ตามหลักการที่บัญญัติไว้ใน

กฎหมายรัฐธรรมนูญ

3. มีอิสระในการปกครองตนเอง
4. มีเขตการปกครองที่ชัดเจนและเหมาะสม
5. มีงบประมาณรายได้เป็นของตนเองอย่างเพียงพอ
6. มีบุคลากรปฏิบัติงานของตนเอง
7. มีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมต่อการให้บริการ
8. มีอำนาจออกข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่น ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายแม่บท
9. มีความสัมพันธ์กับส่วนกลาง ฐานะเป็นหน่วยงานระดับของของรัฐ

425332226

อุทัย หิรัญโต (2523, หน้า 22) ได้สรุปว่าระบบการปกครองท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วย องค์ประกอบ 8 ประการ ดังนี้

1. สถานะตามกฎหมาย (Legal status) หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

2. พื้นที่และระดับ (Area and level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองของตนเองของประชาชนจึงได้มีกฎเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม (UNESCO) องค์การอนามัยโลก (WHO) และสำนักกิจการสังคม (Bureau of Social Affair) ได้ให้ความเห็นว่า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ ควรมีประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่ต้องพิจารณาด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้และบุคลากร เป็นต้น

3. การกระจายอำนาจหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่มากนักน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4. องค์การนิติบุคคลจัดตั้งโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติ โดยมีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎ ข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น ๆ

5. การเลือกตั้ง สมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

6. อิสระในการปกครองท้องถิ่น สามารถใช้ดุลพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการในขอบเขตของกฎหมาย โดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานราชการ

7. งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทะนุบำรุงท้องถิ่น

8. การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐเพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชนโดยรวม โดยการมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น เพราะมิฉะนั้นแล้วท้องถิ่นจะกลายเป็นรัฐอธิปไตยไป

425332226

BUU 1Thesis 63920223 independent study / rev: 15062566 10:46:36 / seq: 44

5. ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

อรทัย ก๊กผล และธนัชฐา สุขะวัฒนะ (2551, หน้า 15 - 16) ได้ให้ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นว่า การปกครองที่รัฐบาลหรือส่วนกลางได้กระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีสิทธิตามกฎหมาย มีพื้นที่ และประชากรเป็นของตนเอง และประการสำคัญองค์กรดังกล่าวจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม การมอบอำนาจจากส่วนกลางมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ตัดสินใจ การตรวจสอบการทำงานและร่วมรับบริการสาธารณะต่าง ๆ แต่อย่างไรก็ตามก็ยังคงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลกลาง ซึ่งการปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญและประโยชน์ ดังนี้

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล
2. เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง
3. สามารถแก้ปัญหาของประชาชนและท้องถิ่นได้อย่างรวดเร็ว
4. เป็นรากฐานของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย
5. เป็นการให้เรียนรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน
6. เป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง

6. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6.1 ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย สามารถแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบใหญ่ ดังนี้ (อรทัย ก๊กผล และธนัชฐา สุขะวัฒนะ, 2551, หน้า 16)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป มีอยู่ 3 ประเภท ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)
2. เทศบาล
3. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีอยู่ 2 ประเภท ได้แก่

1. กรุงเทพมหานคร
2. เมืองพัทยา

ทั้งนี้ ปัจจุบันประเทศไทยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนทั้งสิ้น 7,849 แห่ง (ไม่รวม กรุงเทพมหานคร) โดยสรุปได้ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จำนวน 76 แห่ง

2. เทศบาล แบ่งออกเป็น เทศบาลนคร 30 แห่ง, เทศบาลเมือง 195 แห่ง และเทศบาลตำบล 2,247 แห่ง

3. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จำนวน 5,300 แห่ง

4. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ เมืองพัทยา 1 แห่ง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2565)

6.2 องค์ประกอบขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีหัวใจสำคัญมาจากหลักการกระจายอำนาจ โดยองค์ประกอบขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะประกอบไปด้วย

1. สภาท้องถิ่น

สภาท้องถิ่น เปรียบเสมือนตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่น ที่มีสมาชิกสภาท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นโดยตรง มีบทบาทเป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่หลายประการตามที่กฎหมายกำหนด ดังเช่น การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น การตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร หรือผู้บริหารท้องถิ่น เป็นต้น

2. ผู้บริหารท้องถิ่น

ผู้บริหารท้องถิ่น หมายถึง นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรีเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเมืองพัทยา และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งตำแหน่งดังกล่าวมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง และมีบทบาทเป็นผู้บริหารสูงสุดขององค์กร

3. ข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น หมายถึง บุคลากรที่ทำงานประจำในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และมีการบริหารงานเป็นไปตามพระราชบัญญัติการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (อรทัย ก๊กผล และธนัชฐา สุขะวัฒนะ, 2551, หน้า 29)

ดังนั้น จากแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นดังกล่าว จึงอาจสรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอิสระในการบริหารจัดการในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องงบประมาณ งบประมาณเป็นของตนเอง และสามารถบริหารจัดการได้อย่างอิสระภายใต้กฎหมายที่กำหนด มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีผู้บริหารหรือตัวแทนที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อมาปฏิบัติหน้าที่ในท้องถิ่นของตน

แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลและสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งถือว่าเป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีสถานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมไปถึงอำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และโครงสร้างต่าง ๆ โดยสรุปได้ดังนี้

1. ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล

โกวิท พวงงาม (2555, หน้า 254) ได้อธิบายไว้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ อบต. คือ หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น โดยจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถสรุปได้ว่า

ปี พ.ศ. 2537 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เพื่อเป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารราชการในตำแหน่งแทนประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2538 เป็นต้นไป ทำให้มีการจัดรูปแบบการบริหารงานในระดับออกเป็น 2 รูปแบบ คือ “สภาตำบล” ซึ่งได้รับการยกฐานะเป็นนิติบุคคล และ “องค์การบริหารส่วนตำบล” หรือ อบต. ซึ่งตั้งขึ้นจากสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ให้ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล และมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นด้วย

ต่อมาในปี พ.ศ. 2538 ได้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2538 เนื่องจากบทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติในเรื่องอายุของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบล และของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และต่อมาในปี พ.ศ. 2542 ก็ได้มีการเสนอขอปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างที่มาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ปี พ.ศ. 2546 ก็ได้มีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นครั้งที่ 4 ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 โดยรัฐบาลได้เสนอขอปรับปรุงแก้ไข เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรียกบุคคลและคำศัพท์กฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ และในเวลาต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอีกครั้ง ปรากฏตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 โดยมีการแก้ไขในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ประกอบกับบทบัญญัติบางมาตราในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังมีบางส่วนที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และไม่เหมาะสมกับการบริหารงาน

ปี พ.ศ. 2552 ได้มีการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2552 เกี่ยวกับบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานะในปัจจุบัน โดยได้บัญญัติให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับตั้งแต่วันเลือกตั้ง และมีระยะการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง ซึ่งส่งผลให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถลงสมัครรับเลือกตั้งได้ไม่จำกัดวาระ

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมีการแก้ไขอีกครั้งเป็นครั้งที่ 1 ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ซึ่งได้มีการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกององค์การบริหารส่วนตำบลให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การพ้นจากตำแหน่งนายกององค์การบริหารส่วนตำบลและรองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการกระทำอันเป็นการต้องห้ามของนายกององค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการนายกององค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลและการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกององค์การบริหารส่วนตำบล และผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลที่เหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริต สามารถปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2562)

2. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลว่า มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งอาจสรุปได้ดังนี้

มาตรา 67 “ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

(1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

(1/1) รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลการจราจร และส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

(2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

(3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

(4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(5) จัดการ ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และการฝึกอบรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็กตามแนวทางที่เสนอแนะจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

(6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

(7) คัดกรอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

(9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร”

มาตรา 68 “ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

(1) ให้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร

(2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

(3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

(4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

(5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

(6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

(7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

(8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

(9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

(10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

(11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

(12) การท่องเที่ยว

(13) การผังเมือง”

การออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 71 “องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลออกข้อบัญญัติหรือให้อำนาจออกข้อบัญญัติ ในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกินหนึ่งพันบาท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลจะเสนอได้โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อและประกาศเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

ในกรณีที่นายอำเภอไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้ส่งคืนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่นายอำเภอได้รับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวเพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นใหม่ หากนายอำเภอไม่ส่งร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคืนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่นายอำเภอได้รับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว ให้ถือว่านายอำเภอเห็นชอบกับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคสี่แล้ว มีมติยืนยันตามร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อและประกาศเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากนายอำเภอ แต่ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ยืนยันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคืนจากนายอำเภอหรือยืนยันด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นอันตกไป”

ทั้งนี้ การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง

การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

3. โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลจะประกอบด้วย 2 ส่วน คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (ฝ่ายบริหาร) ทำหน้าที่ในด้านการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ฝ่ายนิติบัญญัติ) ทำหน้าที่ในด้านนิติบัญญัติ ซึ่งมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้ (อรรถยุกพล และธนัชฐา สุขะวัฒน์, 2551, หน้า 22)

3.1 นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่ง ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ มีสาระสำคัญดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2562)

คุณสมบัติของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 58/1 “บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ด้วย

(1) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง

(2) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา”

มาตรา 58/2 “นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลาสี่ปีก็ให้ถือว่าเป็นหนึ่งวาระ และเมื่อได้ดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกันแล้วจะดำรงตำแหน่งได้อีกเมื่อพ้นระยะเวลาสี่ปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง”

อำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 59 “นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

(2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล

(3) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

(4) วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(5) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

(6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น”

3.2 สภาพองค์การบริหารส่วนตำบล

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติเกี่ยวกับสภาพองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ มีรายละเอียดสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2562)

พระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนเขตเลือกตั้งละ 1 คน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น โดยให้ถือเขตหมู่บ้านเป็นเขตเลือกตั้งซึ่งเริ่มต้นที่จำนวนสมาชิก 6 คน ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 1 เขตเลือกตั้ง ให้สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 6 คน

(2) ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 2 เขตเลือกตั้ง ให้สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขตเลือกตั้งละ 3 คน

(3) ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 3 เขตเลือกตั้ง ให้สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขตเลือกตั้งละ 2 คน

(4) ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 4 เขตเลือกตั้ง ให้สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขตเลือกตั้งละ 1 คน เว้นแต่เขตเลือกตั้งใดมีจำนวนราษฎรมากที่สุด 2 เขตเลือกตั้งแรก ให้เขตเลือกตั้งนั้นมีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีกเขตเลือกตั้งละ 1 คน

(5) ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 5 เขตเลือกตั้ง ให้สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขตเลือกตั้งละ 1 คน เว้นแต่เขตเลือกตั้งใดมีจำนวนราษฎรมากที่สุด ให้เขตเลือกตั้งนั้นมีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีก 1 คน

ทั้งนี้ อายุของสภาพองค์การบริหารส่วนตำบลมีกำหนดคราวละ 4 ปีนับแต่วันเลือกตั้ง

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 49 ว่าบุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2564)

- (1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (2) ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีนับถึงวันเลือกตั้ง
- (3) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครรับเลือกตั้งในวันสมัครรับเลือกตั้ง เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 1 ปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง
- (4) คุณสมบัติอื่นตามที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด นอกจากนี้ยังกำหนดไว้อีกว่า ผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้บุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
 - (1) ดิถยาเสพติดให้โทษ
 - (2) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
 - (3) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
 - (4) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา 39 (1) (2) หรือ (4)
 - (5) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
 - (6) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
 - (7) เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึง 5 ปีนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
 - (8) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
 - (9) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 - (10) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมาย

อาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

(11) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

(12) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(13) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

(14) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

(15) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

(16) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(17) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(18) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะได้รับโทษหรือไม่ โดยได้พ้นโทษหรือต้องคำพิพากษามายังไม่ถึง 5 ปีนับถึงวันเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี

(19) เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี มายังไม่ถึง 5 ปีนับถึงวันเลือกตั้ง

(20) อยู่ในระหว่างถูกจำกัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามมาตรา 42 หรือตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(21) เคยถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งและยังไม่พ้น 5 ปีนับแต่วันที่พ้นจากการถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งจนถึงวันเลือกตั้ง

(22) เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวกันหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

(23) เคยพ้นจากตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะเหตุมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำหรือจะกระทำกับหรือให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น หรือมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับหรือจะกระทำกับหรือให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น โดยมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าเป็นการต่างตอบแทน หรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกัน และยังไม่พ้น 5 ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งจนถึงวันเลือกตั้ง

(24) เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ หรือมติคณะรัฐมนตรี อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และยังไม่พ้น 5 ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งจนถึงวันเลือกตั้ง

(25) เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะทอดทิ้งหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจ หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยหน้าที่และอำนาจ หรือประพฤติดินฉ้อฉลต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือแก่ราชการ และยังไม่พ้น 5 ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งจนถึงวันเลือกตั้ง

(26) ลักษณะอื่นตามที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

สำหรับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น จะสิ้นสุดลงเมื่อ

(1) ถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

(2) ตาย

(3) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ

(4) ขาดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(5) มีได้อยู่ประจำในเขตเลือกตั้งที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน

(6) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นหรือที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจะกระทำ

(7) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 47 ทวิ หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา 64/2 วรรคสาม

(8) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง โดยเห็นว่ามี ความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือกระทำการอันเสื่อมเสียประโยชน์ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีสมาชิกสภาองค์การบริหาร

ส่วนตำบลจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เข้าชื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณา และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ทั้งนี้ ถ้าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นมิได้อุทธรณ์หรือโต้แย้งมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภายในกำหนดเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งให้สมาชิกสภาสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ครบระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งดังกล่าว

ในกรณีที่สมาชิกสภาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (8) ผู้นั้นอาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไปยังนายอำเภอได้ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่รับทราบมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยระบุข้ออุทธรณ์หรือข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายประกอบด้วย และให้นายอำเภอสอบสวนและวินิจฉัยให้เสร็จสิ้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์หรือโต้แย้ง คำวินิจฉัยของนายอำเภอให้เป็นที่สุด

(9) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียง เห็นว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น...” (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2562)

อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ว่า

มาตรา 46 “สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

(2) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

(3) ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ” (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2562)

นอกจากนี้ พรพนา เกศรินทร์ (2547, หน้า 20 - 26) ได้อธิบายอำนาจหน้าที่ในแต่ละหัวข้อไว้ ดังนี้

1. การให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่

1.1 การสำรวจและรับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชน

1.2 นำปัญหาและความต้องการ หรือจัดทำกิจกรรม โครงการ ตามปัญหา และความต้องการของประชาชน มาเสนอต่อคณะกรรมการผู้มีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาตำบล

1.3 การพิจารณาแผนพัฒนาตำบลที่นำเข้าสู่สภาเพื่อขอรับความเห็นชอบ

1.4 ประชาสัมพันธ์ เชิญชวน หรือทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานให้ประชาชน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมรับฟัง และพิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

2. พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม กล่าวคือ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลก่อนประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายในเขตตำบลโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล

3. การควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ กล่าวคือ อำนาจหน้าที่ในการควบคุมผ่านกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่ การตั้งกระทู้ถามในสภา การเสนอญัตติ การเปิดอภิปราย การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกระทำการหรือพิจารณาสอบสวนข้อความอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ การมีมติขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้คณะผู้บริหารพ้นจากตำแหน่ง เป็นต้น

ทั้งนี้ อรรถัย กักพล และธนัชฐา สุขะวัฒนะ (2551, หน้า 71 - 86) ยังได้อธิบายโดยสรุปได้เกี่ยวกับบทบาทและการดำเนินงานของสมาชิกสภาท้องถิ่นไว้ว่า สมาชิกสภาท้องถิ่นจะต้องมีบทบาทหน้าที่ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านนิติบัญญัติ กล่าวคือ จะมีความคล้ายคลึงกับสภาผู้แทนราษฎร ที่ทำหน้าที่นิติบัญญัติในระดับประเทศ มีจุดเด่นสำคัญของการกระจายอำนาจ คือ การกระจายอำนาจทางนิติบัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการออกกฎหมายเพื่อใช้เองในท้องถิ่นของตน หรือที่เรียกกฎหมายนั้นว่า “ข้อบัญญัติท้องถิ่น”

2. ด้านการควบคุมการบริหาร กล่าวคือ เกี่ยวข้องกับการควบคุมฝ่ายบริหารผ่าน 4 กลไกสำคัญ ได้แก่

2.1 การรับทราบคำแถลงนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น

2.2 การตั้งกระทู้ถาม

2.3 การขอให้เปิดอภิปรายทั่วไป

2.4 การตั้งคณะกรรมการสามัญ คณะกรรมการวิสามัญ

3. ด้านการเป็นตัวแทนของประชาชน กล่าวคือ ตามกฎหมายกำหนดให้สมาชิกสภาท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ดังนั้น สมาชิกสภาท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องดำเนินบทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะเป็นตัวแทนของประชาชน โดยการสะท้อนปัญหาและความต้องการ รวมทั้งความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ แล้วจึงเป็นจุดเชื่อมโยงในการสื่อสาร การกระจายข้อมูลข่าวสารระหว่างประชาชน ชุมชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

ดังนั้น จากการศึกษาแนวคิด ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบล และสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ผู้วิจัยจึงได้นำมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยในการศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จากอำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น
2. ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล
3. ด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร

แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างและความสัมพันธ์ของฝ่ายบริหารและฝ่ายสภาท้องถิ่น

โครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญอย่างต่อความสำเร็จในการปฏิบัติการกิจขององค์กร เนื่องจากจะช่วยให้เกิดความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ เกิดการประสานงานร่วมกัน สร้างปฏิสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกัน อีกทั้งยังเป็นการแบ่งงานภาระรับผิดชอบที่เหมาะสม ทั้งนี้ อรรถัย กักพล และธนัชฐา สุขะวัฒนะ (2551, หน้า 66 - 68) ได้อธิบายถึงการจัดรูปแบบโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของแต่ละประเทศว่ามีความแตกต่างกัน ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 4 รูปแบบหลัก สรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบสภา – ฝ่ายบริหาร (Council – executive form)

รูปแบบสภา – ฝ่ายบริหาร เป็นรูปแบบที่ยึดหลักการปกครองแบบรัฐสภา (Parliamentary system) ซึ่งหมายถึง การแยกโครงสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายสภาท้องถิ่น และฝ่ายบริหาร โดยมีฝ่ายสภาท้องถิ่นทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ กล่าวคือ มีหน้าที่ในการตรวจสอบ ควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร และทำหน้าที่ออกกฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ อาทิเช่น ข้อบัญญัติ และมีฝ่ายบริหารที่ทำหน้าที่ในการบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยโครงสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระบบสภา – ฝ่ายบริหาร ยังสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 รูปแบบย่อย ได้แก่

1.1 รูปแบบฝ่ายบริหารอ่อนแอ (Weak executive) รูปแบบนี้จะไม่มีการแยกอำนาจกันอย่างเด็ดขาดระหว่างฝ่ายสภาท้องถิ่นและฝ่ายบริหาร โดยฝ่ายสภาท้องถิ่นจะมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน และฝ่ายบริหารมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น ซึ่งในเชิงอำนาจหน้าที่พบว่า ฝ่ายสภาท้องถิ่นจะมีอำนาจครอบคลุมในทุก ๆ เรื่อง ทุกประเด็นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรับผิดชอบต่อประชาชน และในขณะที่ฝ่ายบริหาร ต้องบริหารงานตามความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นในเกือบทุกเรื่อง

1.2 รูปแบบฝ่ายบริหารเข้มแข็ง (Strong executive) รูปแบบนี้จะ เป็นรูปแบบความสัมพันธ์ที่มีการแยกอำนาจกันชัดเจน โดยเป็นการเพิ่มอำนาจในทางการบริหารและอำนาจในการออกข้อบัญญัติให้แก่ฝ่ายบริหาร ซึ่งจะทำให้ฝ่ายบริหารสามารถตัดสินใจในการบริหารงานได้อย่างเต็มที่ และฝ่ายบริหารยังมีอำนาจในการยับยั้ง “มติสภา” โดยสามารถกำหนดและปรับปรุงงบประมาณได้ อีกทั้งยังมีอำนาจในการบริหารงานบุคคล และจากการเพิ่มอำนาจให้แก่ฝ่ายบริหารดังกล่าว ทำให้ฝ่ายสภาท้องถิ่นไม่สามารถที่จะแทรกแซงฝ่ายบริหารได้ ซึ่งประเทศไทยเริ่มประยุกต์ใช้รูปแบบฝ่ายบริหารเข้มแข็ง ในการบริหารงานของกรุงเทพมหานคร และในเวลาต่อมามีการปรับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทเป็นไปตามรูปแบบนี้ด้วย

2. รูปแบบคณะกรรมการ (Commission form)

สำหรับรูปแบบคณะกรรมการนี้ ในเชิงโครงสร้างแล้วจะไม่มีการแบ่งแยกอำนาจ เนื่องจากคณะกรรมการจะใช้ทั้งอำนาจนิติบัญญัติและอำนาจบริหารในเวลาเดียวกัน ซึ่งหมายความว่าคณะกรรมการจะทำหน้าที่ทั้งเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร และในขณะเดียวกันก็จะทำหน้าที่เป็นผู้ออกข้อบัญญัติต่าง ๆ ด้วย โดยในการปฏิบัติงานจะมีการแบ่งออกเป็นด้าน ๆ ซึ่งกรรมการแต่ละคนก็จะทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากอง หรือฝ่ายในงานแต่ละด้าน ทั้งนี้ ข้อดีของการจัดรูปแบบโครงสร้างรูปแบบนี้จะทำให้เกิดความรวดเร็วในการทำงาน รวมทั้งการตัดสินใจ เนื่องจากสามารถใช้อำนาจบริหารและอำนาจในการออกกฎหมายได้ในองค์กรเดียว

แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีข้อเสียหลายประการ อาทิเช่น คณะกรรมการแต่ละคนจะให้ความสำคัญและสนใจในปัญหาและงบประมาณในการกิจที่ตนรับผิดชอบเท่านั้น ขาดการมองภาพรวมของท้องถิ่น ประกอบกับเมื่อชุมชนหรือท้องถิ่นมีขนาดใหญ่ขึ้น ประชากรเพิ่มมากขึ้น ปัญหาและข้อเรียกร้องต่าง ๆ ก็ซับซ้อนและเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น รูปแบบคณะกรรมการจึงไม่สามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในลักษณะนี้ได้

3. รูปแบบสภา – ผู้จัดการเมือง (Council – manager form)

สำหรับรูปแบบนี้ได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดในเชิงการบริหารธุรกิจ ซึ่งจะมีการแยกการจัดทำนโยบายออกจากการบริหารและมีความเชื่อโดยพื้นฐานว่าการที่จะให้เมือง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนได้ดีนั้น ต้องอาศัยความเป็นมืออาชีพในการ

ปฏิบัติงาน เรียกว่า “ผู้จัดการเมือง” (City manager) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากสภาท้องถิ่น ผ่านการระบบสัญญาจ้าง ผู้จัดการเมืองนี้รับผิดชอบการนำนโยบายของนายกเทศมนตรีและฝ่ายสภาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติและรับผิดชอบในผลงาน ส่วนการกำหนดนโยบายเป็นความรับผิดชอบของ “สภาท้องถิ่น”

4. รูปแบบที่ประชุมเมือง (Town meeting)

รูปแบบที่ประชุมเมือง ถือเป็นรูปแบบที่เก่าแก่ที่สุด และนับเป็นรูปแบบของระบอบประชาธิปไตยทางตรง (Direct democracy) เพราะประชาชนในท้องถิ่นทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยการร่วมลงมติร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนาในเวทีการประชุมประจำปีของเมืองอย่างไรก็ตาม รูปแบบที่ประชุมเมืองนี้เหมาะสมกับพื้นที่หรือเมืองที่มีขนาดเล็ก และมีจำนวนประชากรไม่มากเท่านั้น

ทั้งนี้ จากแนวคิดดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า รูปแบบการจัดโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีรูปแบบที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่าจะนำรูปแบบไหนมาประยุกต์ใช้กับเหมาะสมกับพื้นที่ รวมทั้งเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาหรือตอบสนองความต้องการได้ดีที่สุด

เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการสำรวจองค์ความรู้ทางด้านผลการศึกษาที่ตรงหรือใกล้เคียงกับหัวข้อในการวิจัย พบว่า มีเอกสารงานวิจัยดังนี้

ณัฐพงศ์ ทิมโพธิ์ (2554) ได้วิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ศึกษาในกลุ่มสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผลการศึกษาพบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับสูง ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการกำหนดนโยบาย แนวทางการบริหารแผนงานและโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องทำเป็นแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกันจะมีรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามหน้าที่สมาชิกสภาไม่แตกต่างกัน แต่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีอาชีพแตกต่างกัน จะมีรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามหน้าที่สมาชิกสภาแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุชาติ คิตคำ (2555) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสันติ อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยเป็นการศึกษาในเชิงปริมาณ ประชากรในการศึกษาคือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสันติ ที่ดำรงตำแหน่งในวาระปี พ.ศ. 2552 – 2556 จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ แบบวัดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาพบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน เรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านการเสนอร่างข้อบัญญัติตำบล และด้านการยื่นญัตติต่าง ๆ ตามลำดับ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน เรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบล ด้านการควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหาร ด้านการให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามลำดับ และในระดับน้อย จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการอภิปรายในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการเข้าร่วมประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามสมัยประชุม และด้านการตั้งกระทู้ถาม ตามลำดับ ส่วนผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งกับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสันติ โดยใช้สถิติไคสแควร์ พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสันติ อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สวีสดี รักสิริธรรม (2556) ได้วิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ศึกษาเป็นแบบเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 356 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยมากอยู่ในระดับมาก ด้านที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการควบคุมการปฏิบัติงานของผู้บริหารให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ ด้านการให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล และด้านการให้ความเห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ด้านการให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุน

425332226

BUU 1Thesis 63920223 independent study / rev: 15062566 10:46:36 / seq: 44

สร้างความเข้าใจให้กับประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นควรจัดให้มีการอบรมสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ กฎระเบียบและวิธีการปฏิบัติงานในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลให้สอดคล้องกับงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล และตอบสนองความต้องการของประชาชน ในด้านการให้ความเห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการประชุมสัมมนา ติตปายประกาศเชิญชวนให้ประชาชนรับทราบข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อจะได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนตำบล และในด้านการควบคุมการปฏิบัติงานของผู้บริหารให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการควบคุมการปฏิบัติงานของผู้บริหารให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของทางราชการและให้มีคณะกรรมการตรวจสอบติดตามประเมินผลเพื่อความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

อัจฉราพร อนุมัติ (2556) ได้วิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาท้องถิ่น กรณีศึกษา อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาท้องถิ่นฯ และเพื่อศึกษาระดับปัญหาการดำเนินงานและข้อเสนอแนะในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาท้องถิ่นฯ ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมสมาชิกสภาท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง แต่สมาชิกสภาท้องถิ่นฯ จะมีความรู้ความเข้าใจน้อยมากในเรื่องสมาชิกสภาท้องถิ่นควรเป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้การดำเนินงานด้านการพัสดุมีความโปร่งใสเนื่องจากสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุระหว่าง 37 – 43 ปี เป็นช่วงอายุที่มีวุฒิภาวะอยู่ในระดับปานกลาง และมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ในการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกันส่งผลให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน ซึ่งหากดำรงตำแหน่งในระยะเวลาที่สั้นจะมีความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนอยู่ในระดับหนึ่งและหากดำรงตำแหน่งในระยะยาวนานขึ้นก็จะมีมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้นด้วย ทำให้สมาชิกสภาท้องถิ่นฯ มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่น้อย แต่เมื่อพิจารณารายชื่อแล้วจะพบว่า สมาชิกสภาท้องถิ่นยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนไปเกี่ยวกับการที่สมาชิกสภาจะเข้าประชุมสภาหรือไม่เข้าประชุมสภาเพื่อเห็นชอบแผนพัฒนาและข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีก็ได้ ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่สำคัญอย่างยิ่งในการที่จะผลักดันแผนงานไปสู่การพัฒนาตำบล ดังนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรที่จะส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาท้องถิ่นเพื่อให้ได้บุคคลที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกสภาที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบและร่วมกันพัฒนาตำบลได้ต่อไป และควรส่งเสริมและสนับสนุนโดยขยายโอกาสทางการศึกษาแก่สมาชิกสภาท้องถิ่นที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา ให้มีการศึกษาเพิ่มเติม หรือจัดโครงการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

อุเทน หอมแก้ว (2556) ได้วิจัยเรื่อง ความรู้และการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอถ้ำพรรณรา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้สามารถปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชากรในการศึกษาคือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอถ้ำพรรณรา จำนวน 58 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก สำหรับแนวทางในการพัฒนาศักยภาพ ควรมีการส่งเสริมให้สมาชิกสภาฯ เข้ารับการฝึกอบรม ประชุมสัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ มีการทดลองปฏิบัติงานจริงในเรื่องการประชุมสภา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ให้มากขึ้น ตลอดจนเป็นประโยชน์กับประชาชนในพื้นที่ต่อไป

ธนิษฐา ชิมกระโทก (2558) ได้วิจัยเรื่อง การรับรู้บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนครราชสีมา ศึกษาเชิงปริมาณจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 376 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา มีการรับรู้ในบทบาทโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่มากที่สุดคือด้านการเป็นตัวแทนของประชาชน และสำหรับแนวทางในการส่งเสริมการรับรู้และการปฏิบัติตามบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ในด้านนิติบัญญัติ ควรส่งเสริมการฝึกอบรมความรู้ในหลักสูตรที่เกี่ยวกับกระบวนการตราและการพิจารณาข้อบัญญัติ และควรจัดทำเอกสารเกี่ยวกับระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้กับสมาชิกสภาได้ศึกษาเรียนรู้ ด้านการควบคุมการบริหาร ควรส่งเสริมการฝึกอบรมความรู้ในหลักสูตรที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการบริหารงาน และควรมีการประชุมร่วมกันระหว่างสมาชิกสภาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อร่วมปรึกษาหารือและตัดสินใจร่วมกันในการขอเปิดอภิปรายทั่วไป และด้านการเป็นตัวแทนของประชาชน ควรมีการประชุมหรือการจัดกิจกรรมร่วมกัน ระหว่างสมาชิกสภาและผู้บริหาร ตลอดจนกลุ่มตัวแทนประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการหรือการตัดสินใจในการบริหารงานอย่างสม่ำเสมอ

ขวัญธิดา ศศิสุวรรณ (2559) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าไม้กับการพัฒนาท้องถิ่น ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางราชการ ได้แก่ รายงานการประชุมสภาท้องถิ่น เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายแบบเจาะลึกกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตัวแทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าไม้ และตัวแทนหัวหน้าส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลหน้าไม้ควบคู่ไปกับการสังเกตการทำหน้าที่ในบทบาทต่าง ๆ ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าไม่ว่ามีความรู้ ความสามารถ และมีประสิทธิภาพ

ในการปฏิบัติหน้าที่ที่มาน้อยเพียงใด โดยผลการศึกษาพบว่า บทบาทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่กำหนดไว้ตามระเบียบกฎหมาย คือ ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร และอีกบทบาทที่สำคัญ คือ การเป็นตัวแทนของประชาชน โดยสมาชิกสภาฯ ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด แต่การปฏิบัติหน้าที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ซึ่งในการพิจารณาแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นเพียงแต่ทำหน้าที่ให้ความเห็นชอบ แต่ไม่มีการพิจารณาถึงความเหมาะสมกับสภาพการณ์ สภาพพื้นที่ และสำหรับการพิจารณาร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาฯ ไม่ได้เสนอร่างข้อบัญญัติแต่อย่างใด และไม่ได้พิจารณารายละเอียดและวิเคราะห์ความเหมาะสมของงบประมาณแต่อย่างใด ส่วนการควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารทำได้เพียงให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลได้แถลงนโยบาย แต่ไม่มีการควบคุมและติดตามผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่นายกององค์การบริหารส่วนตำบลได้แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งปัญหาและอุปสรรคส่วนใหญ่เกิดจากสมาชิกสภาฯ ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จึงจำเป็นต้องให้มีการเตรียมความพร้อมและเสริมสร้างความรู้ตั้งแต่ก่อนการสมัครรับเลือกตั้ง

สุทธิลักษณ์ นามมุงคุณ (2559) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจ สาเหตุของปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ศึกษาในกลุ่มสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 203 คน ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทตามอำนาจหน้าที่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 58.21) และยังพบว่าสาเหตุของปัญหาที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจมากที่สุดคือ กฎหมายหรือระเบียบมีการเปลี่ยนแปลงอยู่บ่อยครั้ง จึงทำให้เกิดความสับสนและตามไม่ทัน อีกทั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เป็นพวกเดียวกันกับฝ่ายบริหาร จึงทำให้ไม่เกิดการตรวจสอบเท่าที่ควร และประชาชนไม่ให้ความร่วมมือเข้าร่วมประชุมประชาคม จึงทำให้ไม่ทราบข้อมูลและปัญหา โดยข้อเสนอแนะในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ ควรจัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับบทบาทในทุกด้านให้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และควรมีการจัดประชุมเพื่อรับฟังปัญหา ความเดือดร้อน ความต้องการของประชาชน และนำเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไข และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลควรเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชนทุก ๆ ด้าน

อาบัตร์ ดาโอ๊ะ (2560) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี และเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ศึกษาเกี่ยวกับสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี จำนวน 117 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการตรวจสอบก่อนยกมือให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และการตรวจสอบหลังจากที่นายอำเภออนุมัติข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับการเปรียบเทียบบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ที่มีเพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานการณ์ดำรงตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบลและอาชีพที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ไม่แตกต่างกัน

พรเทพ โฆษิตวรวิทย์ (2563) ได้วิจัยเรื่อง ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นในเขตจังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นในเขตจังหวัดขอนแก่น เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นในเขตจังหวัดขอนแก่นที่มีตำแหน่งการศึกษาและประสบการณ์ดำรงตำแหน่งต่างกัน และเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นในเขตจังหวัดขอนแก่น จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก สำหรับผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นในเขตจังหวัดขอนแก่นที่มีตำแหน่งการศึกษาและประสบการณ์ดำรงตำแหน่งต่างกันพบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งต่างกันจะมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่ไม่แตกต่างกัน แต่ผู้ที่มีตำแหน่งและการศึกษาต่างกัน จะมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน โดยข้อเสนอแนะในด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนคือการออกประชาคมหมู่บ้านเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ควรจะดำเนินการอย่างจริงจังและครอบคลุมทุกพื้นที่ รวมทั้งนโยบายของผู้บริหารควรจะครอบคลุมทุกด้านของการพัฒนา และสมาชิกสภา ควรจะมีบทบาทในการกำหนดนโยบายและการ

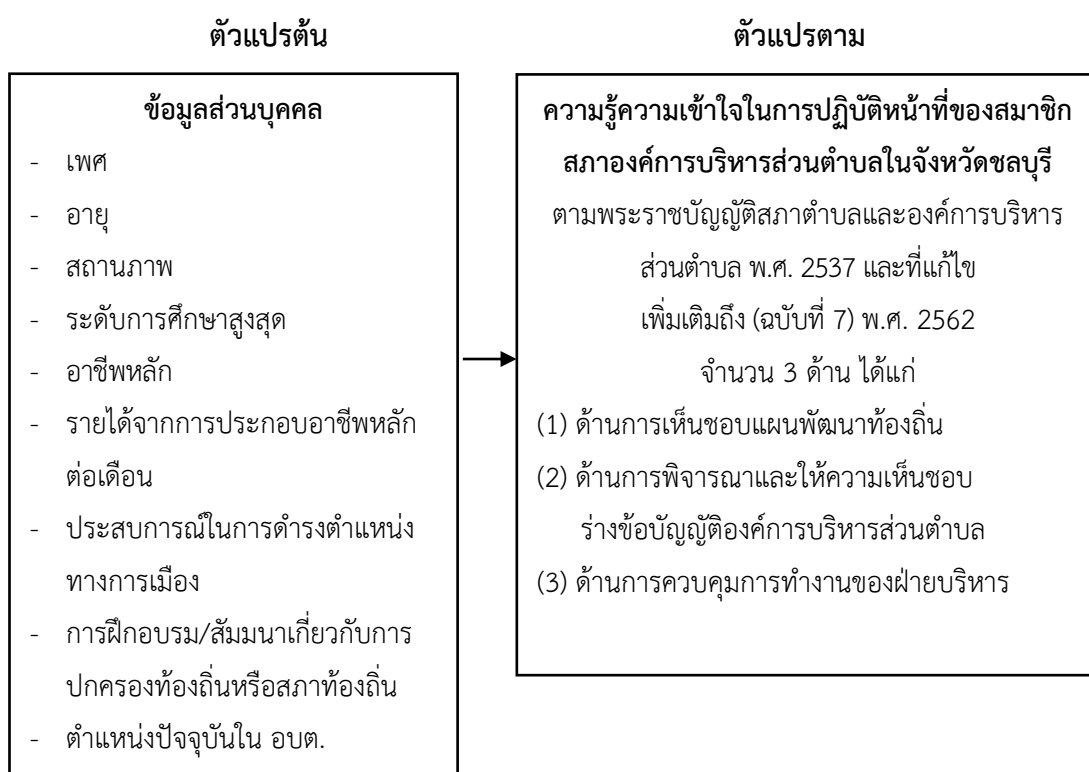
425332226

BUU-1Thesis 63920223 Independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

วางแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการตรวจสอบติดตามและประเมินผล ผู้บริหารควรจรรยาบรรณผลการปฏิบัติงานราชการประจำปีต่อสภาท้องถิ่นภายในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภา รวมทั้งผู้บริหารจะต้องบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ และในการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาควรจะต้องดำเนินการอย่างจริงจังและรายงานให้สภาทราบภายในห้วงเวลาที่ระเบียบกำหนด

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการสำรวจองค์ความรู้ทั้งทางด้านทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

จากกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยสามารถกำหนดสมมติฐาน ได้ดังต่อไปนี้

1. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีเพศต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน
2. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอายุต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน
3. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีสถานภาพต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน
4. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน
5. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอาชีพหลักต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน
6. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือนต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน
7. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน
8. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีการฝึกอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นหรือสภาท้องถิ่นต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน
9. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีตำแหน่งปัจจุบันใน อบต. ต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ หมายถึง การที่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ดังนี้

1. ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวข้องกับเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมประชาคมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของประชาชน รวมไปถึงการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

2. ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวกับการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพิ่มเติม ขององค์การบริหารส่วนตำบล

3. ด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ รวมถึง การดำเนินการด้านกิจการสภา

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง หน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งในที่นี้ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 49 แห่ง

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี หมายถึง บุคคลที่ได้รับเลือกตั้งจาก ประชาชนในท้องถิ่นให้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

เพศ หมายถึง ความเป็นชายและหญิงของผู้ตอบแบบวัดความรู้ ประกอบด้วย เพศชาย และ เพศหญิง

อายุ หมายถึง จำนวนเต็มปีของผู้ตอบแบบวัดความรู้ ประกอบด้วย 25 – 34 ปี, 35 – 44 ปี, 45 – 54 ปี และ 55 ปีขึ้นไป

สถานภาพ หมายถึง สถานภาพในการครองคู่ของผู้ตอบแบบวัดความรู้ ประกอบด้วย โสด, สมรส, หม้าย/หย่าร้าง และแยกกันอยู่

ระดับการศึกษาสูงสุด หมายถึง จุดจบทางการศึกษาสูงสุดที่ได้รับตามระบบการศึกษาปัจจุบัน ของผู้ตอบแบบวัดความรู้ ประกอบด้วย

- ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือเทียบเท่า
- มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือเทียบเท่า
- อนุปริญญา/ปวส.
- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

อาชีพหลัก หมายถึง อาชีพหลักของผู้ตอบแบบวัดความรู้ ประกอบด้วย เกษตรกรรม ประมง ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว รับจ้างทั่วไป รับเหมาก่อสร้าง ข้าราชการบำนาญ และอื่น ๆ

425332226

รายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน หมายถึง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ผู้ตอบแบบ
วัดความรู้ได้รับจากการประกอบอาชีพหลัก ประกอบด้วย ต่ำกว่า 10,001 บาท, 10,001 – 20,000 บาท,
20,001 – 30,000 บาท, 30,001 – 40,000 บาท, 40,001 – 50,000 บาท และ 50,001 บาทขึ้นไป

ประสบการณ์การดำรงตำแหน่งทางการเมือง หมายถึง ประสบการณ์การได้รับเลือกตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของผู้ตอบแบบวัดความรู้ โดยมีวาระการดำรง
ตำแหน่ง 4 ปี ประกอบด้วย สมัยแรก สมัยที่ 2 สมัยที่ 3 และตั้งแต่ 4 สมัยขึ้นไป

การฝึกอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นหรือสภาท้องถิ่น หมายถึง
ประสบการณ์การเข้ารับการฝึกอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบลของผู้ตอบแบบวัดความรู้ตลอดระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ประกอบด้วย ไม่เคยฝึกอบรม,
เคยได้รับการฝึกอบรม 1 – 2 ครั้ง และเคยได้รับการฝึกอบรมมากกว่า 3 ครั้ง

ตำแหน่งปัจจุบันใน อบต. หมายถึง ตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบวัดความรู้ประกอบด้วย
ประธานสภา รองประธานสภา เลขานุการสภา และสมาชิกสภา

425332226

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีการดำเนินการศึกษาตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่เป็นเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 404 คน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2565) ทั้งนี้ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 406 คน ตามสัดส่วนที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่เนื่องจากในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยเก็บแบบวัดความรู้ มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน ลาออกจากตำแหน่ง และอยู่ในระหว่างกระบวนการเลือกตั้งเพื่อทดแทนตำแหน่งที่ว่าง

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรจำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบล

ลำดับ	ชื่อ อบต.	อำเภอ	จำนวนสมาชิกสภา (คน)
1	อบต.หนองรี	เมืองชลบุรี	14
2	อบต.หนองข้างคอก	เมืองชลบุรี	7
3	อบต.คลองตำหรุ	เมืองชลบุรี	6
4	อบต.สำนักบก	เมืองชลบุรี	6
5	อบต.คลองกิ่ว	บ้านบึง	9
6	อบต.มาบไฟ	บ้านบึง	6
7	อบต.หนองบอนแดง	บ้านบึง	6
8	อบต.หนองอิรุณ	บ้านบึง	12

425332226

BUU iThesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ อบต.	อำเภอ	จำนวนสมาชิกสภา (คน)
9	อบต.หนองไผ่แก้ว	บ้านบึง	6
10	อบต.คลองพลู	หนองใหญ่	6
11	อบต.หนองเสือช้าง	หนองใหญ่	6
12	อบต.ห้างสูง	หนองใหญ่	6
13	อบต.เขาชก	หนองใหญ่	6
14	อบต.เขาไม้แก้ว	บางละมุง	6
15	อบต.พานทองหนองกะขะ	พานทอง	10
16	อบต.มาบโป่ง	พานทอง	8
17	อบต.หนองหงษ์	พานทอง	6
18	อบต.โคกขี้หนอน	พานทอง	6
19	อบต.บ้านเก่า	พานทอง	7
20	อบต.หน้าประตู	พานทอง	6
21	อบต.บางนาง	พานทอง	9
22	อบต.เกาะลอยบางหัก	พานทอง	10
23	อบต.หน้าพระธาตุ	พนัสนิคม	11
24	อบต.วัดหลวง	พนัสนิคม	7
25	อบต.บ้านเข็ด	พนัสนิคม	8
26	อบต.นาเร็ก	พนัสนิคม	15
27	อบต.สระสีไหล่ม	พนัสนิคม	11
28	อบต.วัดโบสถ์	พนัสนิคม	10
29	อบต.ท่าข้าม	พนัสนิคม	7
30	อบต.หนองปรือ	พนัสนิคม	10
31	อบต.หนองขยาด	พนัสนิคม	8
32	อบต.ทุ่งขวาง	พนัสนิคม	10
33	อบต.หนองเหียง	พนัสนิคม	16
34	อบต.นาวังหิน	พนัสนิคม	11
35	อบต.บ้านช้าง	พนัสนิคม	7

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ อบต.	อำเภอ	จำนวนสมาชิกสภา (คน)
36	อบต.โคกเพลาะ	พนัสนิคม	8
37	อบต.ไร่หลักทอง	พนัสนิคม	11
38	อบต.นามะตูม	พนัสนิคม	7
39	อบต.หนองขาม	ศรีราชา	6
40	อบต.เขาคันทรง	ศรีราชา	6
41	อบต.บางพระ	ศรีราชา	9
42	อบต.บ่อวิน	ศรีราชา	6
43	อบต.พลูตาหลวง	สัตหีบ	8
44	อบต.แสมสาร	สัตหีบ	6
45	อบต.บ่อทอง	บ่อทอง	9
46	อบต.วัดสุวรรณ	บ่อทอง	7
47	อบต.เกษตรสุวรรณ	บ่อทอง	7
48	อบต.พลวงทอง	บ่อทอง	7
49	อบต.ท่าบุญมี	เกาะจันทร์	12
รวม			404

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบวัดความรู้ (Test) เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพหลัก รายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง การฝึกอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นหรือสภาท้องถิ่น และตำแหน่งปัจจุบันใน อบต. ซึ่งเป็นแบบวัดความรู้แบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 9 ข้อ

425332226

BUU-1Thesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

ตอนที่ 2 เป็นคำถามที่ใช้ประเมินความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี เป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Multiple choices) 2 ตัวเลือก คือ “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ซึ่งในแต่ละข้อจะมีตัวเลือกที่ถูกต้องเพียง 1 ตัวเลือก โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน รวมจำนวน 30 ข้อ โดยปรากฏแบบวัดความรู้ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น
2. ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล
3. ด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นแบบปลายเปิด (Open end)

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างแบบวัดความรู้เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี เพื่อประกอบการสร้างแบบวัดความรู้
2. สร้างแบบวัดความรู้ขึ้นตามกรอบข้อมูลที่ต้องการศึกษา โดยใช้คำจำกัดความหรือนิยามปฏิบัติการตามตัวแปรที่กำหนดไว้เป็นหลักในการสร้างคำถามต่าง ๆ ให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด เพื่อให้แบบวัดความรู้สามารถวัดได้ในสิ่งที่ต้องการจะวัด (Validity)
3. นำแบบวัดความรู้ที่สร้างขึ้น พร้อมทั้งคำจำกัดความหรือนิยามปฏิบัติการของตัวแปรเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ได้แก่ อาจารย์ ดร.ธีระพงษ์ ฐิริปาณิก
4. ปรับปรุงแบบวัดความรู้ตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษางานนิพนธ์ แล้วนำไปดำเนินการตรวจหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการทดสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยนำแบบวัดความรู้ที่ได้จากการปรึกษาและขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ และปรับปรุงแก้ไขให้ตรงและครอบคลุมเนื้อหาไปให้ผู้เชี่ยวชาญ (Subject matter specialist) จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบว่านิยามและแบบวัดความรู้ที่สร้างขึ้นนี้มีความชัดเจนถูกต้องหรือไม่ รวมทั้งการพิจารณาสำนวนภาษาที่ใช้ในข้อความว่าสอดคล้องกับลักษณะที่ต้องการจะวัดหรือไม่ เพื่อให้เครื่องมือมีความตรงเชิงเนื้อหา มีรายนามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

4.1 รศ.ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.2 ผศ.ดร.ชัยณรงค์ เครือนวน อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.3 ดร.เสริมสิทธิ์ สร้อยสอดศรี อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว

โดยให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยประเมินว่า ข้อคำถามแต่ละข้อในแบบวัดความรู้ สามารถวัดได้ตรงกับเนื้อหาที่กำหนดหรือไม่ โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ แล้วนำผลมาพิจารณาคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ดังนี้

1. แน่ใจว่ามีความสอดคล้องหรือวัดได้ มีระดับคะแนนเท่ากับ 1
2. ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องหรือวัดได้ มีระดับคะแนนเท่ากับ 0
3. แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องหรือวัดได้ มีระดับคะแนนเท่ากับ -1

หลังจากนั้นนำแบบประเมินให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ และนำมาหาค่าความสอดคล้อง โดยนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง

R หมายถึง ผลคูณของคะแนนกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จากการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในทุกข้อคำถามนั้น มีค่าเท่ากับ 1.00 หากข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 จะคัดเลือกไว้ ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 จะนำมาพิจารณาปรับปรุงข้อคำถามใหม่ โดยได้ค่า IOC = 0.97

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบวัดความรู้ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try-out)

6. นำแบบวัดความรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดสอบความเที่ยง (Reliability) ในภาคสนามกับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรของการศึกษาที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจริงของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน ในพื้นที่จังหวัดระยอง เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ติดกับจังหวัดชลบุรีและมีลักษณะพื้นที่ ลักษณะอาชีพของประชาชน ลักษณะสังคมที่มีความเป็นอยู่และปัญหาที่คล้ายกัน แล้วนำมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่า = 0.854

7. แก้ไขแบบวัดความรู้โดยอาจารย์ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง จากนั้นจึงดำเนินการนำแบบวัดความรู้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรจริง จำนวน 404 ชุด

425332226

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบวัดความรู้จากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 404 ราย โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งแนะนำการตอบแบบวัดความรู้
2. ตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของข้อมูลในแบบวัดความรู้
3. นำแบบวัดความรู้มาแปลงข้อมูลที่ได้เป็นรหัสพร้อมบันทึกข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลได้กระทำในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2565 ถึงเดือนกันยายน 2565 โดยมีแบบวัดความรู้ที่ได้รับกลับคืนมา และมีความสมบูรณ์ จำนวน 404 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การประมวลผลข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบวัดความรู้หลังจากดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้แบบวัดความรู้ที่ได้รับคำตอบที่สมบูรณ์ครบตามจำนวนที่ระบุไว้
 - 1.2 บันทึกข้อมูลที่ป้อนรหัสลงในแบบบันทึกข้อมูล และเครื่องคอมพิวเตอร์ตามลำดับ
 - 1.3 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
 - 1.4 ประมวลผลข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา
2. การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้
 - 2.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพหลัก รายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง การฝึกอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นหรือสภาท้องถิ่น และตำแหน่งปัจจุบันใน อบต. ด้วยสถิติความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 วิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้วยสถิติความถี่ และร้อยละ จากแบบสอบถาม แบบเลือกตอบ (Multiple choices) 2 ตัวเลือก นำมาแปลงเป็นคะแนน (Interval scale) ดังนี้

คำตอบ	ค่าคะแนน (Interval scale)
ตอบถูก	1
ตอบผิด	0

การวิเคราะห์ ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี และนำมาจัดกลุ่มระดับคะแนนโดยใช้เกณฑ์ 4 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับ
คะแนน 1 - 7	ไม่มีความรู้ความเข้าใจ
คะแนน 8 - 15	มีความรู้ความเข้าใจน้อย
คะแนน 16 - 23	มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง
คะแนน 24 - 30	มีความรู้ความเข้าใจมาก

2.3 ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) ในการวิเคราะห์เพื่ออ้างอิงผลการทดสอบของประชากร โดยทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลของประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพหลัก รายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง การฝึกอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นหรือสภาท้องถิ่น และตำแหน่งปัจจุบันใน อบต. กับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี โดยใช้สถิติการวิเคราะห์แจกแจงความถี่แบบสองทางหรือการวิเคราะห์ตารางไขว้ (Crosstabs) และสถิติค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

425332226

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ผลการศึกษาได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์ตามสมมติฐานของการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวัดความรู้ที่ได้แจกกลุ่มประชากร จำนวน 404 ชุด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบวัดความรู้

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบวัดความรู้

จำนวนและร้อยละของประชากร จำนวน 404 คน ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 2 ถึง 10 ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	333	82.4
หญิง	71	17.6
รวม	404	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่ตอบแบบวัดความรู้ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 333 คน คิดเป็นร้อยละ 82.4 และเพศหญิง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
25 - 34 ปี	16	4.0
35 - 44 ปี	42	10.4
45 - 54 ปี	107	26.5
55 ปี ขึ้นไป	239	59.2
รวม	404	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่ตอบแบบวัดความรู้ ส่วนใหญ่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 59.2 รองลงมาคืออายุ 45 – 54 ปี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 อายุ 35 – 44 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 และอายุ 25 – 34 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	77	19.1
สมรส	315	78.0
หม้าย/หย่าร้าง	12	3.0
รวม	404	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่ตอบแบบวัดความรู้ ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 315 คน คิดเป็นร้อยละ 78.0 รองลงมาคือ โสด จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 และหม้าย/หย่าร้าง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือเทียบเท่า	172	42.6
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือเทียบเท่า	122	30.2
อนุปริญญา/ปวส.	22	5.4
ปริญญาตรี	80	19.8
สูงกว่าปริญญาตรี	8	2.0
รวม	404	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่ตอบแบบวัดความรู้ ส่วนใหญ่มีการศึกษาสูงสุดในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือเทียบเท่า จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือเทียบเท่า จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 ระดับปริญญาตรี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 19.8 ระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามอาชีพหลัก

อาชีพหลัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกรรม	132	32.7
ประมง	1	0.2
ค้าขาย	32	7.9
ธุรกิจส่วนตัว	151	37.4
รับจ้างทั่วไป	84	20.8
รับเหมาก่อสร้าง	1	0.2
ข้าราชการบำนาญ	2	0.5
อื่น ๆ	1	0.2
รวม	404	100.0

จากตารางที่ 6 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่ตอบแบบวัดความรู้ ส่วนใหญ่มีอาชีพหลักคือ ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 37.4 รองลงมาคือ เกษตรกรรม จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 รับจ้างทั่วไป จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 ค้าขาย จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 ข้าราชการบำนาญ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 และ อาชีพประมง รับเหมาก่อสร้าง และอื่น ๆ จำนวนอาชีพละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน

รายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,001 บาท	28	6.9
10,001 – 20,000 บาท	182	45.0
20,001 – 30,000 บาท	161	39.9
30,001 – 40,000 บาท	30	7.4
40,001 – 50,000 บาท	3	0.7
รวม	404	100.0

จากตารางที่ 7 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่ตอบแบบวัดความรู้ ส่วนใหญ่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาคือ 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 39.9 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4 ต่ำกว่า 10,001 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 และ 40,001 – 50,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามประสบการณ์การดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา อบต.

ประสบการณ์การดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา อบต.	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สมัยแรก	114	28.2
สมัยที่ 2	119	29.5
สมัยที่ 3	160	39.6
ตั้งแต่ 4 สมัยขึ้นไป	11	2.7
รวม	404	100.0

จากตารางที่ 8 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่ตอบแบบวัดความรู้ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา อบต. สมัยที่ 3 จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6 รองลงมาคือ สมัยที่ 2 จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 สมัยแรก จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2 และตั้งแต่ 4 สมัยขึ้นไป 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามการฝึกอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นหรือสภาท้องถิ่น

การฝึกอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการปกครอง ท้องถิ่นหรือสภาท้องถิ่น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยฝึกอบรม	157	38.9
เคยได้รับการฝึกอบรม 1 – 2 ครั้ง	212	52.5
เคยได้รับการฝึกอบรม มากกว่า 3 ครั้ง	35	8.7
รวม	404	100.0

จากตารางที่ 9 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่ตอบแบบวัดความรู้ ส่วนใหญ่เคยได้รับการฝึกอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นหรือสภาท้องถิ่น 1 – 2 ครั้ง จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงมาคือ ไม่เคยฝึกอบรม จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 และเคยได้รับการฝึกอบรม มากกว่า 3 ครั้ง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบันใน อบต.

ตำแหน่งปัจจุบันใน อบต.	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประธานสภา	49	12.1
รองประธานสภา	47	11.6
เลขานุการสภา	16	4.0
สมาชิกสภา	292	72.3
รวม	404	100.0

จากตารางที่ 10 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่ตอบแบบ
วัดความรู้ ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งเพียงสมาชิกสภา จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 292
รองลงมาคือตำแหน่งประธานสภา จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1 ตำแหน่งรองประธานสภา
จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 และเลขานุการสภา จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0
ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

การวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดชลบุรี วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ ดังตารางที่ 11 - 15 ดังนี้

ตารางที่ 11 ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด
ชลบุรี จำแนกเป็นรายจำนวนข้อที่ตอบถูก ตั้งแต่อย่างน้อยที่สุดถึงมากที่สุด

จำนวนข้อที่ตอบถูก	ผู้ทำแบบวัดความรู้		จำนวนร้อยละสะสม
	จำนวน	ร้อยละ	
11	3	.7	.7
12	2	.5	1.2
13	3	.7	2.0
14	3	.7	2.7
15	9	2.2	5.0
16	19	4.7	9.7
17	29	7.2	16.8
18	27	6.7	23.5
19	50	12.4	35.9
20	51	12.6	48.5
21	60	14.9	63.4
22	37	9.2	72.5
23	45	11.1	83.7
24	30	7.4	91.1
25	21	5.2	96.3

ตาราง 11 (ต่อ)

จำนวนข้อที่ตอบถูก	ผู้ทำแบบวัดความรู้		จำนวนร้อยละสะสม
	จำนวน	ร้อยละ	
26	10	2.5	98.8
27	3	.7	99.5
28	1	.2	99.8
29	1	.2	100.0
รวม	404	100	100

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ตอบแบบวัดความรู้สามารถทำคะแนนได้มากที่สุด คือ 29 คะแนน ส่วนคะแนนที่ผู้ตอบแบบวัดความรู้สามารถทำคะแนนได้น้อยที่สุด คือ 11 คะแนน

โดยส่วนใหญ่ทำคะแนน 3 อันดับแรกอยู่ที่ 21 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 14.9 รองลงมาทำคะแนนอยู่ที่ 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 12.6 และทำคะแนนอยู่ 19 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 12.4

ตารางที่ 12 ระดับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

จำนวนข้อที่ตอบถูก	ผู้ทำแบบสอบถาม		ระดับความรู้ความเข้าใจ
	จำนวน	ร้อยละ	
1 - 7	0	0	ไม่มีความรู้ความเข้าใจ
8 - 15	20	5.0	มีความรู้ความเข้าใจน้อย
16 - 23	318	78.7	มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง
24 - 30	66	16.3	มีความรู้ความเข้าใจมาก
รวม	404	100	

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ตอบแบบวัดความรู้ ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 78.7 รองลงมาคือมีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละและระดับของการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก
สภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น
จำแนกเป็นรายชื่อ

หน่วย : คน

ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น	ตอบถูก		ตอบผิด		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. สมาชิกสภา อบต. เป็นองค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่ในการร่วมกันจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.	340	84.2	64	15.8	2
2. หลังจากร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นแล้ว ให้เสนอนายก อบต. เสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นฯ ต่อสภา อบต. เพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วนายก อบต. จึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนฯ ต่อไป	273	67.6	131	32.4	6
3. การจัดทำเวทีประชาคมท้องถิ่น ถือเป็นขั้นตอนแรกของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. เพื่อรับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา มาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.	350	86.6	54	13.4	1
4. แผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน	317	78.5	87	21.5	4

ตาราง 13 (ต่อ)

หน่วย : คน

ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น	ตอบถูก		ตอบผิด		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
5. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. สามารถนำปัญหาความต้องการจากแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน ที่เกินศักยภาพของหมู่บ้านหรือชุมชนที่จะดำเนินการเองได้ มาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.	327	80.9	77	19.1	3
6. การจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคม ก่อนปีงบประมาณถัดไป มิใช่เดือนพฤศจิกายน	308	76.2	96	23.8	5
7. ประธานสภา อบต. <u>ไม่มี</u> อำนาจในการขยายเวลาการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. เนื่องจากเป็นอำนาจของนายอำเภอ	272	67.3	132	32.7	7
8. นโยบายของนายก อบต. ที่แถลงต่อสภา อบต. เป็นแนวทางหนึ่งในการนำมาพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.	340	84.2	64	15.8	2
9. สมาชิกสภา อบต. <u>ไม่ได้</u> เป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. แต่เป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น	137	33.9	276	66.1	9
10. สภา อบต. <u>ไม่สามารถ</u> แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อทำหน้าที่กำหนดแนวทาง วิธีการ และดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ได้ เนื่องจากเป็นอำนาจของนายก อบต.	165	40.8	239	59.2	8

จากตารางที่ 13 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 404 คน มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น จำแนกเป็นรายชื่อ เรียงตามอันดับที่ตอบถูกมากที่สุดตามลำดับ คือ อันดับที่ 1 ข้อที่ 3 “การจัดทำเวทีประชาคมท้องถิ่น ถือเป็นขั้นตอนแรกของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. เพื่อรับทราบปัญหาความต้องการกระตุ้นการพัฒนา มาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.” จำนวน 350 คน คิดเป็นร้อยละ 86.6 รองลงมาในอันดับที่ 2 ข้อที่ 1 “สมาชิกสภา อบต. เป็นองค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่ในการร่วมกันจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.” และข้อที่ 8 “นโยบายของนายก อบต. ที่แถลงต่อสภา อบต. เป็นแนวทางหนึ่งในการนำมาพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.” จำนวน 340 คน คิดเป็นร้อยละ 84.2 อันดับที่ 3 ข้อที่ 5 “การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. สามารถนำปัญหาความต้องการจากแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน ที่เกินศักยภาพของหมู่บ้านหรือชุมชนที่จะดำเนินการเองได้ มาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.” จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 80.9 อันดับที่ 4 ข้อที่ 4 “แผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ที่กำหนด วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน” จำนวน 317 คน คิดเป็นร้อยละ 78.5 อันดับที่ 5 ข้อที่ 6 “การจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคม ก่อนปีงบประมาณถัดไป มิใช่เดือนพฤศจิกายน” จำนวน 308 คน คิดเป็นร้อยละ 76.2 อันดับที่ 6 ข้อที่ 2 “หลังจากร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นแล้ว ให้เสนอนายก อบต. เสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นฯ ต่อสภา อบต. เพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วนายก อบต. จึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนฯ ต่อไป” จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 67.6 อันดับที่ 7 ข้อที่ 7 “ประธานสภา อบต. ไม่มีอำนาจในการขยายเวลาการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. เนื่องจากเป็นอำนาจของนายก อบต.” จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 67.3 อันดับที่ 8 ข้อที่ 10 “สภา อบต. ไม่สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่กำหนดแนวทาง วิธีการและดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ได้ เนื่องจากเป็นอำนาจของนายก อบต.” จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 และในอันดับที่ 9 ข้อที่ 9 “สมาชิกสภา อบต. ไม่ได้เป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. แต่เป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น” จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9

ตารางที่ 14 จำนวน ร้อยละและระดับของการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก
สภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบ
ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกเป็นรายชื่อ

หน่วย : คน

ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบ ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล	ตอบถูก		ตอบผิด		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
11. ในการจัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. จะต้องใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี	249	61.6	155	38.4	9
12. สมาชิกสภา อบต. มีหน้าที่ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติ อบต. และสามารถเสนอร่างข้อบัญญัติ อบต. ได้	273	67.6	131	32.4	7
13. การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ อบต. ประกอบไปด้วย 3 วาระ ได้แก่ วาระที่ 1 ขึ้นรับหลักการ วาระที่ 2 ขึ้นแปรญัตติ และวาระที่ 3 ขึ้นเห็นชอบให้ตราเป็นข้อบัญญัติตามลำดับ	351	86.9	53	13.1	2
14. การพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. จะพิจารณา 3 วาระรวดเดียวไม่ได้ แต่ร่างข้อบัญญัติ อบต. ในเรื่องอื่น ๆ สามารถพิจารณา 3 วาระรวดเดียวได้ โดยผ่านการอนุมัติจากสภา อบต.	353	87.4	51	12.6	1
15. นายก อบต. จะต้องเสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อสภา อบต. ภายในวันที่ 15 สิงหาคม ของทุกปี	334	82.7	70	17.3	3

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบ ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล	ตอบถูก		ตอบผิด		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
16. เมื่อสภา อบต. เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของ อบต. แล้ว ให้เสนอต่อนายอำเภอเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยนายอำเภอจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติดังกล่าว	309	76.5	95	23.5	5
17. ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของ อบต. สมาชิกสภา อบต. จะแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการไม่ได้ แต่อาจแปรญัตติในทางลดหรือตัดทอนรายจ่ายได้	231	57.2	173	42.8	10
18. ถ้าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. ออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีในปีงบประมาณ ที่แล้วมาไปพลางก่อน	321	79.5	83	20.5	4
19. การโอนเงินงบประมาณรายจ่ายในงบลงทุน โดยการโอนเพิ่ม โอนลด ที่ทำให้ลักษณะปริมาณ คุณภาพเปลี่ยน หรือโอนไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของสภา อบต.	269	66.6	135	33.4	8
20. ญัตติร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวกับการเงิน สมาชิกสภา อบต. จะเสนอญัตติดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายก อบต.	284	70.3	120	29.7	6

425332226

BUU-1Thesis 63920223 independent study / rev: 15062566 10:46:36 / seq: 44

จากตารางที่ 14 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 404 คน มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกเป็นรายข้อเรียงตามอันดับที่ตอบถูกมากที่สุดตามลำดับ คือ อันดับที่ 1 ข้อที่ 14 “การพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. จะพิจารณา 3 วาระรวดเดียวไม่ได้ แต่ร่างข้อบัญญัติ อบต. ในเรื่องอื่น ๆ สามารถพิจารณา 3 วาระรวดเดียวได้ โดยผ่านการอนุมัติจากสภา อบต.” จำนวน 353 คน คิดเป็นร้อยละ 87.4 รองลงมาในอันดับที่ 2 ข้อที่ 13 “การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ อบต. ประกอบไปด้วย 3 วาระ ได้แก่ วาระที่ 1 ขึ้นรับหลักการ วาระที่ 2 ขึ้นแปรญัตติ และวาระที่ 3 ขึ้นเห็นชอบให้ตราเป็นข้อบัญญัติ ตามลำดับ” จำนวน 351 คน คิดเป็นร้อยละ 86.9 อันดับที่ 3 ข้อที่ 15 “นายก อบต. จะต้องเสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อสภา อบต. ภายในวันที่ 15 สิงหาคม ของทุกปี” จำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 82.7 อันดับที่ 4 ข้อที่ 18 “ถ้าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. ออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีในปีงบประมาณที่แล้วมาไปพลางก่อน” จำนวน 321 คน คิดเป็นร้อยละ 79.5 อันดับที่ 5 ข้อที่ 16 “เมื่อสภา อบต. เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของ อบต. แล้ว ให้เสนอต่อนายอำเภอเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยนายอำเภอจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติดังกล่าว” จำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 76.5 อันดับที่ 6 ข้อที่ 20 “ญัตติร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวกับการเงิน สมาชิกสภา อบต. จะเสนอญัตติดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายก อบต.” จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 70.3 อันดับที่ 7 ข้อที่ 12 “สมาชิกสภา อบต. มีหน้าที่ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติ อบต. และสามารถเสนอร่างข้อบัญญัติ อบต. ได้” จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 67.6 อันดับที่ 8 ข้อที่ 19 “การโอนเงินงบประมาณรายจ่ายในงบลงทุน โดยการโอนเพิ่ม โอนลด ที่ทำให้ลักษณะ ปริมาณ คุณภาพเปลี่ยน หรือโอนไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของสภา อบต.” จำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 66.6 อันดับที่ 9 ข้อที่ 11 “11. ในการจัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. จะต้องใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี” จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 61.6 และ อันดับที่ 10 ข้อที่ 17 “ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของ อบต. สมาชิกสภา อบต. จะแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการไม่ได้ แต่อาจแปรญัตติในทางลดหรือตัดทอนรายจ่ายได้” จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 57.2

ตารางที่ 15 จำนวน ร้อยละและระดับของการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร จำแนกเป็นรายชื่อ

หน่วย : คน

ด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร	ตอบถูก		ตอบผิด		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
21. ก่อนที่นายก อบต. จะเข้ารับหน้าที่สภา อบต. จะต้องเรียกประชุมสภา อบต. เพื่อให้นายก อบต. แลกเปลี่ยนนโยบายในการบริหารงานต่อสภาฯ ภายใน 30 วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งนายก อบต.	304	75.2	100	24.8	3
22. สภา อบต. มีหน้าที่รับทราบรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายของ นายก อบต. ที่ได้แถลงไว้ต่อสภา อบต. ซึ่งจะต้องรายงานเป็นประจำทุกปี	318	78.7	86	21.3	1
23. ภายหลังประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภา อบต. ครบตามจำนวนแล้ว นายอำเภอจะต้องกำหนดให้ สมาชิกสภา อบต. มาประชุมครั้งแรก ภายใน 15 วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง <u>มิใช่</u> ภายใน 30 วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง	158	39.1	246	60.9	8
24. นอกจากการประชุมสภา อบต. ครั้งแรกแล้ว การประชุมสภา อบต. มี 2 ประเภท คือ การประชุมสามัญ และการประชุมวิสามัญ	318	78.7	86	21.3	1
25. สมาชิกสภา อบต. ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภา อบต. ที่อยู่ในตำแหน่งอาจทำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอ เพื่อขอเปิดประชุมวิสามัญได้ <u>มิใช่</u> ยื่นคำร้องต่อประธานสภา อบต.	172	42.6	232	57.4	7

ตารางที่ 15 (ต่อ)

หน่วย : คน

ด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร	ตอบถูก		ตอบผิด		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
26. สมาชิกสภา อบต. สามารถตั้งคำถามเพื่อถามนายก อบต. เกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือนโยบายอันเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของนายก อบต.ได้ ซึ่งคำถามนั้นเรียกว่า “กระทู้ถาม”	306	75.7	98	24.3	2
27. เมื่อถึงระเบียบวาระสำหรับกระทู้ถามถ้าสมาชิกสภา อบต. ผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถามหรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภา ประธานสภา อบต. ไม่สามารถมอบให้สมาชิกสภา อบต. ท่านอื่นถามกระทู้ถามนั้นแทนได้ โดยให้ถือว่าได้ถอนกระทู้ถามนั้น เนื่องจากกระทู้ถามแต่ละกระทู้ นั้นผู้ตั้งกระทู้ถามจะซักถามได้เพียงผู้เดียว	265	65.6	139	34.4	4
28. กระทู้ถาม มี 2 ประเภท คือ กระทู้ถามทั่วไป และกระทู้ถามด่วน	239	59.2	165	40.8	6
29. สมาชิกสภา อบต. ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกสภา อบต. ที่มีอยู่ในที่ประชุมสภา มีสิทธิเสนอญัตติขอให้ออกเสียงลงคะแนนลับได้	247	61.1	157	38.9	5
30. สมาชิกสภา อบต. สามารถซักถามและอภิปรายในทางสนับสนุนและคัดค้านเกี่ยวกับความเหมาะสมของนโยบายและความสามารถในการบริหารงานของ อบต. ได้	148	36.6	256	63.4	9

จากตารางที่ 15 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 404 คน มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร จำแนกเป็นรายข้อ เรียงตามอันดับที่ตอบถูกมากที่สุดตามลำดับ คือ อันดับที่ 1 ข้อที่ 22 “สภา อบต. มีหน้าที่รับทราบรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายของนายก อบต. ที่ได้แถลงไว้ต่อสภา อบต. ซึ่งจะต้องรายงานเป็นประจำทุกปี” และข้อที่ 24 “นอกจากการประชุมสภา อบต. ครั้งแรกแล้ว การประชุมสภา อบต. มี 2 ประเภท คือ การประชุมสามัญ และการประชุมวิสามัญ” จำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 78.7 รองลงมาในอันดับที่ 2 ข้อที่ 26 “สมาชิกสภา อบต. สามารถตั้งคำถามเพื่อถามนายก อบต. เกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือนโยบายอันเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของนายก อบต. ได้ ซึ่งคำถามนั้นเรียกว่า “กระทู้ถาม”” จำนวน 306 คน คิดเป็นร้อยละ 75.7 อันดับที่ 3 ข้อที่ 21 “ก่อนที่นายก อบต. จะเข้ารับหน้าที่ สภา อบต. จะต้องเรียกประชุมสภา อบต. เพื่อให้นายก อบต. แถลงนโยบายในการบริหารงานต่อสภาฯ ภายใน 30 วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งนายก อบต.” จำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 75.2 อันดับที่ 4 ข้อที่ 27 “เมื่อถึงระเบียบวาระสำหรับกระทู้ถาม ถ้าสมาชิกสภา อบต. ผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถามหรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภา ประธานสภา อบต. ไม่สามารถมอบให้สมาชิกสภา อบต. ท่านอื่นถามกระทู้ถามนั้นแทนได้ โดยให้ถือว่าได้ถอนกระทู้ถามนั้น เนื่องจากกระทู้ถามแต่ละกระทู้ขึ้นผู้ตั้งกระทู้ถามจะซักถามได้เพียงผู้เดียว” จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 65.6 อันดับที่ 5 ข้อที่ 29 “สมาชิกสภา อบต. ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกสภา อบต. ที่มีอยู่ในที่ประชุมสภา มีสิทธิเสนอญัตติขอให้ออกเสียงลงคะแนนลับได้” จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 อันดับที่ 6 ข้อที่ 28 “กระทู้ถาม มี 2 ประเภท คือ กระทู้ถามทั่วไป และกระทู้ถามด่วน” จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 59.2 อันดับที่ 7 ข้อที่ 25 “สมาชิกสภา อบต. ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภา อบต. ที่อยู่ในตำแหน่ง อาจทำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอ เพื่อขอเปิดประชุมวิสามัญได้ มิใช่ ยื่นคำร้องต่อประธานสภา อบต.” จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 อันดับที่ 8 ข้อที่ 23 “ภายหลังประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภา อบต. ครบตามจำนวนแล้ว นายอำเภอจะต้องกำหนดให้สมาชิกสภา อบต. มาประชุมครั้งแรก ภายใน 15 วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง มิใช่ ภายใน 30 วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง” จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 39.1 และอันดับที่ 9 ข้อที่ 30 “สมาชิกสภา อบต. สามารถซักถามและอภิปรายในทางสนับสนุนและคัดค้านเกี่ยวกับความเหมาะสมของนโยบายและความสามารถในการบริหารงานของ อบต. ได้” จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยแบ่งตามสมมติฐาน ดังตารางที่ 16 - 24 ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีเพศต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีเพศต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

หน่วย : คน

เพศ	ความรู้ความเข้าใจ				$\bar{X}$	รวม
	ไม่มีความรู้	มีความรู้	มีความรู้	มีความรู้		
	ความเข้าใจ	ความเข้าใจ	ความเข้าใจ	ความเข้าใจ		
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ชาย	0	18	257	58	2.12	333
หญิง	0	2	61	8	2.08	71
รวม	0	20	318	66		404

จากตารางที่ 16 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี เพศชาย มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 58 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 257 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 18 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.12$ สำหรับเพศหญิง มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 8 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 61 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 2 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.08$ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า เพศชายมีความรู้ความเข้าใจมากกว่าเพศหญิง

สมมติฐานข้อที่ 2 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอายุต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 17 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอายุต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

หน่วย : คน

อายุ	ความรู้ความเข้าใจ				$\bar{X}$	รวม
	ไม่มีความรู้	มีความรู้	มีความรู้	มีความรู้		
	ความเข้าใจ	ความเข้าใจ	ความเข้าใจ	ความเข้าใจ		
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
25 - 34 ปี	0	1	15	0	1.94	16
35 - 44 ปี	0	0	33	9	2.21	42
45 - 54 ปี	0	3	87	17	2.13	107
55 ปี ขึ้นไป	0	16	183	40	2.10	239
รวม	0	20	318	66		404

จากตารางที่ 17 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่มีอายุ 25 – 34 ปี มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 15 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 1 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 1.94$ สำหรับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่มีอายุ 35 – 44 ปี มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 9 คน และมีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 33 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.21$ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่มีอายุ 45 – 54 ปี มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 17 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 87 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 3 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.13$ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 40 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 183 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 16 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.10$ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอายุ 35 – 44 ปี มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ($\bar{X} = 2.21$) รองลงมาคืออายุ 45 – 54 ปี ($\bar{X} = 2.13$) อายุ 55 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.10$) และอายุ 25 – 34 ปี ($\bar{X} = 1.94$) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 3 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีสถานภาพต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 18 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีสถานภาพต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

หน่วย : คน

สถานภาพ	ความรู้ความเข้าใจ				$\bar{X}$	รวม
	ไม่มีความรู้	มีความรู้	มีความรู้	มีความรู้		
	ความเข้าใจ	ความเข้าใจ	ความเข้าใจ	ความเข้าใจ		
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
โสด	0	4	62	11	2.09	77
สมรส	0	15	247	53	2.12	315
หม้าย/หย่าร้าง	0	1	9	2	2.08	12
แยกกันอยู่	0	0	0	0	0	0
รวม	0	20	318	66		404

จากตารางที่ 18 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีสถานภาพโสด มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 11 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 62 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 4 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.09$ สำหรับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีสถานภาพสมรส มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 53 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 247 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 15 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.12$ ส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 2 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 9 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 1 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.08$ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีสถานภาพสมรส มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ($\bar{X} = 2.12$) รองลงมาคือสถานภาพโสด ($\bar{X} = 2.09$) และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ($\bar{X} = 2.08$) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 4 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 19 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

หน่วย : คน

ระดับการศึกษาสูงสุด	ความรู้ความเข้าใจ				$\bar{X}$	รวม
	ไม่มีความรู้ความเข้าใจ	มีความรู้ความเข้าใจน้อย	มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง	มีความรู้ความเข้าใจมาก		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือเทียบเท่า	0	6	136	30	2.14	172
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือเทียบเท่า	0	7	96	19	2.10	122
อนุปริญญา/ปวส.	0	1	20	1	2.00	22
ปริญญาตรี	0	6	61	13	2.09	80
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0	5	3	2.38	8
รวม	0	20	318	66		404

จากตารางที่ 19 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีการศึกษาสูงสุดในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือเทียบเท่า มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 30 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 136 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 6 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.14$ สำหรับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีการศึกษาสูงสุดในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือเทียบเท่า มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 19 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 96 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 7 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.10$ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีการศึกษาสูงสุดในระดับอนุปริญญา/ปวส. มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 1 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 20 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 1 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.00$ สมาชิกสภา

องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 13 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 61 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 6 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.09$ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีการศึกษาสูงสุดในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 3 คน และมีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 5 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.38$ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีการศึกษาสูงสุดในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ($\bar{X} = 2.38$) รองลงมาคือระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือเทียบเท่า ($\bar{X} = 2.14$) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือเทียบเท่า ($\bar{X} = 2.10$) ระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = 2.09$) และระดับอนุปริญญา/ปวส. ($\bar{X} = 2.00$) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 5 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอาชีพหลักต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 20 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอาชีพหลักต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

หน่วย : คน

อาชีพหลัก	ความรู้ความเข้าใจ				$\bar{X}$	รวม
	ไม่มีความรู้ความเข้าใจ	มีความรู้ความเข้าใจ	มีความรู้ความเข้าใจ	มีความรู้ความเข้าใจ		
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
เกษตรกรรม	0	6	105	21	2.11	132
ประมง	0	0	1	0	2.00	1
ค้าขาย	0	3	26	3	2.00	32
ธุรกิจส่วนตัว	0	7	123	21	2.09	151
รับจ้างทั่วไป	0	4	60	20	2.19	84
รับเหมาก่อสร้าง	0	0	1	0	2.00	1
ข้าราชการบำนาญ	0	0	1	1	2.50	2
อื่น ๆ	0	0	1	0	2.00	1
รวม	0	20	318	66		404

จากตารางที่ 20 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอาชีพหลักเกี่ยวกับเกษตรกรรม มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 21 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 105 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 6 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.11$ สำหรับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอาชีพหลักเกี่ยวกับประมง ความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 1 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.00$ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอาชีพหลักค้าขาย มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 3 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 26 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 3 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.00$ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอาชีพหลักธุรกิจส่วนตัว มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 21 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 123 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 7 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.09$ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอาชีพหลักรับจ้างทั่วไป มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 20 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 60 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 4 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.19$ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอาชีพหลักรับเหมาก่อสร้าง มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 1 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.00$ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอาชีพหลักข้าราชการบำนาญ มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 1 คน และมีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 1 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.50$ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 1 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.00$ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอาชีพหลักเป็นข้าราชการบำนาญ มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ($\bar{X} = 2.50$) รองลงมาคืออาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{X} = 2.19$) อาชีพเกษตรกรรม ($\bar{X} = 2.11$) อาชีพธุรกิจส่วนตัว ($\bar{X} = 2.09$) ส่วนอาชีพประมง ค้าขาย รับเหมาก่อสร้าง และอาชีพอื่น ๆ มีความรู้ความเข้าใจในระดับเท่ากัน ($\bar{X} = 2.00$) ตามลำดับ

425332226

สมมติฐานข้อที่ 6 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือนต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 21 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือนต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

หน่วย : คน

รายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน	ความรู้ความเข้าใจ				$\bar{X}$	รวม
	ไม่มีความรู้ความเข้าใจ	มีความรู้ความเข้าใจ	มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง	มีความรู้ความเข้าใจมาก		
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
ต่ำกว่า 10,001 บาท	0	1	23	4	2.11	28
10,001 – 20,000 บาท	0	9	144	29	2.11	182
20,001 – 30,000 บาท	0	5	129	27	2.14	161
30,001 – 40,000 บาท	0	5	19	6	2.03	30
40,001 – 50,000 บาท	0	0	3	0	2.00	3
รวม	0	20	318	66		404

จากตารางที่ 21 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือนต่ำกว่า 10,001 บาท มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 4 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 23 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 1 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.11$ สำหรับสมาชิกสภาฯ ที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 29 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 144 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 9 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.11$ สมาชิกสภาฯ ที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 27 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 129 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 5 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.14$ สมาชิกสภาฯ ที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน 30,001 – 40,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 6 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 19 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 5 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.03$ และสมาชิกสภาฯ ที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน 40,001 – 50,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 3 คน

โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.00$ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ($\bar{X} = 2.14$) รองลงมาคือสมาชิกสภาฯ ที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือนต่ำกว่า 10,001 บาท และ 10,001 – 20,000 บาท ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจเท่ากัน ($\bar{X} = 2.11$) ต่อมาคือสมาชิกสภาฯ ที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน 30,001 – 40,000 บาท ($\bar{X} = 2.03$) และสมาชิกสภาฯ ที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน 40,001 – 50,000 บาท ($\bar{X} = 2.00$) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 7 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีประสบการณ์ การดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา อบต. ต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 22 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 7 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่มีประสบการณ์การดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา อบต. ต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

หน่วย : คน

ประสบการณ์ การดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภา อบต.	ความรู้ความเข้าใจ				$\bar{X}$	รวม
	ไม่มีความรู้ ความเข้าใจ	มีความรู้ ความเข้าใจ น้อย	มีความรู้ ความเข้าใจ ปานกลาง	มีความรู้ ความเข้าใจ มาก		
สมัยแรก	0	6	96	12	2.05	114
สมัยที่ 2	0	3	89	27	2.20	119
สมัยที่ 3	0	10	126	24	2.09	160
ตั้งแต่ 4 สมัยขึ้นไป	0	1	7	3	2.18	11
รวม	0	20	318	66		404

จากตารางที่ 22 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่ดำรง ตำแหน่งสมาชิกสภา อบต. เป็นสมัยแรก มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 12 คน มีความรู้ความเข้าใจ ปานกลาง จำนวน 96 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 6 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.05$ สมาชิกสภาฯ ที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา อบต. สมัยที่ 2 มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 27 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 89 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 3 คน โดยมี ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.20$ สมาชิกสภาฯ ที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา อบต. สมัยที่ 3 มีความรู้ความเข้าใจมาก

จำนวน 24 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 126 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 10 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.09$ และสมาชิกสภาฯ ที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา อบต. ตั้งแต่ 4 สมัยขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 3 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 7 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 1 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.18$ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา อบต. สมัยที่ 2 มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ($\bar{X} = 2.20$) รองลงมาคือตั้งแต่ 4 สมัยขึ้นไป ($\bar{X} = 2.18$) สมัยที่ 3 ($\bar{X} = 2.09$) และสมัยแรก ($\bar{X} = 2.05$) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 8 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีการฝึกอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นหรือสภาท้องถิ่นต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 23 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 8 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีการฝึกอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นหรือสภาท้องถิ่นต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

หน่วย : คน

การฝึกอบรม/ สัมมนา เกี่ยวกับการ ปกครองท้องถิ่น หรือสภาท้องถิ่น	ความรู้ความเข้าใจ				$\bar{X}$	รวม
	ไม่มีความรู้ ความเข้าใจ	มีความรู้ ความเข้าใจ น้อย	มีความรู้ ความเข้าใจ ปานกลาง	มีความรู้ ความเข้าใจ มาก		
ไม่เคยฝึกอบรม	0	8	129	20	2.08	157
เคยได้รับการ ฝึกอบรม	0	9	166	37	2.13	212
1 – 2 ครั้ง						
เคยได้รับการ ฝึกอบรม	0	3	23	9	2.17	35
มากกว่า 3 ครั้ง						
รวม	0	20	318	66		404

จากตารางที่ 23 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่ไม่เคยฝึกอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นหรือสภาท้องถิ่น มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 20 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 129 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 8 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.08$ สำหรับสมาชิกสภา ที่เคยได้รับการฝึกอบรม 1 – 2 ครั้ง มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 37 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 166 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 9 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.13$ และสมาชิกสภา ที่เคยได้รับการฝึกอบรมมากกว่า 3 ครั้ง มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 9 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 23 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 3 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.17$ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่เคยได้รับการฝึกอบรมมากกว่า 3 ครั้ง มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ($\bar{X} = 2.17$) รองลงมาคือเคยได้รับการฝึกอบรม 1 – 2 ครั้ง ($\bar{X} = 2.13$) และไม่เคยฝึกอบรม ($\bar{X} = 2.08$) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 9 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีตำแหน่งปัจจุบันใน อบต. ต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 24 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 9 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีตำแหน่งปัจจุบันใน อบต. ต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

หน่วย : คน

ตำแหน่งปัจจุบัน ใน อบต.	ความรู้ความเข้าใจ				$\bar{X}$	รวม
	ไม่มีความรู้ ความเข้าใจ	มีความรู้ ความเข้าใจ น้อย	มีความรู้ ความเข้าใจ ปานกลาง	มีความรู้ ความเข้าใจ มาก		
ประธานสภา	0	2	36	11	2.18	49
รองประธานสภา	0	4	35	8	2.09	47
เลขานุการสภา	0	2	10	4	2.13	16
สมาชิกสภา	0	12	237	43	2.11	292
รวม	0	20	318	66		404

จากตารางที่ 24 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบันใน อบต. เป็นประธานสภา มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 11 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 36 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 2 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.18$ สำหรับสมาชิกสภาฯ ที่ดำรงตำแหน่งรองประธานสภา มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 8 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 35 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 4 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.09$ สมาชิกสภาฯ ที่ดำรงตำแหน่งเลขานุการสภา มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 4 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 10 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 2 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.13$ ส่วนสมาชิกสภาฯ ที่ดำรงตำแหน่งเพียงสมาชิกสภาฯ มีความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 43 คน มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 237 คน และมีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 12 คน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.11$ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบันใน อบต. เป็นประธานสภา มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ($\bar{X} = 2.18$) รองลงมาคือสมาชิกสภาฯ ที่ดำรงตำแหน่งเลขานุการสภา ($\bar{X} = 2.13$) สมาชิกสภาฯ ที่ดำรงตำแหน่งเพียงสมาชิกสภา ($\bar{X} = 2.11$) และสมาชิกสภาฯ ที่ดำรงตำแหน่งรองประธานสภา ($\bar{X} = 2.09$) ตามลำดับ

425332226

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล โดยศึกษาจากประชากรซึ่งเป็น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 404 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบวัดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าเฉลี่ย และการแจกแจงความถี่แบบสองทางหรือการวิเคราะห์ตารางไขว้

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบวัดความรู้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบวัดความรู้พบว่า ผู้ตอบแบบวัดความรู้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 82.4 โดยมีอายุ 55 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 59.2 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 78.0 มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 42.6 มีอาชีพหลักคือธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 37.4 มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน 10,000 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.0 มีประสบการณ์การดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา อบต. เป็นสมัยที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 39.6 เคยมีการฝึกอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นหรือสภาท้องถิ่นมาแล้ว 1 – 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.5 และมีตำแหน่งปัจจุบันใน อบต. เป็นสมาชิกสภา อบต. เพียงตำแหน่งเดียว คิดเป็นร้อยละ 72.3

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีของผู้ตอบแบบวัดความรู้ พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีสามารถทำคะแนนได้มากที่สุด 29 คะแนน และคะแนนที่น้อยที่สุด คือ 11 คะแนน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน) โดยในภาพรวมพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง จำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 78.7

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแบบวัดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ออกเป็น 3 ด้าน โดยสามารถสรุปผลการวิจัยเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1. ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 404 คน มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น จำแนกเป็นรายข้อ เรียงตามอันดับที่ตอบถูกมากที่สุดสามอันดับแรก คือ อันดับที่ 1 ข้อที่ 3 “การจัดทำเวทีประชาคมท้องถิ่น ถือเป็นขั้นตอนแรกของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. เพื่อรับทราบปัญหาความต้องการประเด็นการพัฒนา มาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.” จำนวน 350 คน คิดเป็นร้อยละ 86.6 รองลงมาในอันดับที่ 2 ข้อที่ 1 “สมาชิกสภา อบต. เป็นองค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่ในการร่วมกันจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.” และข้อที่ 8 “นโยบายของนายก อบต. ที่แถลงต่อสภา อบต. เป็นแนวทางหนึ่งในการนำมาพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.” จำนวน 340 คน คิดเป็นร้อยละ 84.2 อันดับที่ 3 ข้อที่ 5 “การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. สามารถนำปัญหาความต้องการจากแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน ที่เกินศักยภาพของหมู่บ้านหรือชุมชนที่จะดำเนินการเองได้ มาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.” จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 80.9

2. ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 404 คน มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกเป็นรายข้อ เรียงตามอันดับที่ตอบถูกมากที่สุดสามอันดับแรก คือ อันดับที่ 1 ข้อที่ 14 “การพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. จะพิจารณา 3 วาระรวดเดียวไม่ได้ แต่ร่างข้อบัญญัติ อบต. ในเรื่องอื่น ๆ สามารถพิจารณา 3 วาระรวดเดียวได้ โดยผ่านการอนุมัติจากสภา อบต.” จำนวน 353 คน คิดเป็นร้อยละ 87.4 รองลงมาในอันดับที่ 2 ข้อที่ 13 “การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ อบต. ประกอบไปด้วย 3 วาระ ได้แก่ วาระที่ 1 ขึ้นรับหลักการ วาระที่ 2 ขึ้นแปรญัตติ และวาระที่ 3 ขึ้นเห็นชอบให้ตราเป็นข้อบัญญัติ ตามลำดับ” จำนวน 351 คน คิดเป็นร้อยละ 86.9 อันดับที่ 3 ข้อที่ 15 “นายก อบต. จะต้องเสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อสภา อบต. ภายในวันที่ 15 สิงหาคม ของทุกปี” จำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 82.7

3. ด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 404 คน มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร จำแนกเป็นรายชื่อ เรียงตามอันดับที่ตอบถูกมากที่สุดสามอันดับแรก คือ อันดับที่ 1 ข้อที่ 22 “สภา อบต. มีหน้าที่รับทราบรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายของ นายก อบต. ที่ได้แถลงไว้ต่อสภา อบต. ซึ่งจะต้องรายงานเป็นประจำทุกปี” และข้อที่ 24 “นอกจากการประชุมสภา อบต. ครั้งแรกแล้ว การประชุมสภา อบต. มี 2 ประเภท คือ การประชุมสามัญ และการประชุมวิสามัญ” จำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 78.7 รองลงมาในอันดับที่ 2 ข้อที่ 26 “สมาชิกสภา อบต. สามารถตั้งคำถามเพื่อถามนายก อบต. เกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือนโยบาย อันเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของนายก อบต. ได้ ซึ่งคำถามนั้นเรียกว่า “กระทู้ถาม”” จำนวน 306 คน คิดเป็นร้อยละ 75.7 อันดับที่ 3 ข้อที่ 21 “ก่อนที่นายก อบต. จะเข้ารับหน้าที่ สภา อบต. จะต้องเรียกประชุมสภา อบต. เพื่อให้นายก อบต. แถลงนโยบายในการบริหารงานต่อสภาฯ ภายใน 30 วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งนายก อบต.” จำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 75.2

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย สรุปได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีเพศต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน พบว่า เพศชาย ($\bar{X} = 2.12$) มีความรู้ความเข้าใจมากกว่าเพศหญิง ($\bar{X} = 2.08$)

สมมติฐานข้อที่ 2 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอายุต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอายุ 35 – 44 ปี มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ($\bar{X} = 2.21$) รองลงมาคืออายุ 45 – 55 ปี ($\bar{X} = 2.13$) อายุ 55 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.10$) และอายุ 25 – 34 ปี ($\bar{X} = 1.94$) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 3 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีสถานภาพต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีสถานภาพสมรส มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ($\bar{X} = 2.12$) รองลงมาคือ สถานภาพโสด ($\bar{X} = 2.09$) และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ($\bar{X} = 2.08$) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 4 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีการศึกษาสูงสุดในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ($\bar{X} = 2.38$) รองลงมาคือระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือเทียบเท่า ($\bar{X} = 2.14$)

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือเทียบเท่า ($\bar{X} = 2.10$) ระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = 2.09$) และระดับอนุปริญญา/ปวส. ($\bar{X} = 2.00$) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 5 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอาชีพหลักต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีอาชีพหลักเป็นข้าราชการบำนาญ มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ($\bar{X} = 2.50$) รองลงมาคืออาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{X} = 2.19$) อาชีพเกษตรกร ($\bar{X} = 2.11$) อาชีพธุรกิจส่วนตัว ($\bar{X} = 2.09$) ส่วนอาชีพประมง ค้าขาย รับเหมาก่อสร้าง และอาชีพอื่น ๆ มีความรู้ความเข้าใจในระดับเท่ากัน ($\bar{X} = 2.00$) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 6 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือนต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ($\bar{X} = 2.14$) รองลงมาคือสมาชิกสภา ที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือนต่ำกว่า 10,001 บาท และ 10,001 – 20,000 บาท ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจเท่ากัน ($\bar{X} = 2.11$) ต่อมาคือสมาชิกสภา ที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน 30,001 – 40,000 บาท ($\bar{X} = 2.03$) และสมาชิกสภา ที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน 40,001 – 50,000 บาท ($\bar{X} = 2.00$) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 7 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา อบต. สมัยที่ 2 มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ($\bar{X} = 2.20$) รองลงมาคือตั้งแต่ 4 สมัยขึ้นไป ($\bar{X} = 2.18$) สมัยที่ 3 ($\bar{X} = 2.09$) และสมัยแรก ($\bar{X} = 2.05$) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 8 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีการฝึกอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นหรือสภาท้องถิ่นต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่เคยได้รับการฝึกอบรมมากกว่า 3 ครั้ง มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ($\bar{X} = 2.17$) รองลงมาคือเคยได้รับการฝึกอบรม 1 – 2 ครั้ง ($\bar{X} = 2.13$) และไม่เคยฝึกอบรม ($\bar{X} = 2.08$) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 9 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีตำแหน่งปัจจุบันใน อบต. ต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบันใน อบต. เป็นประธานสภา มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ($\bar{X} = 2.18$) รองลงมาคือสมาชิกสภาฯ ที่ดำรงตำแหน่งเลขานุการสภา ($\bar{X} = 2.13$) สมาชิกสภาฯ ที่ดำรงตำแหน่งเพียงสมาชิกสภา ($\bar{X} = 2.11$) และสมาชิกสภาฯ ที่ดำรงตำแหน่งรองประธานสภา ($\bar{X} = 2.09$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยในด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น สมาชิกสภาฯ ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดทำเวทีประชาคมท้องถิ่นมากที่สุด สำหรับด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาฯ ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกระบวนการในการพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลว่าจะพิจารณาใน 3 วาระรวดเดียวไม่ได้ แต่สำหรับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องอื่น ๆ จะสามารถพิจารณา 3 วาระรวดเดียวได้ รวมทั้งในด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร สมาชิกสภาฯ ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเปรียบเสมือนตัวแทนของประชาชน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ต่างต้องทราบถึงปัญหาหรือความต้องการในพื้นที่ของตนเองเป็นอย่างดี โดยสะท้อนปัญหาและความต้องการนั้น แล้วเป็นจุดเชื่อมในการสื่อสารกระจายข้อมูลข่าวสารระหว่างประชาชน ชุมชน กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำมาวางแผนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป ดังที่ อรทัย ก๊กผล และธนัชฐา สุขะวัฒนะ (2551, หน้า 71 - 86) ได้อธิบายเกี่ยวกับบทบาทและการดำเนินงานของสมาชิกสภาท้องถิ่นไว้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงอาจทำให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษายังพบว่าสมาชิกสภาฯ ส่วนใหญ่จะมีความรู้ความเข้าใจน้อยในเรื่องขององค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมไปถึงเรื่องการแปรรูปร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งสมาชิกสภาฯ จะแปรรูปเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการไม่ได้ แต่อาจแปรรูปดีในทางลดหรือตัดทอนรายจ่ายได้ และเรื่องการชักถามและอภิปรายเกี่ยวกับความเหมาะสมของนโยบายและความสามารถในการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสามารถชักถามและอภิปรายได้ทั้งในทางสนับสนุนและคัดค้าน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยจากผลการศึกษาดังกล่าวเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกันแล้ว จึงแสดงให้เห็นว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีส่วนใหญ่จะมีความรู้ความเข้าใจมากในเรื่องอำนาจหน้าที่พื้นฐาน 3 อำนาจหน้าที่หลัก ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องทราบเป็นอย่างดีหรือต้องดำเนินการเป็นประจำทุกปี แต่ในเรื่องขององค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น การแปรรูปดีเพื่อเปลี่ยนแปลงงบประมาณ เรื่องการชักถามและอภิปรายเกี่ยวกับความเหมาะสมของนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสามารถชักถามและอภิปรายได้ทั้งในทางสนับสนุนและคัดค้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีกลับมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวน้อย อาจเนื่องมาจากว่า ในเรื่องดังกล่าวเป็นอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ ซึ่งต้องใช้ความเชี่ยวชาญ เทคนิค ประสบการณ์ และเป็นข้อกฎหมายที่มีขั้นตอนการดำเนินการและมีรายละเอียดมากขึ้น ที่ต้องได้รับการชี้แจงและแนะนำจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีบางท่านได้รับเลือกตั้งให้เข้ามาดำรงตำแหน่งเป็นสมัยแรก และยังไม่เคยได้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเรื่องของสภาท้องถิ่นมาก่อน อีกทั้งสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่งก็เป็นพวกพ้องทีมเดียวกันกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นฝ่ายบริหาร จึงทำให้สมาชิกสภาฯ ไม่เคยและไม่คุ้นชินกับการชักถามหรืออภิปรายคัดค้านนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุทธิลักษณ์ นามมุงคุณ (2559) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทตามอำนาจหน้าที่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาด้านการเป็นตัวแทนของประชาชนน้อยที่สุด เนื่องจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะที่เป็นบุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งให้เป็นตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่เพื่อประชาชน และรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจากการเวทีประชาคม ซึ่งย่อมจะต้องมีความเข้าใจในปัญหาและความต้องการของหมู่บ้านหรือชุมชนตนเองเป็นอย่างดี แต่ในด้านการควบคุมการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สิ่งที่เป็นปัญหาคือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เป็นพวกเดียวกันกับฝ่ายบริหาร จึงทำให้ไม่เกิดการตรวจสอบการทำงานฝ่ายบริหาร ไม่เห็นความสำคัญของตนเองโดยมีความเชื่อว่าทุกอย่าง

ขึ้นอยู่กับนายกองค้การบริหารส่วนตำบล รวมไปถึงในด้านนิติบัญญัติ ซึ่งพบปัญหาว่า กฎหมายหรือระเบียบมีการเปลี่ยนแปลงอยู่หลายครั้ง จึงทำให้เกิดความสับสนได้ และสมาชิกสภาฯ ไม่ได้รับการอธิบายบทบาทหน้าที่ก่อนดำรงตำแหน่งปฏิบัติงาน และยังไม่ได้ศึกษาเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะของการวิจัยครั้งนี้

1.1 ข้อเสนอแนะในภาพรวม

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีควรมีการเสริมสร้างความรู้และทักษะของตนเองให้ทันต่อสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา รวมไปถึงควรศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้มากขึ้น อีกทั้งหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและส่งเสริมการพัฒนาทักษะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การจัดการฝึกอบรมสัมมนาให้ความรู้แก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องต่าง ๆ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ และเป็นกระบอกเสียงในการรับฟังปัญหาความเดือดร้อน เพื่อนำมาพิจารณาและจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนนำเสนอโครงการเพื่อนำมาของบประมาณในการดำเนินการต่อสภาท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาหรือบริการสาธารณะให้ประชาชนในพื้นที่ต่อไป

1.2 ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น

จากผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีมีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุดในเรื่อง องค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีนายกองค้การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานกรรมการ และมีหน้าที่กำหนดแนวทางร่วมกันในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการสร้างการรับรู้ในเรื่องดังกล่าวให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ว่าคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประกอบไปด้วยใครบ้างและมีหน้าที่แตกต่างกันอย่างไร รวมไปถึงควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวให้แก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

1.3 ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

จากผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุดในเรื่อง การแปรญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติให้ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการไม่ได้ แต่อาจแปรญัตติในทางลดหรือตัดทอนรายจ่ายได้ ดังนั้น ในกระบวนการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม นั้น เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรมีการชี้แจงและแนะนำให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวมากขึ้น รวมถึงควรมีการจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ หรือจัดกิจกรรมเพื่อให้เป็นการทบทวนความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวเป็นประจำ

1.4 ด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร

จากผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุดในเรื่อง การซักถามและอภิปรายเกี่ยวกับความเหมาะสมของนโยบายและความสามารถในการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถซักถามและอภิปรายในทางสนับสนุนและคัดค้านเกี่ยวกับความเหมาะสมของนโยบายและความสามารถในการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสร้างการรับรู้ในเรื่องดังกล่าวให้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีให้มากขึ้น รวมไปถึงควรมีการจัดอบรมให้ความรู้จัดประชุมร่วมกันระหว่างสมาชิกสภา เพื่อให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการปรึกษาหารือร่วมกันในเรื่องต่าง ๆ

2. ข้อเสนอแนะของการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับข้อเสนอแนะของการวิจัยในครั้งต่อไป ควรศึกษาความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดอื่น หรือทำการศึกษาเกี่ยวกับสมาชิกสภาท้องถิ่นในรูปแบบอื่น เช่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล เป็นต้น เนื่องจากการศึกษาในเรื่องนี้จะทำให้ทราบถึงระดับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ และนำไปสู่การเพิ่มพูนความรู้ และต่อยอดองค์ความรู้ได้ต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2564). *จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. เข้าถึงได้จาก ele.dla.go.th/public/orgInfo01.do
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2565). *ระบบศูนย์ข้อมูลเลือกตั้งผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่น และทะเบียน อปท.*, เข้าถึงได้จาก ele.dla.go.th/public/orgInfo01.do
- โกวิทย์ พวงงาม. (2555). *การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมิติใหม่ในอนาคต*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ขวัญธิดา ศศิสุวรรณ. (2559). *บทบาทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าไม้กับการพัฒนาท้องถิ่น*. งานนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหารรัฐศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คณะรักษาความสงบแห่งชาติ. (2557). *เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว*. ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 85/2557 ลงวันที่ 10 กรกฎาคม 2557.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). *การปกครองท้องถิ่นไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พินเนส พรินท์ติ้ง เซ็นเตอร์.
- ณัฐพงศ์ ทิมโพธิ์. (2554). *ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารงานท้องถิ่น, วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนัชฐา ชิมกระโทก (2558). *การรับรู้บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ปรีชา สมหมาย. (2542). *ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พรเทพ โฆษิตวรคุณ. (2563). *ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นในเขตจังหวัดขอนแก่น. ในการประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่อง คุณภาพของการบริหารจัดการและนวัตกรรม ครั้งที่ 6* (หน้า 162 - 173). อุบลราชธานี: สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น.

- พรพนา เกศรินทร์. (2547). *บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรรณชญาน์ ศิลประเสริฐ. (2560). *ความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีท้องถิ่นของผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรินทร์ ศรีแนน. (2559). *การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าไโฮงม และองค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิลาวรรณ ช่วงทิพย์. (2553). *ความรู้ความเข้าใจ ทักษะและพฤติกรรมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนของพนักงานเทศบาล ตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สถาบันพระปกเกล้า. (ม.ป.ป.). *องค์การบริหารส่วนตำบล*. เข้าถึงได้จาก <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=องค์การบริหารส่วนตำบล>.
- สวัสดี รักษ์สิริธรรม. (2556). *การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2553). *พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2553*. เข้าถึงได้จาก <https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=640806&ext=htm>
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2562). *พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562*. เข้าถึงได้จาก <https://www.krisdika.go.th/librarian/getfile?sysid=415176&ext=htm>

425332226

BUU 1Thesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2564). เลือกกู้ อบรม.. เข้าถึงได้จาก https://www.ect.go.th/ect_th/news_page.php?nid=11588&filename=
- สิทธิโชค อริยะกุล. (2553). ความรู้และทัศนคติของประชาชนต่อการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลหัวถนน อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เป็นเทศบาลตำบล. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุชนา สม์करण. (2550). ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยทางรถ พ.ศ. 2535 ในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุชาติ คัดคำ. (2555). การศึกษาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุทธิลักษณ์ นามมุงคุณ. (2559). การศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- แสงจันทร์ โสภากาล. (2544). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, สำนักงานบัณฑิตศึกษา, สถาบันราชภัฏเลย.
- อรทัย กีกผล และธนัญญา สุขะวัฒน์. (2551). คู่มือสมาชิกสภาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธรรมดาเพรส.
- อจณราพร อนุมัติ. (2556). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาท้องถิ่น กรณีศึกษาอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อาบัตร์ ดาโอะ. (2560). บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,

425332226

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.

อุทัย หิรัญโต. (2523). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: บาร์มการพิมพ์.

อุเทน หอมแก้ว. (2556). *ความรู้และการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ในอำเภอฉ่ำพรรณรา จังหวัดนครศรีธรรมราช*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

425332226

BUU-1Thesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

ภาคผนวก

425332226

BUU iThesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

ภาคผนวก ก
การทดสอบความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

425332226

BUU iThesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

สรุปผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัย (IOC)
เรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดชลบุรี

แบบวัดความรู้ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบวัดความรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญ
 ดังรายนามต่อไปนี้

1. รศ.ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
 มหาวิทยาลัยบูรพา

2. ผศ.ดร.ชัยณรงค์ เครือนวน อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
 มหาวิทยาลัยบูรพา

3. ดร.เสริมสิทธิ์ สร้อยสอดศรี อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าดัชนีความใช้ได้ของวัตถุประสงค์ (IOC) ของแต่ละข้อไม่น้อยกว่า 0.5
 ดังตารางสรุปคะแนนแบบทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบวัดความรู้ ดังนี้

-1 หมายถึง ใช้ไม่ได้ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ 1 หมายถึง ใช้ได้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดความรู้

ข้อ	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าดัชนี IOC	แปลผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2	อายุ ☐ 25 - 34 ปี ☐ 35 - 44 ปี ☐ 45 - 54 ปี ☐ 55 ปี ขึ้นไป	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

425332226

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าดัชนี IOC	แปลผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
3	สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หม้าย/หย่าร้าง ☐ แยกกันอยู่	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	ระดับการศึกษาสูงสุด ☐ ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือเทียบเท่า ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือเทียบเท่า ☐ อนุปริญญา/ปวส. ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	อาชีพหลักของท่าน ☐ เกษตรกรรม ☐ ประมง ☐ ค้าขาย ☐ ธุรกิจส่วนตัว ☐ รับจ้างทั่วไป ☐ รับเหมาก่อสร้าง ☐ ข้าราชการบำนาญ ☐ อื่น ๆ	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้

425332226

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าดัชนี IOC	แปลผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
6	รายได้จากการประกอบอาชีพ หลักต่อเดือน ☐ ต่ำกว่า 10,001 บาท ☐ 10,001 – 20,000 บาท ☐ 20,001 – 30,000 บาท ☐ 30,001 – 40,000 บาท ☐ 40,001 – 50,000 บาท ☐ 50,001 บาทขึ้นไป	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	ประสบการณ์การดำรง ตำแหน่ง ทางการเมือง ☐ สมัยแรก ☐ สมัยที่ 2 ☐ สมัยที่ 3 ☐ ตั้งแต่ 4 สมัยขึ้นไป	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
8	การฝึกอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น หรือสภาท้องถิ่น ☐ ไม่เคยฝึกอบรม ☐ เคยได้รับการฝึกอบรม 1 – 2 ครั้ง ☐ เคยได้รับการฝึกอบรม มากกว่า 3 ครั้ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

425332226

BVU-1Thesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าดัชนี IOC	แปลผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
9	ตำแหน่งปัจจุบันใน อบต. ☐ ประธานสภา ☐ รองประธานสภา ☐ เลขานุการสภา ☐ สมาชิกสภา	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าดัชนี IOC	แปลผล
		ท่านที่	ท่านที่	ท่านที่			
		1	2	3			
ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น							
1	สมาชิกสภา อบต. เป็นองค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่ในการร่วมกันจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2	หลังจากร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นแล้ว ให้เสนอนายก อบต. พิจารณานุมัติร่าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

425332226

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ			รวม	ค่าดัชนี IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ					
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น (ต่อ)							
2 (ต่อ)	แผนพัฒนาท้องถิ่นฯ และ ประกาศใช้ แผนพัฒนาท้องถิ่นฯ ได้เลย โดยไม่ต้องผ่านความ เห็นชอบจากสภา อบต. อีก						
3	การจัดทำเวทีประชาคม ท้องถิ่น ถือเป็นขั้นตอนแรกของการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. เพื่อรับทราบปัญหา ความ ต้องการ ประเด็นการพัฒนา มา เป็นข้อมูลในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	แผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ที่กำหนด วิสัยทัศน์ ประเด็น ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และ กลยุทธ์ จะต้องสอดคล้องกับ แผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน เขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนา หมู่บ้านหรือแผนชุมชน	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

425332226

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าดัชนี IOC	แปลผล
		ท่านที่	ท่านที่	ท่านที่			
		1	2	3			
ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น (ต่อ)							
5	การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. สามารถนำปัญหาความต้องการจากแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน ที่เกินศักยภาพของหมู่บ้านหรือชุมชนที่จะดำเนินการเองได้มาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	การจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายน ก่อนปีงบประมาณถัดไป	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	ประธานสภา อบต. มีอำนาจในการขยายเวลาการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8	นโยบายของนายก อบต. ที่แถลงต่อสภา อบต. เป็นแนวทางหนึ่งในการนำมาพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

425332226

BVU-IThesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าดัชนี IOC	แปลผล
		ท่านที่	ท่านที่	ท่านที่			
		1	2	3			
ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น (ต่อ)							
9	สมาชิกสภา อบต. เป็นองค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. โดยมีหน้าที่ในการจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	สภา อบต. สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่กำหนดแนวทาง วิธีการ และดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ได้	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล							
11	ในการจัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. จะใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือไม่ก็ได้ โดยขึ้นอยู่กับความเหมาะสม	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

425332226

BVU-1Thesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ			รวม	ค่าดัชนี IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ					
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล (ต่อ)							
12	สมาชิกสภา อบต. มีหน้าที่ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติ อบต. แต่ไม่สามารถเสนอร่างข้อบัญญัติ อบต. ได้ เนื่องจากเป็นอำนาจของ นายก อบต.	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
13	การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ อบต. ประกอบได้ด้วย 3 วาระ ได้แก่ วาระที่ 1 ขึ้นรับหลักการ วาระที่ 2 ขึ้นแปรญัตติ และ วาระที่ 3 ขึ้นเห็นชอบให้ตราเป็นข้อบัญญัติ ตามลำดับ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
14	การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ อบต. ไม่ว่าจะเป็นร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. หรือร่างข้อบัญญัติ อบต. ในเรื่องอื่น ๆ สามารถพิจารณา 3 วาระรวดเดียวได้ โดยผ่านการอนุมัติจากสภา อบต.	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
15	นายก อบต. จะต้องเสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อสภา อบต. ภายในวันที่ 15 สิงหาคม ของทุกปี	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

425332226

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ			รวม	ค่าดัชนี IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ					
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล (ต่อ)							
16	เมื่อสภา อบต. เห็นชอบด้วยกับ ร่างข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีหรือ ร่างข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายเพิ่มเติมของ อบต. แล้ว ให้เสนอต่อนายอำเภอเพื่อ พิจารณาอนุมัติ โดยนายอำเภอ จะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จ ภายใน 15 วันนับแต่วันที่ ได้รับร่างข้อบัญญัติดังกล่าว	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
17	ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายเพิ่มเติมของ อบต. สมาชิกสภา อบต. สามารถ แปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือ จำนวนในรายการ หรือลดหรือ ตัดทอนรายจ่ายได้	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
18	ถ้าข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีของ อบต. ออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีใน ปีงบประมาณ ที่แล้วมา ไปพลางก่อน	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

425332226

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ			รวม	ค่าดัชนี IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ					
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล (ต่อ)							
19	การโอนเงินงบประมาณรายจ่าย ในงบลงทุน โดยการโอนเพิ่ม โอนลด ที่ทำให้ลักษณะ ปริมาณ คุณภาพเปลี่ยน หรือ โอนไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของนายก อบต. มิใช่ของสภา อบต.	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
20	ญัตติร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวกับ การเงิน สมาชิกสภา อบต. จะ เสนอญัตติดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อ มีคำรับรองของนายก อบต.	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร							
21	ก่อนที่นายก อบต. จะเข้ารับ หน้าที่ สภา อบต. จะต้องเรียก ประชุมสภา อบต. เพื่อให้ นายก อบต. แถลงนโยบายใน การบริหารงานต่อสภาฯ ภายใน 30 วัน นับแต่วันประกาศผล การเลือกตั้ง นายก อบต.	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
22	สภา อบต. มีหน้าที่รับทราบ รายงานผลการปฏิบัติงานตาม นโยบายของ นายก อบต. ที่ ได้แถลงไว้ต่อสภา อบต. ซึ่งจะต้องรายงานเป็นประจำ ทุกปี	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

425332226

BVU-1Thesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ			รวม	ค่าดัชนี IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ					
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
ด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร (ต่อ)							
23	ภายหลังประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภา อบต. ครบตามจำนวนแล้ว นายอำเภอจะต้องกำหนดให้สมาชิกสภา อบต. มาประชุมครั้งแรก ภายใน 30 วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
24	นอกจากการประชุมสภา อบต. ครั้งแรกแล้ว การประชุมสภา อบต. มี 2 ประเภท คือ การประชุมสามัญ และการประชุมวิสามัญ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
25	สมาชิกสภา อบต. ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภา อบต. ที่อยู่ในตำแหน่ง อาจทำคำร้องยื่นต่อประธานสภา อบต. เพื่อขอเปิดประชุมวิสามัญได้	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
26	สมาชิกสภา อบต. สามารถตั้งคำถามเพื่อถามนายก อบต. เกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือนโยบายอันเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของนายก อบต. ได้ ซึ่งคำถามนั้นเรียกว่า “กระทู้ถาม”	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

425332226

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าดัชนี IOC	แปลผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
27	เมื่อถึงระเบียบวาระสำหรับ กระทู้ถาม ถ้าสมาชิกสภา อบต. ผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถาม หรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภา ประธานสภา อบต. จะมอบให้ สมาชิกสภา อบต. ท่านอื่นถาม กระทู้ถามนั้นแทนได้	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
28	กระทู้ถาม มี 3 ประเภท คือ กระทู้ถามทั่วไป กระทู้ถาม ด่วน และกระทู้ถามลับ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
29	สมาชิกสภา อบต. ไม่น้อยกว่า หนึ่งในสามของสมาชิกสภา อบต. ที่มีอยู่ในที่ประชุมสภา มีสิทธิเสนอญัตติขอให้ออก เสียงลงคะแนนลับได้	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
30	สมาชิกสภา อบต. สามารถ ซักถามและอภิปรายในทาง คัดค้านเกี่ยวกับความ เหมาะสมของนโยบายและ ความสามารถในการ บริหารงานของ อบต.ท่านั้น	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

425332226

ภาคผนวก ข

แบบวัดความรู้ เรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดชลบุรี

425332226

BUU iThesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

แบบวัดความรู้

เรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

1. แบบวัดความรู้ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำงานนิพนธ์ ในหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี โดยข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์และใช้ในการเสนอแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีต่อไป

2. แบบวัดความรู้ มีทั้งหมด 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดความรู้ จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบวัดความรู้ครั้งนี้เป็นอย่างสูง

นางสาวสุนิสา นันทชลกรกิจ

นิสิตหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

425332226

BUU iThesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดความรู้

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าหัวข้อความที่ตรงกับท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ 25 - 34 ปี

☐ 35 - 44 ปี

☐ 45 - 54 ปี ☐ 55 ปี ขึ้นไป

3. สถานภาพ

☐ โสด

☐ สมรส

☐ หม้าย/หย่าร้าง ☐ แยกกันอยู่

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือเทียบเท่า

☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือเทียบเท่า

☐ อนุปริญญา/ปวส. ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพหลักของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เกษตรกรรม

☐ ประมง

☐ ค้าขาย

☐ ธุรกิจส่วนตัว

☐ รับจ้างทั่วไป

☐ รับเหมาก่อสร้าง

☐ ข้าราชการบำนาญ

☐ อื่น ๆ

6. รายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 10,001 บาท

☐ 10,001 – 20,000 บาท

☐ 20,001 – 30,000 บาท

☐ 30,001 – 40,000 บาท

☐ 40,001 – 50,000 บาท

☐ 50,001 บาทขึ้นไป

7. ประสบการณ์การดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา อบต.

☐ สมัยแรก

☐ สมัยที่ 2

☐ สมัยที่ 3

☐ ตั้งแต่ 4 สมัยขึ้นไป

8. การฝึกอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นหรือสภาท้องถิ่น

☐ ไม่เคยฝึกอบรม

☐ เคยได้รับการฝึกอบรม 1 – 2 ครั้ง

☐ เคยได้รับการฝึกอบรม มากกว่า 3 ครั้ง

9. ตำแหน่งปัจจุบันใน อบต. (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ประธานสภา

☐ รองประธานสภา

☐ เลขานุการสภา

☐ สมาชิกสภา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562

คำชี้แจง กรุณาตอบคำถามต่อไปนี้ โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ประเด็น	ความรู้ความเข้าใจ	
	ใช่	ไม่ใช่
ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น		
1. สมาชิกสภา อบต. เป็นองค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่ในการร่วมกันจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.		
2. หลังจากร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นแล้ว ให้เสนอนายก อบต. พิจารณานุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นฯ และประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นฯ ได้เลย โดยไม่ต้องผ่านความเห็นชอบจากสภา อบต. อีก		
3. การจัดทำเวทีประชาคมท้องถิ่น ถือเป็นขั้นตอนแรกของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. เพื่อรับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา มาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.		
4. แผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ที่กำหนด วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน		
5. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. สามารถนำปัญหาความต้องการจากแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน ที่เกินศักยภาพของหมู่บ้านหรือชุมชนที่จะดำเนินการเองได้ มาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.		

425332226

BUU iThesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

ประเด็น	ความรู้ความเข้าใจ	
	ใช่	ไม่ใช่
6. การจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายน ก่อนปีงบประมาณถัดไป		
7. ประธานสภา อบต. มีอำนาจในการขยายเวลาการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.		
8. นโยบายของนายก อบต. ที่แถลงต่อสภา อบต. เป็นแนวทางหนึ่งในการนำมาพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.		
9. สมาชิกสภา อบต. เป็นองค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. โดยมีหน้าที่ในการจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น		
10. สภา อบต. สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่กำหนดแนวทาง วิธีการ และดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ได้		
ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล		
11. ในการจัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. จะใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือไม่ก็ได้ โดยขึ้นอยู่กับความเหมาะสม		
12. สมาชิกสภา อบต. มีหน้าที่ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติ อบต. แต่ไม่สามารถเสนอร่างข้อบัญญัติ อบต. ได้ เนื่องจากเป็นอำนาจของนายก อบต.		
13. การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ อบต. ประกอบได้ด้วย 3 วาระ ได้แก่ วาระที่ 1 ขึ้นรับหลักการ วาระที่ 2 ขึ้นแปรญัตติ และวาระที่ 3 ขึ้นเห็นชอบให้ตราเป็นข้อบัญญัติ ตามลำดับ		

ประเด็น	ความรู้ความเข้าใจ	
	ใช่	ไม่ใช่
14. การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ อบต. ไม่ว่าจะเป็นร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. หรือร่างข้อบัญญัติ อบต. ในเรื่องอื่น ๆ สามารถพิจารณา 3 วาระรวดเดียวได้ โดยผ่านการอนุมัติจากสภา อบต.		
15. นายก อบต. จะต้องเสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อสภา อบต. ภายในวันที่ 15 สิงหาคม ของทุกปี		
16. เมื่อสภา อบต. เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของ อบต. แล้ว ให้เสนอต่อนายอำเภอเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยนายอำเภอจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติดังกล่าว		
17. ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของ อบต. สมาชิกสภา อบต. สามารถแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการ หรือลดหรือตัดทอนรายจ่ายได้		
18. ถ้าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. ออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีในปีงบประมาณที่แล้วมาไปพลางก่อน		
19. การโอนเงินงบประมาณรายจ่ายในงบลงทุน โดยการโอนเพิ่ม โอนลด ที่ทำให้ลักษณะ ปริมาณ คุณภาพเปลี่ยน หรือโอนไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของนายก อบต. <u>มี</u> ใช้ของสภา อบต.		
20. ญัตติร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวกับการเงิน สมาชิกสภา อบต. จะเสนอญัตติดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายก อบต.		

ประเด็น	ความรู้ความเข้าใจ	
	ใช่	ไม่ใช่
ด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร		
21. ก่อนที่นายก อบต. จะเข้ารับหน้าที่ สภา อบต. จะต้องเรียกประชุมสภา อบต. เพื่อให้นายก อบต. แลกเปลี่ยนนโยบายในการบริหารงานต่อสภาฯ ภายใน 30 วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งนายก อบต.		
22. สภา อบต. มีหน้าที่รับทราบรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายของนายก อบต. ที่ได้แถลงไว้ต่อสภา อบต. ซึ่งจะต้องรายงานเป็นประจำทุกปี		
23. ภายหลังประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภา อบต. ครบตามจำนวนแล้ว นายอำเภอจะต้องกำหนดให้สมาชิกสภา อบต. มาประชุมครั้งแรก ภายใน 30 วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง		
24. นอกจากการประชุมสภา อบต. ครั้งแรกแล้ว การประชุมสภา อบต. มี 2 ประเภท คือ การประชุมสามัญ และการประชุมวิสามัญ		
25. สมาชิกสภา อบต. ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภา อบต. ที่อยู่ในตำแหน่ง อาจทำคำร้องยื่นต่อประธานสภา อบต. เพื่อขอเปิดประชุมวิสามัญได้		
26. สมาชิกสภา อบต. สามารถตั้งคำถามเพื่อถามนายก อบต. เกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือนโยบายอันเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของนายก อบต. ได้ ซึ่งคำถามนั้นเรียกว่า “กระทู้ถาม”		
27. เมื่อถึงระเบียบวาระสำหรับกระทู้ถาม ถ้าสมาชิกสภา อบต. ผู้ตั้งกระทู้ถาม ไม่ถามหรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภา ประธานสภา อบต. จะมอบให้สมาชิกสภา อบต. ท่านอื่นถามกระทู้ถามนั้นแทนได้		
28. กระทู้ถาม มี 3 ประเภท คือ กระทู้ถามทั่วไป กระทู้ถามด่วน และกระทู้ถามลับ		

425332226

BUU iThesis 63920223 independent study / rev: 15062566 10:46:36 / seq: 44

ประเด็น	ความรู้ความเข้าใจ	
	ใช่	ไม่ใช่
29. สมาชิกสภา อบต. ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกสภา อบต. ที่มีอยู่ในที่ประชุมสภา มีสิทธิเสนอญัตติขอให้ออกเสียงลงคะแนนลับได้		
30. สมาชิกสภา อบต. สามารถซักถามและอภิปรายในทางคัดค้านเกี่ยวกับความเหมาะสมของนโยบายและความสามารถในการบริหารงานของ อบต. เท่านั้น		

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

425332226

ภาคผนวก ค

รายละเอียดข้อคำถามในแบบวัดความรู้

425332226

BUU iThesis 63920223 independent study / recv: 15062566 10:46:36 / seq: 44

รายละเอียดข้อคำถามในแบบวัดความรู้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 จำนวน 30 ข้อ

ข้อที่ถูกต้อง จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ 1, 3, 4, 5, 8, 13, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 24, 26 และ 29

ข้อที่ผิด จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ 2, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 17, 19, 23, 25, 27, 28 และ 30

ประเด็น	คำตอบ	เหตุผล / ข้อกฎหมาย
ด้านการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น		
1. สมาชิกสภา อบต. เป็นองค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่ในการร่วมกันจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.	ถูก	ข้อกฎหมาย - มาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม - ข้อ 8 และข้อ 10 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
2. หลังจากร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นแล้ว ให้เสนอนายก อบต. พิจารณานุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นฯ และประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นฯ ได้เลย โดยไม่ต้องผ่านความเห็นชอบจากสภา อบต. อีก	ผิด	หลังจากร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นแล้ว ให้ นายก อบต. เสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นฯ ต่อสภา อบต. เพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้ว นายก อบต. จึงพิจารณานุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ต่อไป ข้อกฎหมาย ข้อ 17 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ประเด็น	คำตอบ	เหตุผล / ข้อกฎหมาย
3. การจัดทำเวทีประชาคมท้องถิ่น ถือเป็นขั้นตอนแรกของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. เพื่อรับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา มาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.	ถูก	ข้อกฎหมาย ข้อ 17 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
4. แผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ที่กำหนด วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน	ถูก	ข้อกฎหมาย ข้อ 4 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
5. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. สามารถนำปัญหาความต้องการจากแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน ที่เกินศักยภาพของหมู่บ้านหรือชุมชนที่จะดำเนินการเองได้ มาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.	ถูก	ข้อกฎหมาย ข้อ 10 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
6. การจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายน ก่อนปีงบประมาณถัดไป	ผิด	การจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน <u>เดือนตุลาคม</u> ก่อนปีงบประมาณถัดไป ข้อกฎหมาย ข้อ 18 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ประเด็น	คำตอบ	เหตุผล / ข้อกฎหมาย
7. ประธานสภา อบต. มีอำนาจในการขยายเวลาการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.	ผิด	<u>นายอำเภอ</u> มีอำนาจในการขยายเวลาการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ข้อกฎหมาย ข้อ 18 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
8. นโยบายของนายก อบต. ที่แถลงต่อสภา อบต. เป็นแนวทางหนึ่งในการนำมาพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต.	ถูก	ข้อกฎหมาย ข้อ 10 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
9. สมาชิกสภา อบต. เป็นองค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. โดยมีหน้าที่ในการจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น	ผิด	สมาชิกสภา อบต. <u>ไม่ได้</u> เป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แต่เป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ข้อกฎหมาย ข้อ 8 และข้อ 9 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
10. สภา อบต. สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่กำหนดแนวทาง วิธีการ และดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ได้	ผิด	<u>นายก อบต.</u> (ผู้บริหารท้องถิ่น) เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อกฎหมาย ข้อ 28 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ประเด็น	คำตอบ	เหตุผล / ข้อกฎหมาย
ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล		
11. ในการจัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. จะใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือไม่ก็ได้ โดยขึ้นอยู่กับความเหมาะสม	ผิด	ในการจัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. <u>จะต้องใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น</u> ของ อบต. เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ข้อกฎหมาย ข้อ 25 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
12. สมาชิกสภา อบต. มีหน้าที่ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติ อบต. แต่ไม่สามารถเสนอร่างข้อบัญญัติ อบต. ได้ เนื่องจากเป็นอำนาจของ นายก อบต.	ผิด	สมาชิกสภา อบต. มีหน้าที่ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติ อบต. และ <u>สามารถเสนอร่างข้อบัญญัติ อบต. ได้</u> ข้อกฎหมาย มาตรา 71 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
13. การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ อบต. ประกอบได้ด้วย 3 วาระ ได้แก่ วาระที่ 1 รับหลักการ วาระที่ 2 ขั้นแปรญัตติ และวาระที่ 3 เห็นชอบให้ตราเป็นข้อบัญญัติตามลำดับ	ถูก	ข้อกฎหมาย ข้อ 47 – 52 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
14. การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ อบต. ไม่ว่าจะเป็นร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. หรือร่างข้อบัญญัติ อบต. ในเรื่องอื่น ๆ สามารถพิจารณา 3 วาระรวดเดียวได้ โดยผ่านการอนุมัติจากสภา อบต.	ผิด	ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. พิจารณา 3 วาระรวดเดียวไม่ได้ แต่ร่างข้อบัญญัติ อบต. ในเรื่องอื่น ๆ สามารถพิจารณา 3 วาระรวดเดียวได้ โดยผ่านการอนุมัติจากสภา

ประเด็น	คำตอบ	เหตุผล / ข้อกฎหมาย
		ข้อกฎหมาย ข้อ 45 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
15. นายก อบต. จะต้องเสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อสภา อบต. ภายในวันที่ 15 สิงหาคม ของทุกปี	ถูก	ข้อกฎหมาย ข้อ 23 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2563
16. เมื่อสภา อบต. เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของ อบต. แล้ว ให้เสนอต่อ นายอำเภอเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยนายอำเภอจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติดังกล่าว	ถูก	ข้อกฎหมาย มาตรา 87 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
17. ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของ อบต. สมาชิกสภา อบต. สามารถแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการ หรือลดหรือตัดทอนรายจ่ายได้	ผิด	ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของ อบต. สมาชิกสภา อบต. <u>จะแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการไม่ได้ แต่อาจแปรญัตติในทางที่ลดหรือตัดทอนรายจ่ายได้</u> ข้อกฎหมาย มาตรา 87 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
18. ถ้าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. ออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีในปีงบประมาณ ที่แล้วมาไปพลางก่อน	ถูก	ข้อกฎหมาย มาตรา 87 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ประเด็น	คำตอบ	เหตุผล / ข้อกฎหมาย
19. การโอนเงินงบประมาณรายจ่ายในงบลงทุน โดยการโอนเพิ่ม โอนลด ที่ทำให้ลักษณะ ปริมาณ คุณภาพเปลี่ยน หรือโอนไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของนายก อบต. มีใช้ของสภา อบต.	ผิด	การโอนเงินงบประมาณรายจ่ายในงบลงทุน โดยการโอนเพิ่ม โอนลด ที่ทำให้ลักษณะ ปริมาณ คุณภาพเปลี่ยน หรือโอนไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของสภาอบต. ข้อกฎหมาย ข้อ 27 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2563
20. ญัตติร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวกับการเงิน สมาชิกสภา อบต. จะเสนอญัตติดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายก อบต.	ถูก	ข้อกฎหมาย ข้อ 38 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร		
21. ก่อนที่นายก อบต. จะเข้ารับหน้าที่ สภา อบต. จะต้องเรียกประชุมสภา อบต. เพื่อให้นายก อบต. แลกเปลี่ยนนโยบายในการบริหารงานต่อสภาฯ ภายใน 30 วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งนายก อบต.	ถูก	ข้อกฎหมาย มาตรา 58/5 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
22. สภา อบต. มีหน้าที่รับทราบรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายของ นายก อบต. ที่ได้แถลงไว้ต่อสภา อบต. ซึ่งจะต้องรายงานเป็นประจำทุกปี	ถูก	ข้อกฎหมาย มาตรา 58/7 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
23. ภายหลังประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภา อบต. ครบตามจำนวนแล้ว นายอำเภอจะต้องกำหนดให้สมาชิกสภา อบต. มาประชุมครั้งแรก ภายใน 30 วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง	ผิด	ภายหลังประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภา อบต. ครบตามจำนวนแล้ว นายอำเภอจะต้องกำหนดให้สมาชิกสภา อบต. มาประชุมครั้งแรก ภายใน <u>15 วัน</u> นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง ข้อกฎหมาย มาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ประเด็น	คำตอบ	เหตุผล / ข้อกฎหมาย
24. นอกจากการประชุมสภา อบต. ครั้งแรกแล้ว การประชุมสภา อบต. มี 2 ประเภท คือ การประชุมสามัญ และการประชุมวิสามัญ	ถูก	ข้อกฎหมาย ข้อ 20 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
25. สมาชิกสภา อบต. ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภา อบต. ที่อยู่ในตำแหน่ง อาจทำคำร้องยื่นต่อประธานสภา อบต. เพื่อขอเปิดประชุมวิสามัญได้	ผิด	สมาชิกสภา อบต. ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภา อบต. ที่อยู่ในตำแหน่ง อาจทำคำร้องยื่นต่อ <u>นายอำเภอ</u> เพื่อขอเปิดประชุมวิสามัญได้ ข้อกฎหมาย ข้อ 38 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
26. สมาชิกสภา อบต. สามารถตั้งคำถามเพื่อถามนายก อบต. เกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือนโยบายอันเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของนายก อบต. ได้ ซึ่งคำถามนั้นเรียกว่า “กระทู้ถาม”	ถูก	ข้อกฎหมาย ข้อ 87 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
27. เมื่อถึงระเบียบวาระสำหรับกระทู้ถาม ถ้าสมาชิกสภา อบต. ผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถามหรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภา ประธานสภา อบต. จะมอบให้สมาชิกสภา อบต. ท่านอื่นถามกระทู้ถามนั้นแทนได้	ผิด	เมื่อถึงระเบียบวาระสำหรับกระทู้ถาม ถ้าสมาชิกสภา อบต. ผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถามหรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภา <u>ให้ถือว่าได้ถอนกระทู้ถามนั้น</u> เนื่องจากกระทู้ถามแต่ละกระทู้ นั้น ผู้ตั้งกระทู้ถามจะซักถามได้เพียงผู้เดียว ข้อกฎหมาย ข้อ 87 และข้อ 97 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
28. กระทู้ถาม มี 3 ประเภท คือ กระทู้ถามทั่วไป กระทู้ถามด่วน และกระทู้ถามลับ	ผิด	กระทู้ถาม มี 2 ประเภท คือ กระทู้ถามทั่วไป และกระทู้ถามด่วน ข้อกฎหมาย ข้อ 88 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ประเด็น	คำตอบ	เหตุผล / ข้อกฎหมาย
29. สมาชิกสภา อบต. ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกสภา อบต. ที่มีอยู่ในที่ประชุมสภา มีสิทธิเสนอญัตติขอให้ออกเสียงลงคะแนนลับได้	ถูก	ข้อกฎหมาย ข้อ 75 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
30. สมาชิกสภา อบต. สามารถซักถามและอภิปรายในทางคัดค้านเกี่ยวกับความเหมาะสมของนโยบายและความสามารถในการบริหารงานของ อบต.เท่านั้น	ผิด	สมาชิกสภา อบต. สามารถซักถามและอภิปรายในทางสนับสนุนและคัดค้านเกี่ยวกับความเหมาะสมของนโยบายและความสามารถในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ข้อกฎหมาย ข้อ 124 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

425332226